

Arnhem

Massasurveillance in het openbaar vervoer

Arnhem, 22 mei 2026

Rechtbank Gelderland
Afdeling/Team Bestuursrecht
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

Onderwerp: Beroep tegen besluit AP strekkende tot weigering handhaving privacy bij aanschaf in Nederland van internationale treintickets met bestemmingen binnen de EU

Edelachtbare heer, vrouwe,

Bij besluit van 14 april 2026 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) mijn bezwaar d.d. 3 oktober 2024 inzake bovenvermeld onderwerp ongegrond verklaard (zaaknummer AP: 2024-028788). Op 17 april 2026 heeft dit besluit mij in papieren vorm en middels de bestandenpostbus van het Ministerie van J&V voor het eerst bereikt. Bij dezen dien ik bij uw rechtbank beroep in tegen dit besluit van de AP.

116 pagina's

Samenvattende inhoudsopgave van dit beroepschrift:

	Pag.
1 Aanleiding voor het beroep	2
2 Waarom ik geen vertrouwen heb in uw rechtspraak	6
3 Procesverloop	
3.1 Bestuursrechtelijke voorgeschiedenis (het eerste handhavingsverzoek)	13
3.2 De huidige procedure (het tweede handhavingsverzoek)	15
4 Gronden voor het beroep	
4.1 Inleiding: de drie argumentaties van de AP	19
4.2 Is de illegale gegevensverwerking (ETCD) een private of een publieke activiteit?	22
4.3 Wie zijn de verwerkingsverantwoordelijken?	31
4.4 Het doel van de gegevensverwerking; doelbinding	45
4.5 Geen noodzaak, geen gerechtvaardigd belang, geen wettelijke grondslag	54
4.6 Rechtmatigheidstoetsing	95
4.7 Overige beroepsgronden	99
4.8 De les van Irmgard Furchner: naïviteit is geen excuus, ook niet voor rechters	103
5 Verzoeken aan uw rechtbank	109
6 Gedetailleerde inhoudsopgave; lijst van de bijlagen bij dit beroepschrift	115

1 Aanleiding voor het beroep

1.1 Toedracht

Het gaat in dit beroepschrift over het recht van burgers (mensen, natuurlijke personen) om binnen de EU met behoud van privacy treinreizen te maken, dat wil zeggen dat zij met de trein kunnen reizen zonder dat het tijdstip, de vertrekplaats, de bestemming en de reisroute naar hun persoon kunnen worden herleid. Het gaat hier om gevoelige locatiegegevens van natuurlijke personen, die op grond van het doel van de AVG (zie artikel 1) en op grond van het doel van artikel 8 EVRM moeten worden beschermd.

In 2018 probeerden baliemedewerkers van ticketbalies van NS mij voor het eerst te dwingen om mijn naam en geboortedatum te laten registreren wanneer ik daar een internationaal treinticket naar een buitenlandse bestemming binnen de EU en binnen het Schengen-gebied probeerde aan te schaffen. Tegen deze onrechtmatige praktijk diende ik bij de AP een handhavingsverzoek in.

Ontkenning van de privacy-schending door NS, de AP en de rechtbank

Aanvankelijk ontkende NS dat het zijn beleid was om deze persoonsgegevens bij de verkoop van treinkaartjes op te eisen. Later, in mei 2020, bleek dat NS op dit punt tegenover mij, tegenover de AP en tegenover de rechtbank niet de waarheid had gesproken, maar dat NS al op zijn laatst in 2018, en vermoedelijk al in 2016, in overleg met andere Europese spoorwegmaatschappijen had besloten om over te gaan tot "ID-based ticketing", waarbij aan klanten niet de mogelijkheid meer werd geboden om binnen de EU anoniem een internationaal treinticket aan te schaffen.

De AP weigerde ondertussen om zelfs maar onderzoek te doen naar de door mij gemelde, onrechtmatige praktijk, aanvankelijk met als argument dat ik niet kon bewijzen dat deze praktijk werkelijk plaatsvond. Immers, NS ontkende dat dat gebeurde en de AP koos er als toezichthouder voor om blind te geloven wat NS beweerde. Ook een schriftelijke bevestiging door een baliemedewerker eind januari 2019 werd door de AP terzijde geschoven, en ook door de rechtbank, als zijnde onvoldoende bewijs. Medio 2019 verklaarde de AP mijn bezwaar tegen de weigering van de AP om te handhaven, ongegrond. Nog in december 2019 verklaarde een vertegenwoordiger van NS ter zitting van de rechtbank dat NS deze persoonsgegevens niet opeiste.

Door middel van een gesprek aan de ticketbalie waarvan ik heimelijk een geluidsopname maakte, in bijzijn van een getuige, slaagde ik er begin 2020 in om alsnog voldoende bewijs te verzamelen. Ik stelde de rechtbank hiervan op de hoogte. De rechtbank besloot echter om mijn handhavingsverzoek "te onbepaald" te vinden en het om die reden op 12 juni 2020 ongegrond te verklaren.

Ik ging in hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvS). Anders dan de rechtbank, vond de RvS mijn handhavingsverzoek wel voldoende duidelijk bepaald. Maar omdat het bewijs van de onrechtmatige praktijk pas na de datum van het besluit op bezwaar door mij was aangeleverd, zag de RvS geen noodzaak dit bij de zaak te betrekken en verklaarde mijn hoger beroep op 10 november 2021 na een *ex tunc*-toetsing van de zaak eveneens ongegrond. De RvS redeneerde dat de AP, door te weigeren onderzoek te doen, op de datum van het besluit op bezwaar nog niet had beschikt over informatie die tot een onderzoeksplicht zou hebben geleid, en derhalve op rechtmatige wijze had kunnen weigeren om onderzoek te doen.

Tweede handhavingsverzoek, dit keer onder overlegging van zelf verzameld bewijs

Omdat ik deze rechterlijke legalisering door de RvS van het taakverzuim van de AP, d.w.z. het verraad van de AP aan de burgers die zij zou moeten beschermen, na de uitspraak van de rechtbank op 12 juni 2020 al voorzag, diende ik op 20 juni 2020 een tweede handhavingsverzoek bij de AP in, nu onder bijvoeging van het door mij begin 2020 verzamelde bewijs.

Ook kon ik inmiddels verwijzen naar een schriftelijke uitlating van de advocaat van NS, gedaan in mei 2020 waaruit, wellicht onbedoeld, bleek dat NS al in 2018 in overleg met andere spoorwegmaatschappijen had besloten om de privacy-vriendelijke ATB-tickets af te schaffen en over te gaan tot een ticketsysteem waarbij reizigers verplicht worden hun naam en soms hun geboortedatum te laten registeren bij de aanschaf van internationale treintickets.

Dit tweede handhavingsverzoek is het onderwerp van het onderhavige, door mij ingestelde beroep, maar moet worden gezien in de context van mijn eerste handhavingsverzoek en alle drogredenen die door de AP, de rechtbank en de RvS in de periode 2018-2021 werden bedacht om dat te kunnen afwijzen.

Ik hoop dat uw rechtbank mijn beroep dit keer wel serieus zal willen nemen.

De volgehouden weigering van de AP om te onderzoeken en te handhaven

Ook dit tweede handhavingsverzoek van mij is door de AP telkens afgewezen. Er lijkt sprake te zijn van een ongeschreven en onuitgesproken hogere "wet" waardoor de AP zich verplicht acht koste wat kost de privacy van treinreizigers juist niet te beschermen. Dit is in strijd met de wettelijke taak van de AP zoals die voortvloeit uit artikel 8 EVRM (een internationaal verdrag), de AVG (een Europese verordening waarvan de werkingskracht eveneens gebaseerd is op een internationaal verdrag), alsmede de UAVG (de Nederlandse formele wet ter implementatie en uitvoering van de AVG).

De AP ontkent sinds medio 2020, na mijn tweede handhavingsverzoek, niet langer dat de betreffende persoonsgegevens door NS worden opgeëist. Nu probeert de AP op andere manieren haar wettelijke taak te ontduiken. Om te beginnen door de behandeling van mijn handhavingsverzoek langdurig uit te stellen, namelijk in essentie van 2020 tot 2024, met ter gedeeltelijke camouflering hiervan één enkele tussentijdse vragenbrief aan NS en mij in 2022. Op deze wijze heeft de AP al in strijd gehandeld met haar wettelijke taak om AVG-klachten binnen een redelijke termijn af te handelen.

Vervolgens heeft de AP, bij de totstandkoming van haar primaire besluit d.d. 28 augustus 2024 naar aanleiding van mijn tweede handhavingsverzoek, geweigerd om zelfs maar te onderzoeken wie de verwerkingsverantwoordelijke(n) is of zijn bij de door mij gemelde gegevensverwerking. De AP weigerde om zelfs maar aan de in mijn handhavingsverzoek genoemde buitenlandse spoorwegmaatschappijen (bijv. Deutsche Bahn en het Franse SNCF) **te vragen** of zij zichzelf als verwerkingsverantwoordelijke beschouwen voor de persoonsgegevens die in hun opdracht door NS van burgers worden geëist. In haar primaire besluit **zweeg** de AP simpelweg over deze mogelijke verwerkingsverantwoordelijkheid.

Bezwaarprocedure inzake tweede handhavingsverzoek

Nadat ik tegen het primaire besluit van 28 augustus 2024 een bezwaarschrift had ingediend, pro forma 3 oktober, gemotiveerd 27 oktober 2024, probeerde de AP aanvankelijk haar zwijgspel vol te houden. Dat was kennelijk ook de wens van NS en andere Europese spoorwegmaatschappijen. NS gaf te kennen niet gehoord te willen worden, en leverde ondanks mijn bezwaarschrift bij de AP ook geen zienswijze aan.

In de loop van het voorjaar van 2025 kwam de AP echter stapsgewijs tot de ontdekking dat ik als bezwaarde de AP juridisch niet makkelijk zou laten wegkomen met een dergelijk, volgehouden stilzwijgen. Ik deed een Woo-verzoek en ging na afwijzing daarvan door de AP, daarover in bezwaar, en verwees naar jurisprudentie (zie hierna paragraaf 3.2 over het procesverloop).

Uiteindelijk heeft de AP geen besluit genomen op basis van de informatie die tot en met de hoorzitting (7 augustus 2025) door NS en mij was aangeleverd, maar heeft begin augustus 2025 de NS gesmeekt om, bij nader inzien, **na afloop van** de wettelijk voorgeschreven hoorzitting, alsnog argumenten aan te leveren op basis waarvan de AP alsnog mijn bezwaar ongegrond zou kunnen verklaren. Tijdens de hoorzitting, waar NS niet aanwezig wilde zijn, werd dit door de AP aan mij **meegedeeld**. Om de NS te gerieven, heeft de AP vervolgens de termijn waarbinnen NS die argumentatie aan kon leveren, speciaal nog eens verlengd tot medio oktober 2025.

Hieruit blijkt al dat de AP zich in deze zaak niet opstelde als een toezichthouder die de persoonsgegevens van burgers beschermt, maar als een advocaat die instructies vraagt aan NS. Klaarblijkelijk functioneert NS voor de AP als informeel communicatiekanaal met een consortium van Europese spoorwegmaatschappijen dat door de AP kennelijk als haar werkelijke opdrachtgever wordt beschouwd - een opdrachtgever die moet worden bediend, met op de achtergrond de massasurveillance-lobby in en de EU als werkelijke toezichthouder, niet alleen op alle Europese burgers, maar ook **op de AP**. Het is duidelijk dat de AP, ondanks haar wettelijke taak en haar formele onafhankelijkheid als "zelfstandig bestuursorgaan", in werkelijkheid niet onafhankelijk opereert. Het aan de bedoeling van de wet (AVG) en van de bezwaarprocedure (Awb) contraire gedrag van de AP valt althans moeilijk op een andere manier te verklaren.

Op 9 oktober 2025, dus pas een jaar na mijn bezwaarschrift, stuurde NS aan de AP ten slotte een zienswijze. Ik had, met een verwijzing naar de wettelijke hoorplicht in de bezwaarprocedure, bij de AP afgedwongen dat ik gelegenheid zou krijgen om daar schriftelijk op te reageren - nu de AP aan NS had verzocht om die informatie **na** de door de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wettelijk voorgeschreven hoorzitting aan te leveren.

De zienswijze van NS bevatte belangrijke informatie. Het bleek dat Europese spoorwegmaatschappijen in groepsverband een enorm, digitaal datasysteem aan het opbouwen zijn, waarin zij illegaal de reisgegevens van alle Europese treinreizigers willen registreren. Dit systeem hebben zij ETCD (Electronic Ticket Control Database) genoemd. Het consortium heeft zichzelf hiermee enerzijds boven de wet gesteld (AVG en ECRM), maar heeft anderzijds de afgelopen jaren geprobeerd dit onopvallend te doen, onder de publieke radar. Vermoedelijk wordt dit illegale massasurveillance-initiatief wel degelijk gesteund in hoge echelons van de EU en door hoge ambtelijke en politieke bestuurders van EU-lidstaten (zie paragraaf 4.2 hierna). Die lijken zichzelf stilzwijgend eveneens boven (de kenbare bedoeling van) de wet te hebben gesteld.

1.2 Werkelijke aard van deze rechtszaak: een feitelijk, systemisch probleem

Op grond van het bovenstaande zie ik mijn onderhavige beroep niet als een rechtszaak zoals die traditioneel, volgens de gangbare theorie, wordt opgevat. In een "democratische rechtsstaat", zoals Nederland zichzelf noemt, wordt een rechtszaak in het bestuursrecht traditioneel opgevat als een toetsing door de rechter van het gedrag van een bestuursorgaan, zoals dat gedrag tot uiting komt in een door dat bestuursorgaan genomen **besluit**. Het besluitbegrip wordt gedefinieerd in artikel 1:3 Awb en aangevuld in artikel 6:2 Awb (weigering nemen besluit of niet tijdig nemen besluit geldt ook als besluit). De rechter toetst dan het genomen of veronderstelde besluit aan geldende wetgeving, jurisprudentie en de feitelijke omstandigheden van het concrete geval.

Het in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gehanteerde begrippenkader is echter op zichzelf niet voldoende om te **begrijpen** wat er in de onderhavige casus werkelijk gebeurt.

Het gaat hier namelijk om **feitelijk handelen** van de AP als "toezichthouder", dat de AP in haar schriftelijke besluit voorzover mogelijk probeert te verhullen. Dit feitelijk handelen behelst ook een verhuld, en daardoor **in termen van de Awb(!) moeilijk aantoonbaar** misbruik van wettelijke bepalingen (inclusief misbruik van het bestuursprocesrecht). Met dit feitelijk handelen probeert de AP een aantal dingen te bewerkstelligen:

- Legalisering van haar eigen feitelijke taakverzuim;
- Verhulling (verberging) van haar feitelijke taakverzuim voor het oog van het publiek;
- Verhulling (verberging) van de overtredingen en het machtsmisbruik van de verwerkingsverantwoordelijken (de spoorwegmaatschappijen) voor het oog van het publiek, door middel van een op oneigenlijke gronden gebaseerde legalisering van die overtredingen;
- Gewenning van het publiek aan het aldus witgewassen machtsmisbruik en de daarmee gepleegde aantasting van het grondrecht op privacy, met als uiteindelijke doel een normalisering van dat machtsmisbruik, waardoor het niet langer als "machtsmisbruik" wordt gezien.

Dit is vergelijkbaar met de manier waarop in vroeger tijden het feitelijke machtsmisbruik van aristocraten ten aanzien van boeren normaal werd gevonden, evenals het machtsmisbruik van ouders (met name ook vaders die geweld gebruikten) ten aanzien van hun kinderen.

Het gaat hier om **systemisch, deels ook impliciet in beleid vastgelegd machtsmisbruik** van de AP als organisatie. Medewerkers van de AP hebben zelf waarschijnlijk al het idee en geloof geïnternaliseerd dat hun medewerking en deelname aan dit machtsmisbruik een normale, legitieme vorm van taakuitoefening zou zijn. Net zoals knechten van aristocraten het vroeger normaal vonden om in opdracht van hun meesters boeren af te ranselen als die tegen bepaald gedrag van aristocraten protesteerden.¹ Deze problematiek is o.a. door Hannah Arendt geanalyseerd met behulp van het begrip: "de banaliteit van het kwaad". De internalisering en acceptatie, door slachtoffers, van machtsmisbruik als normaal, legitiem gedrag, wordt door psychologen en psychiaters ook wel benoemd als "het Stockholm-syndroom". De medewerkers van de AP die hieraan meedoen, moeten gezien worden als slachtoffers (zij zijn voor hun levensonderhoud van hun werkgever afhankelijk) en als daders (zij voeren de immorele informele opdrachten van hun werkgever uit).

Uw rechtbank zal mijn beroep alleen adequaat kunnen behandelen als u bereid bent om bij het hanteren van het begrippenkader van de Awb ook te kijken naar de **feitelijke situatie als geheel**, en die te betrekken bij uw afwegingen. Hierop zal ik nader ingaan in paragrafen 2, 4.2 en 4.5.7.

---

1 Andere, historische voorbeelden van systemisch machtsmisbruik: slavernij, kindermisbruik in de katholieke kerk.

2 Waaron ik geen vertrouwen heb in uw rechtspraak

Als indiener van het onderhavige beroepschrift wil ik u in alle openheid en eerlijkheid meedelen dat ik geen vertrouwen heb in uw rechtspraak, uw intellectuele integriteit of uw moed om de feiten en de context van de zaak werkelijk onder ogen te zien en te benoemen. Ik sluit niet uit dat u mijn vertrouwen zou kunnen herstellen door middel van een goed gemotiveerde, rechterlijke uitspraak, maar ik acht de kans klein dat u dat gaat doen, op basis van mijn ervaring met Nederlandse bestuursrechtspraak in de afgelopen vijfentwintig jaar, waarvan de laatste tien jaar (sinds 2016) ook rechtspraak op het gebied van privacy en de bescherming van persoonsgegevens.

Intuïtief wantrouwen versus wantrouwen gebaseerd op onderzoek en analyse

Ik weet dat ik voor wat betreft mijn ingestorte vertrouwen in de Nederlandse bestuursrechtspraak (ik laat de andere takken van rechtspraak hier nu even buiten beschouwing) niet alleen sta. Steeds meer Nederlanders geloven niet dat er in ons land sprake is van eerlijke, betrouwbare rechtspraak. In veel gevallen is er daarbij sprake van een min of meer intuïtief wantrouwen. Men voelt "aan zijn water" dat de rechtspleging niet meer op een integere manier plaatsvindt. Bij zo'n intuïtief wantrouwen wordt er geen precies onderscheid gemaakt tussen enerzijds de algemene strekking van uitspraken (burgers worden door rechters in het ongelijk gesteld, bestuursorganen en bedrijven worden door rechters in bescherming genomen), en anderzijds de redenen die bestuursrechters in de motiveringen van hun uitspraken aanvoeren waarom ze burgers telkens in het ongelijk stellen.

In mijn specifieke geval heb ik de rechtspleging in de afgelopen tien jaar echter bewust onderzocht door middel van de door mij zelf gevoerde rechtszaken, waarbij ik de motiveringen van de rechterlijke uitspraken heb geanalyseerd, niet alleen vanuit een formeel-juridische invalshoek, maar ook vanuit een ethische invalshoek en een praktische invalshoek.

De algemene weerslag van die analyses, en sommige casuïstiek die daaraan ten grondslag ligt, kunt u desgewenst vinden in paragraaf 1 van de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift in de onderhavige zaak², en in enkele commentaren van mij en documenten van mijn hand die op internet zijn gepubliceerd, op de website van Stichting Privacy First.³ Er is volgens mij in de Nederlandse bestuursrechtsspraak sprake van **systemische vooringenomenheid** van bestuursrechters, ten nadele van burgers en leidend tot legitimiteitsverlies van de rechtspraak.

---

2 Zie bijlage 13 van het onderhavige beroepschrift. Ook downloadbaar via: <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2024-10-27-prv-AP-bezwaarschr-2-internat-treintickets.pdf> ; en via: <https://privacyfirst.nl/artikelen/hoger-beroep-michiel-jonker-inzake-privacy-aantastingen-connexion-en-ns/> (doorscrollen naar "Update 5 november 2024").

3 Zie bijvoorbeeld: ● <https://privacyfirst.nl/artikelen/autoriteit-persoonsgegevens-legt-dwangsom-op-wegens-privacyschendende-afvalpas/>, updates 7 september 2019, 30 juni 2021 en 25 augustus 2021; ● <https://privacyfirst.nl/artikelen/hoger-beroep-michiel-jonker-inzake-privacy-aantastingen-connexion-en-ns/>, updates 22 november 2021 en 6 oktober 2022; ● M. Jonker, *Rechtspraak als "the noise of time"?*, <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2026-02-19-Rechtspraak-noise-of-time.pdf> ; en via: <https://privacyfirst.nl/artikelen/rechtszaak-tegen-weigering-contant-geld-door-bioscoop/> (doorscrollen naar "Update 23 februari 2026"); ● M. Jonker, rechtsreeks beroepschrift d.d. 17 april 2026 aan de RvS inzake weigering contante betaling door bioscoop, <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2026-04-17-prv-ABRS-Focus-beroep-privacy-bioscoop.pdf> ; en via: <https://privacyfirst.nl/artikelen/rechtszaak-tegen-weigering-contant-geld-door-bioscoop/> (doorscrollen naar "Update 18 april 2026").

Oneigenlijke, systemische druk op toezichthouders

Het is allang bekend dat sommige Europese privacy-toezichthouders tegenovergestelde belangen dienen aan die, die ze officieel dienen. Iedere serieuze privacy-deskundige in Europa weet bijvoorbeeld dat de Ierse privacy-toezichthouder, de Data Protection Commissioner, zich in notoir sterke mate laat beïnvloeden door de wensen en belangen van Amerikaanse databedrijven, bijvoorbeeld Meta, die Ierland als Europese vestigingsplaats hebben uitgekozen.⁴ Tegenwoordig zit er zelfs een voormalige lobbyist van Meta in het bestuur van de Ierse privacytoezichthouder.⁵

Daarom wil ik, voordat u mij van samenzweringstheorieën gaat verdenken of zelfs beschuldigen, aan u vragen om als rechters nu eens goed en kritisch te kijken naar het gedrag dat de AP sinds 2018 in de onderhavige zaak heeft getoond. De procedurele en inhoudelijke **keuzes** die de AP in de afgelopen acht jaar heeft gemaakt, wijzen erop dat de AP in deze zaak andere belangen dient dan de bevordering van het doel van de AVG zoals dat is omschreven in artikel 1 AVG. Dat wetsartikel geeft aan dat de AVG tot doel heeft: de bescherming van natuurlijke personen waar het gaat om hun persoonsgegevens. De AP heeft er in deze zaak echter alles aan gedaan om de persoonsgegevens van mij en andere treinreizigers juist **niet** te (hoeven) beschermen.

- Waarom wilde de AP twee jaar lang (2018-2020) **niet onderzoeken** of het door mij gemelde opeisen van persoonsgegevens aan de balie feitelijk plaatsvond?
- Waarom beweerde de AP in haar verweerschrift op 3 december 2019 dat er in mijn eerste handhavingsverzoek **niet stond wat er letterlijk stond** (namelijk dat mijn verzoek zich ook richtte op internationale tickets die door NS in opdracht van buitenlandse vervoerbedrijven in Nederland worden verkocht)?⁶
- Waarom **wachtte** de AP vier jaar met het behandelen van mijn tweede handhavingsverzoek?
- Waarom wilde de AP in 2020-2025, voorafgaand aan haar primaire besluit, en daarna opnieuw in de bezwaarfase, **niet** onderzoeken wie de verwerkingsverantwoordelijken voor de door mij gemelde, afgedwongen gegevensverwerking nu eigenlijk waren?
- Waarom vond de AP het in voorjaar 2025 **niet nodig** om NS te horen of vragen aan NS te stellen, **maar later opeens wel**? En waarom vroeg de AP aan NS om **na afloop van de hoorzitting** in augustus 2025, zonder dat er nieuwe feiten waren, toch om nieuwe inbreng, ondanks het feit dat NS zelf gekozen had om niet aan die hoorzitting deel te nemen?

De enige plausibele verklaring voor dit gedrag van de AP is dat de AP-medewerkers die de onderhavige zaak tot dusverre hebben behandeld in de primaire fase en de bezwaarfase, op de één of andere manier gemotiveerd werden om, in hun aanpak en beoordeling van de zaak,

---

4 Zie bijvoorbeeld het verloop van de Safe Harbor-zaak (Schrems 1), prejudiciële uitspraak van het HvJ-EU op 6 oktober 2015 en de daaropvolgende zaak m.b.t. het EU-US Privacy Shield (in 2020 eveneens onrechtmatig verklaard en thans vervangen door het opnieuw privacy-schendende EU-US Data Privacy Framework waarvan privacy-organisatie NOYB op 10 juli 2023 heeft aangekondigd dit opnieuw juridisch te zullen gaan aanpakken (zie: <https://noyb.eu/en/european-commission-gives-eu-us-data-transfers-third-round-cjeu>).

5 Zie bijv: <https://noyb.eu/en/former-meta-lobbyist-named-dpc-commissioner-meta-now-officially-regulates-itself> (18 September 2025): "According to reports in the Irish Times and RTE, Niamh Sweeney, a former senior Meta lobbyist, is set to join the Irish Data Protection Commission (DPC) as a commissioner in October. The DPC is the EU lead privacy regulator for most US Big Tech (such as Google, Microsoft or Meta) and was already notoriously pro-business. Prior to being entrusted with the responsibility of regulating US Big Tech, Sweeney spent more than 6 years at Meta. For 3.5 of those years, she was head of public policy at Facebook, Ireland, before becoming director of public policy for Europe at WhatsApp. With this appointment, the Irish government does not even pretend to care about enforcing EU law anymore."

6 Zie mijn hogerberoepschrift d.d. 6 maart 2020, paragraaf 6.3, pag. 162, onder punt (6).

keuzes te maken die contrair waren aan de bedoeling van de AVG en aan de bedoeling van de Awb op het gebied van het bieden van rechtsbescherming aan burgers. Aangezien deze medewerkers niet in een vacuüm opereerden, maar onder toezicht van de leiding van de AP, ligt het voor de hand dat zij aanwijzingen van de leiding van de AP opvolgden. Van de behandelend ambtenaar in de bezwaarfase weet ik in ieder geval, op grond van contact per e-mail, dat die op een gegeven moment werd teruggefloten door "collega's" toen hij/zij aan NS vragen wilde stellen.

In het verleden heb ik als ambtenaar zelf ook meegemaakt hoe dergelijke druk binnen een organisatie in de praktijk wordt uitgeoefend. Het gebeurt lang niet altijd via expliciete opdrachten van hogerhand. Van ambtenaren wordt "gevoel voor politiek-bestuurlijke verhoudingen" verwacht, en indien dat niet in voldoende mate wordt getoond, gaan leidinggevendenden over tot maatregelen om bepaalde ambtenaren te "sensibiliseren" (gevoeliger te maken voor politiek-bestuurlijke wensen). Als dat dan nog niet het door de leiding gewenste effect heeft, wordt er nagedacht over "een functie elders"⁷ voor ambtenaren die te weinig "sensibiliteit" tonen. Intelligenten ambtenaren die niet op een zijspoor willen worden gerangeerd, zorgen er over het algemeen voor dat zij zich op tijd "sensibel" tonen. De behandelend ambtenaar met wie ik tijdens de bezwaarfase in contact stond, maakte op mij de indruk van een intelligente en ambtelijk "sensibele" persoon.

Kennelijk was deze AP-medewerker, voorzover uit het thans bestreden besluit op bezwaar blijkt, uiteindelijk sensibeler voor de anti-rechtsstatelijke wensen van de AP-leiding dan voor mijn rechtsstatelijke inbreng (zie bijlagen 13 t/m 19 van het onderhavige beroepschrift).

Wat de betrokken medewerkers van de AP betreft, vraag ik mij af hoe zij nog naar zichzelf in de spiegel kunnen kijken, gezien de manier waarop zij in deze zaak te werk zijn gegaan, in "afstemming met" (d.w.z. in opdracht van) hun leidinggevendenden. Er is een gezegde dat een ambtenaar die zijn huis uit stapt om naar zijn werk te gaan, zijn integriteit "bij het tuinhekje achterlaat". Dat lijkt mij zeker van toepassing op een aantal medewerkers van de AP, te oordelen naar hun daden. Nederlandse ambtenaren weten dat zij persoonlijk niet ter verantwoording kunnen worden geroepen als zij de aanwijzingen van hun leidinggevendenden opvolgen.⁸

Met het oog op het hiervoor beschreven gedrag van toezichthouders, en met het oog op het reële krachtenveld waarin een toezichthouder als de AP opereert, verzoek ik uw rechtbank om het door mij ingediende beroep op een **onafhankelijke en niet-naïeve** manier te beoordelen en te behandelen. Dit zou betekenen dat u niet zomaar zou aannemen dat de AP op een nette, rechtsstatelijke manier opereert, omdat de AP nu eenmaal als wettelijke taak heeft zo te opereren,

---

7 Een term die nationale bekendheid kreeg na het uitlekken van het voornemen van onderhandelaars tijdens de kabinetsformatie in 2021 om parlementariër Pieter Omtzigt op een zijspoor te zetten, nadat die zich sterk had gemaakt voor erkenning en een fatsoenlijke behandeling van de slachtoffers van het Toeslagenschandaal.

8 Zie bijv. de Pikmeer-arresten (Hoge Raad 1996 en 1998). In het eerste arrest, Pikmeer I, werd de (gedeeltelijke) strafrechtelijke immuniteit van lagere overheden uitgebreid naar functionarissen van die overheden bij de uitvoering van specifieke overheidstaken. Dit toont de teloorgang van de aanspreekbaarheid van ambtenaren in vergelijking met het eerdere IJzerdraad-arrest (Hoge Raad 1954) over functioneel daderschap van natuurlijke personen (bijv. leidinggevendenden) die hun ondergeschikten opdracht geven tot het plegen van strafbare feiten. Machtsmisbruik door overheden (bestuursorganen) wordt in bijna alle gevallen niet eens beschouwd als strafbaar feit. De (centrale) Nederlandse staat heeft zelfs strafrechtelijke immuniteit (Hoge Raad, Arrest Vliegbasis Volkel, 1994). Het algemene beginsel van behoorlijk bestuur dat wordt aangeduid als het "verbod op détournement de pouvoir" lijkt in de afgelopen twintig jaar steeds beperkter te worden opgevat, steeds minder te worden toegepast door bestuursorganen en steeds minder te worden gebruikt door rechters als toetssteen voor bestuurlijk handelen. Dit maakt deel uit van de afbrokkeling van rechtsstatelijk besef en daarmee van onze rechtsstaat.

en dus ook zo ***zou moeten*** opereren. Wat er "zou moeten" en wat er feitelijk gebeurt, kan in de praktijk sterk van elkaar verschillen. Misschien heeft u daar wel eens iets over gehoord. Ik hoop dat uw rechtbank door middel van actieve ***waarheidsvinding*** zal willen achterhalen wat er in werkelijkheid is gebeurd bij de oordeels- en besluitvorming van de AP. Ik geef u daarbij in overweging om gebruik te maken van de deskundigheid van experts op het gebied van netwerkcorruptie.⁹

Oneigenlijke, systemische druk op rechters

Hoewel ik u, zoals gezegd, verzoek om een niet-naïeve, onafhankelijke beoordeling van mijn beroep, inclusief actieve waarheidsvinding, heb ik ***geen*** vertrouwen dat u dat ook gaat doen. Immers, ik ben me ervan bewust, zoals eveneens al gezegd, dat wat er "zou moeten" en wat er feitelijk gebeurt, in de praktijk sterk van elkaar kan verschillen. En mijn ervaring met uw rechtbank in de afgelopen ca. acht jaar (sinds ca. 2018) is dat uw rechtspraak op verschillende punten faalt (ik zal straks twee voorbeelden geven).

Net zoals er oneigenlijke, systemische druk op (bestuurders van) toezichthouders kan bestaan, zo kan er ook oneigenlijke, systemische druk op bestuursrechters bestaan. Het kan hierbij zowel gaan om puur sociale, nog niet geïnternaliseerde druk (pure netwerkcorruptie), als om reeds geïnternaliseerde druk. In dat laatste geval kan het bijvoorbeeld gaan om een geïnternaliseerd taboe bij bestuursrechters om bestuursorganen al te kritisch te bejegenen, laat staan bestuursorganen op enige wijze te hinderen bij hun machtsuitoefening als het niet echt onontkoombaar is.

Een vorm oneigenlijke, systemische druk (al of niet geïnternaliseerd) zou bijvoorbeeld een verklaring kunnen vormen voor het vreemde gedrag dat uw rechtbank vertoonde bij de behandeling van mijn beroep, in 2020, ten aanzien van de afwijzing door de AP van mijn eerste handhavingsverzoek in de onderhavige zaak.

Ik zal u twee voorbeelden geven. In beide gevallen werd uw uitspraak later, in hoger beroep, door de RvS gecorrigeerd. Dat is ook de reden dat ik juist deze voorbeelden geef. Over punten waarop de RvS u niet heeft gecorrigeerd, lijkt het me correcter om de RvS aan te spreken. Beide voorbeelden ontleen ik aan paragraaf 6.3.2 van mijn hoger beroepschrift d.d. 6 maart 2020.

Eerste voorbeeld:

Call centre

Ad (4) schrijft de rechtbank in zijn uitspraak:

"De stelling van eiser dat het callcenter persoonsgegevens van hem heeft verwerkt, heeft eiser niet onderbouwd. Deze beroepsgrond slaagt niet."

---

⁹ **Netwerkcorruptie** is een term geïntroduceerd door Willeke Slingerland in haar proefschrift *Network corruption: When social capital becomes corrupted* (2018). Het gaat om een vorm van corruptie waarbij een actor (het individu of de instelling) geen direct voordeel geniet, geldelijk of anderszins, maar andere actoren in het netwerk allicht wel, op lange termijn resulterend in indirecte voordelen voor de actor. Het is te onderscheiden van corrupte netwerken, waar willens en wetens directe voordelen worden genoten of gunsten worden geruild.

Er is op zich geen algemeen aanvaarde definitie van corruptie. Een bekende definitie wordt gehanteerd door de Wereldbank en Transparency International: "Corruptie is het misbruik van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin". Voor haar onderzoek definieerde Slingerland corruptie als: "Toestaan dat oneigenlijke belangen besluitvorming beïnvloeden ten koste van het algemeen belang". (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Netwerkcorruptie>)

Dat heb ik echter nooit gesteld. Het is een fantasie van de rechtbank. Ik heb het call centre nooit benaderd, en raakte zelfs pas van het bestaan daarvan op de hoogte doordat de AP het noemde. Wat moet er gedacht worden van een rechtsstaat waarin rechters zonder enige noodzaak en zonder enige schaamte feiten uit hun duim zuigen?

Met betrekking tot het call center heb ik in essentie alleen aangevoerd dat dit geen privacy-vriendelijk alternatief vormt voor de stationsbalie, omdat er bij zo'n call center persoonsgegevens worden verwerkt. Dit i.v.m. het subsidiariteitsbeginsel. Dat heeft de AP ook niet betwist.¹⁰

Tweede voorbeeld:

Verkoop van treintickets door NS voor buitenlandse vervoerbedrijven

Ad (5) en (6) schrijft de rechtbank het volgende:

"5.1 Dit laatste onderdeel van het verzoek acht de rechtbank te onbepaald en onvoldoende concreet. Een verzoek om handhaving (klacht) op grond van de AVG kan alleen worden ingediend als sprake is van verwerking van persoonsgegevens van eiser zelf als betrokkene in de zin van de AVG en als belanghebbende in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarvan is ten aanzien van de NS als verwerker voor een buitenlandse maatschappij geen sprake, omdat eiser niet een internationaal treinticket heeft gekocht voor een reis waarbij de NS als verwerker is opgetreden. Wel heeft eiser een internationaal treinticket gekocht voor een reis naar een door hem genoemde plaats in Duitsland, waarbij de NS verwerkingsverantwoordelijke is. Daarom heeft verweerder het verzoek terecht beperkt tot de NS als verwerkingsverantwoordelijke voor dit door eiser gekochte treinticket; verweerder heeft het handhavingsverzoek niet ruimer hoeven opvatten."

De rechtbank geeft hier de feiten verkeerd weer. Het treinticket dat ik op 31 januari 2019 kocht, zoals beschreven in mijn aanvulling diezelfde dag op mijn bezwaarschrift, had een reisbestemming (niet Bad Bentheim, maar veel verder) waarvoor NS niet zelf tickets verkocht. Het ticket was geldig voor een route die voor een deel alleen door Deutsche Bahn werd verkocht. Alleen het eerste deel van de route, tot een bepaalde, grote Duitse plaats, werd ook door NS verkocht. Dat wist de AP ook, want in de bijlage bij mijn email van 31 januari 2019 was dat zichtbaar. Ik heb de AP toen verzocht om dat onleesbaar te maken in de bijlage of de bijlage niet te delen met NS, vanwege de privacy van zowel mijzelf als de betreffende baliemedewerker. De AP gaf per email aan dat zij aan dat verzoek zou voldoen.

(...)

De AP zegt dus enerzijds dat mijn handhavingsverzoek "te onbepaald" was, maar anderzijds liet de AP de nadere bepaling die ik op 31 januari 2019 gaf, waarbij sprake was van een concreet ticket dat NS voor Deutsche Bahn verkocht, juist buiten beschouwing bij haar heroverweging van het besluit waartegen ik bezwaar had gemaakt. Dat is niet redelijk, en

---

¹⁰ M. Jonker, *Lof der individualiteit - Privacy, connectiviteit en autoritair denken*, hoger beroepschrift d.d. 6 maart 2020, paragraaf 6.3.2. Zie bijlage 3 bij het onderhavige beroepschrift.

dat had de rechtbank moeten onderkennen. Maar de rechtbank heeft dat ten onrechte niet gedaan.

Op deze wijze miskent de rechtbank dat er bij een klacht of handhavingsverzoek aanvankelijk altijd sprake is van aanwijzingen die nader moeten worden onderzocht. Het is niet redelijk om van een burger te vergen dat die eerst zelf al een volledig onderzoek verricht over de aantasting, voordat hij een klacht of handhavingsverzoek indient bij de AP. Daar is de AP nu juist voor.

(...) De klacht gaat over een inbreuk op de privé-sfeer van een burger. Primair moet tegen die inbreuk worden opgetreden. Wie de dader(s) is of zijn, is van groot, maar wel secundair belang. Daar komt nog het volgende bij. Ook in haar rol als verwerker of medeverantwoordelijke is NS verantwoordelijk voor een rechtmatige omgang met persoonsgegevens, zoals voorgeschreven door de AVG en het EVRM.¹¹

Op deze beide punten heeft de RvS uw rechtbank in zijn uitspraak van 10 november 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:2514) gecorrigeerd. Maar hopelijk kan uw rechtbank nu, vierenhalf jaar later, begrijpen dat een rechtzoekende zijn vertrouwen kwijtraakt in een rechtbank die:
(1) feitenvrij fantaseert dat de rechtzoekende een bepaald standpunt zou hebben ingenomen; en
(2) in zijn uitspraak belangrijke feiten verkeerd weergeeft, ten nadele van de rechtzoekende.

Voor mij leiden dergelijke fouten, die ik rechters vaker heb zien maken, steeds ten nadele van de rechtzoekende burger en faciliterend voor het bestuursorgaan, tot de vraag: wat **drijft** Nederlandse bestuursrechters ertoe om steeds dergelijke fouten te maken, en steeds in het nadeel van burgers?

Als ik aan de kassa van een winkel één keer te weinig wisselgeld terugkrijg, kan dat toeval zijn. Maar als ik aan de kassa van die winkel tien keer te weinig wisselgeld terugkrijg, en nooit te veel, dan kan ik niet anders dan concluderen dat er bij de medewerkers van die winkel kennelijk een soort structurele vooringenomenheid zit ingebakken. Het Nederlandse bestuursrecht lijkt op zo'n winkel. Het is een winkel waar ik al lang niet meer vrijwillig inkopen zou doen. Winkels die grotendeels in handen zijn van "onbewuste sjoemelaars", vermijd ik liever.

De oorzaak van vertrouwensverlies in het rechtssysteem

Ik heb zowel in de media als in informele gesprekken bestuursrechters en bestuurders herhaaldelijk hun beklag horen doen over het toenemende wantrouwen bij steeds grotere delen van de bevolking in de instituties die zo belangrijk zijn voor de instandhouding van de democratische rechtsstaat. Meestal wijzen de bestuurders en bestuursrechters dan (rechts)populistische politieke bewegingen en leiders als schuldigen aan. Dáár zien zij het gevaar.

Maar als de onderhavige zaak iets laat zien, dan is het wel dat het primair bestuurders en bestuursrechters **zelf** zijn die de geloofwaardigheid van ons huidige rechtssysteem ondermijnen. "Populistische" politieke bewegingen zijn vooral een reactie op, en daarmee symptomen van, zulk gedrag van vertegenwoordigers van gevestigde instituties. Vertegenwoordigers die zich in hun professionele keuzes tijdens hun werkproces zouden moeten laten leiden door het doel van de wetten die zij heten te dienen, maar die zich in de praktijk door heel andere overwegingen laten leiden - te oordelen naar de keuzes die zij maken en de resultaten die zij daarmee bewerkstelligen.

---

¹¹ Ibid.

Is er nog een mogelijkheid van vertrouwensherstel?

Ik heb al sinds medio 2020 heel weinig hoop meer op een goede afloop van deze zaak. En zelfs als ik deze zaak uiteindelijk zou "winnen", dan nog heb ik er zoveel tijd en energie aan moeten besteden, dat ik in diezelfde periode geen tijd of energie over had om mezelf te verdedigen tegen honderd andere aantastingen van mijn privacy die ondertussen plaatsvonden. Dus zelfs een volledige juridische overwinning in deze specifieke zaak zou niet meer zijn dan een druppel op een gloeiende plaat.

In 2014 begon ik met het verdedigen van mijn privacy, door middel van handhavingsverzoeken aan de AP (die toen nog CBP heette). Sinds najaar 2018 heb ik geen nieuwe zaken bij de AP meer gestart, maar probeer ik de door mij gevoerde procedures op het gebied van privacy af te bouwen. Een reden daarvoor was dat ik toen doorkreeg dat de in mei 2018 in werking getreden AVG geen verbetering zou brengen, omdat er te veel politieke, ambtelijke en commerciële belangen, wensen en agenda's waren die niet gericht waren op privacybescherming, maar op massasurveillance.

Het is nu 2026, en nog altijd zijn twee van de destijds gestarte zaken niet afgerond, maar etteren door. *Justice delayed is justice denied*. De toezichthouder en de rechters hebben een gigantische hoeveelheid tijd en belastinggeld besteed aan het **niet(!)** beschermen van de privacy van burgers.

In Roemenië verkeert de rechtsstaat in een crisis na een documentaire over corruptie in de top van de rechterlijke macht. Via administratieve, procedurele methoden hebben hoge rechters zaken tegen corruptieverdachten zo lang weten te rekken, dat die zaken verjaarden.¹² In Hongarije is enkele weken geleden met het einde van het regime van Viktor Orbán in beginsel de weg vrijgemaakt voor een herstel van de rechtsstaat aldaar.

Het zou mooi zijn als in Nederland eveneens een herstel van rechtsstatelijkheid plaats zou kunnen vinden. Ik vrees echter dat de problematiek hier in Nederland ernstiger is. Hier is het **niet** genoeg om een autoritaire premier weg te stemmen en zijn handlangers te ontslaan. Hier heeft het autoritaire, anti-rechtsstatelijke denken zich diep genesteld in de geesten van een bestuurlijke klasse die een positief zelfbeeld cultiveert dat vèr losstaat van de werkelijkheid. De Nederlandse polder-elite, waartoe ook bestuursrechters behoren, is verdwaald in haar eigen (juridische en andere) ficties. Dit komt tot uiting in de eerder genoemde **systemische vooringenomenheid** en tot **collectief rechterlijk wensdenken** bij het interpreteren van wet- en regelgeving.

De onderhavige rechtszaak is de langst durende van de in 2014-2018 door mij gestarte zaken. Het zou een lichtpuntje zijn als er in deze zaak wat eerlijke rechtspleging zou plaatsvinden. Dat zou een mooi afscheidscadeautje zijn. Daarna hoop ik me vrij te voelen om me walgend af te wenden van dit hele pseudo-rechtssysteem, deze witwasfabriek voor machtsmisbruik.

Maar goed, na mij komen weer andere mensen, die hoop koesteren op rechtvaardigheid, op een rechtvaardige behandeling en daarom op rechtvaardige, integere rechters. Als uw rechtbank bereid is over te gaan tot serieuze, kritische waarheidsvinding en rechtsvinding in de onderhavige zaak, zult u misschien een begin kunnen maken met herstel van de geloofwaardigheid van bestuursrechtelijke "rechtsbescherming" en de geloofwaardigheid van uw integriteit als rechters.

---

¹² Zie bijv: <https://www.theguardian.com/world/2026/may/13/romania-corruption-justice-system>

3 Procesverloop

3.1 Bestuursrechtelijke voorgeschiedenis (het eerste handhavingsverzoek)

Op **9 juli 2018** heb ik bij de AP een handhavingsverzoek (AVG-klacht) ingediend naar aanleiding van een door NS tot uitvoering gebrachte privacy-schending bij de verkoop aan de Nederlandse stationsbalies van treintickets naar bestemmingen binnen de EU. Er was aan mij als reiziger aan de NS-balie meermalen een treinticket geweigerd, tenzij ik mijn naam in een door NS nieuw in gebruik genomen datasysteem ("Atlantis", "Homeprint") zou registreren. Pas na zware tegendruk van mijn kant aan de balie waren balied medewerkers overstag gegaan, hadden toegegeven dat het feitelijk-technisch gezien nog steeds mogelijk was mij anoniem het traditionele ATB-ticket te verkopen, en hadden mij, "ook al mocht het niet meer", alsnog een anoniem treinticket verstrekt. Ook was mij door een balied medewerker van NS verteld dat ik, als ik een treinticket naar Frankrijk wilde kopen waarbij ik gebruik zou maken van de Thalys of de TGV, tevens mijn geboortedatum moest laten registreren. **Zie bijlage 1 bij het onderhavige beroepschrift.**

Bij primair besluit van **12 november 2018** wees de AP mijn handhavingsverzoek af.

Op **24 november 2018** diende ik tegen de afwijzing van mijn handhavingsverzoek een bezwaarschrift in bij de AP. **Zie bijlage 2 bij het onderhavige beroepschrift.**

Bij besluit d.d. **12 juni 2019** verklaarde de AP mijn bezwaar ongegrond.

Op **1 juli 2019** diende ik tegen deze ongegrondverklaring beroep in bij de rechtbank.

Bij uitspraak van **4 februari 2020** verklaarde de rechtbank mijn beroep ongegrond.

Op **6 maart 2020** diende ik tegen de uitspraak van de rechtbank hoger beroep in bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling bestuursrechtspraak, RvS, ABRS). Dit onder de titel: *Lof der individualiteit- privacy, connectiviteit en autoritair denken*. In paragraaf 6.3 van dat hoger-beroepschrift ging ik in op de privacy-schending bij de verkoop van internationale treintickets binnen Nederland en de EU. **Zie bijlage 3 bij het onderhavige beroepschrift.**

Als onderdeel van dat hoger beroep, in paragraaf 7.5 daarvan, verzocht ik de RvS om het treffen van een **voorlopige voorziening**, ter preventie van het gedogen door de AP van het door NS en andere Europese spoorwegmaatschappijen treffen van onomkeerbare technische maatregelen, strekkende tot afschaffing (eliminatie) van het bestaande, privacy-vriendelijke systeem van anonieme ATB-tickets op waardepapier. **Zie bijlage 4 bij het onderhavige beroepschrift.**

Op **7 april 2020** heb ik mijn verzoek om voorlopige voorziening aangevuld, waarbij ik inging op de vermoedelijke onrechtmatigheid van de weigering om te handhaven, en op de spoedeisendheid van mijn verzoek in verband met de manier waarop de coronacrisis werd aangegrepen om digitaliseringsplannen en -propaganda te versnellen. **Zie bijlage 5 bij het onderhavige beroepschrift.**

Bij uitspraak van **12 juni 2020** (ECLI:NL:RVS:2020:1379) verklaarde de voorzieningenrechter van de RvS mijn verzoek om voorlopige voorziening ongegrond. Volgens de voorzieningenrechter kon er geen sprake van onomkeerbare technische maatregelen, omdat spoorwegmaatschappijen (NS en buitenlandse vervoerbedrijven) dergelijke maatregelen "voor eigen rekening en risico" namen en dus achteraf verplicht konden worden om, ongeacht de kosten daarvan, die maatregelen ongedaan te maken indien het om onrechtmatige maatregelen zou gaan.

In een aanvulling d.d. **22 juni 2020** op mijn hoger-beroepschrift heb ik de implicaties van de bovengenoemde uitspraak van de voorzieningenrechter van de RvS naar voren gebracht in de bodemprocedure bij de RvS. Ik besprak hoe de reikwijdte van mijn handhavingsverzoek moest worden geïnterpreteerd, en de onderzoeksplicht van de AP n.a.v. de door mij gemelde informatie. ***Zie bijlage 6 bij het onderhavige beroepschrift.***

Bij uitspraak van **10 november 2021** (ECLI:NL:RVS:2021:2514) verklaarde de RvS mijn hoger beroep in de bodemprocedure ongegrond. De RvS was van oordeel dat ten tijde van het besluit op bezwaar van de AP nog niet bewezen was geweest dat NS de betreffende persoonsgegevens opeiste, en dat van de AP daarom niet geëist kon worden dat die als toezichthouder naar aanleiding van mijn handhavingsverzoek zou onderzoeken of deze onvrijwillige gegevensverwerking ondanks de ontkenning van NS feitelijk toch plaatsvond.

Op **25 februari 2022** diende ik tegen de uitspraak van de RvS een verzoekschrift in bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). ***Zie bijlage 7 bij het onderhavige beroepschrift.***

Op **8 september 2022** verklaarde het EHRM mijn verzoekschrift niet-ontvankelijk, met een verwijzing naar wetsartikelen en jurisprudentie die er indirect op leken te duiden dat het EHRM van opvatting was dat hij zich eerder al over een vergelijkbare zaak had uitgesproken.

Op **30 september 2022** publiceerde ik een analyse van de motivering van het EHRM voor zijn niet-ontvankelijkheidsverklaring (inclusief de tekst van die verklaring). In die analyse concludeerde ik dat het EHRM op deze wijze de bescherming die artikel 8 EVRM beoogt te bieden aan burgers, had uitgeschakeld, en dat Europese burgers op deze wijze door het hoogste Europese mensenrechtenhof rechteloos werden gemaakt. ***Zie bijlage 8 bij het onderhavige beroepschrift.***

3.2 De huidige procedure (het tweede handhavingsverzoek)

Op **20 juni 2020** heb ik bij de AP voor de tweede keer een handhavingsverzoek (AVG-klacht) ingediend waarin ik de AP verzocht om handhavend op te treden tegen de onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens bij de aanschaf van internationale treintickets binnen Nederland en de EU. *Zie bijlage 9 bij het onderhavige beroepschrift.*

Bij brief van **7 april 2022** verzocht de AP mij om mijn handhavingsverzoek aan te vullen. De AP verzocht mij om (1) gegevens en bescheiden aan te leveren; en (2) een toelichting te geven waarom ik aangemerkt meende te kunnen worden als een betrokkene zoals bedoeld in de AVG. Bij brief van **7 mei 2022** heb ik aan het verzoek van de AP d.d. 7 april voldaan, en daarnaast beargumenteerd waarom de AP ook zonder de betreffende gegevens en bescheiden een wettelijke plicht had om onderzoek te doen naar de door mij gemelde overtreding van de AVG. *Zie bijlage 10.a bij het onderhavige beroepschrift.*

Op **6 augustus 2022** heb ik een zienswijze ingediend in reactie op antwoorden van NS op vragen van de AP. *Zie bijlage 10.b bij het onderhavige beroepschrift.*

Bij primair besluit van **28 augustus 2024** heeft de AP mijn handhavingsverzoek (AVG-klacht) van 20 juni 2020 afgewezen. *Zie bijlage 11 bij het onderhavige beroepschrift.*

Op **3 oktober 2024** heb ik bij de AP pro forma bezwaar ingediend tegen haar besluit van 28 augustus 2024. *Zie bijlage 12 bij het onderhavige beroepschrift.*

Op **27 oktober 2024** heb ik mijn bezwaar gemotiveerd. In deze brief deed ik tevens een Woo-verzoek aan de AP met betrekking tot de prioritering van de AP bij de behandeling van handhavingsverzoeken (AVG-klachten), aangezien deze prioritering door de AP in het primaire besluit was genoemd als één van de gronden voor de afwijzing van mijn handhavingsverzoek. *Zie bijlage 13 bij het onderhavige beroepschrift.*

Op **17 januari 2025** vroeg ik naar de voortgang van de behandeling van mijn Woo-verzoek. Diezelfde dag kreeg ik van de AP een bericht terug waarin de AP mij probeerde wijs te maken dat mijn Woo-verzoek "niet nodig was", omdat alle relevante documenten al openbaar zouden zijn.

Op **31 maart 2025** wees de AP mijn Woo-verzoek van 27 oktober 2024 af, met als argument dat er bij een zoekslag weliswaar drie relevante documenten waren gevonden, maar dat twee daarvan sindsdien, in maart 2025, alsnog openbaar waren gemaakt. Het derde document was op 31 maart nog niet openbaar, met werd als bijlage met het afwijzende Woo-besluit meegezonden.

Op **15 april 2025** heb ik tegen de afwijzing op 31 maart van mijn Woo-verzoek bij de AP een Woo-bezwaarschrift ingediend.

Per e-mail van **29 april 2025**, tevens ingediend per webformulier, heb ik de AP erop geattendeerd dat zij, als zij mij dwingt om zonder duidelijkheid of zij nog informatie aan NS of andere spoorwegmaatschappijen gaat vragen, dwingt om akkoord te gaan met een datum voor de hoorzitting in de bezwaarprocedure, het risico loopt om niet te voldoen aan de in de Awb vastgelegde hoorplicht.

Ook vroeg ik de AP in dit bericht om mij alsnog een ontvangstbevestiging te sturen m.b.t. mijn Woo-verzoek van 15 april 2025. Deze interventie van mij is waarschijnlijk de oorzaak waarom de AP alsnog ertoe overging om op 9 mei 2025 aan NS schriftelijke vragen te stellen.

Op **11 juli 2025** heb ik mijn AVG-bezwaarschrift aangevuld (aanvulling no. 1) naar aanleiding van antwoorden van NS in juni 2025 op vragen die de AP op 9 mei 2025 aan NS had gesteld. Ook wees ik erop dat er nog steeds informatie ontbrak over wie de verwerkingsverantwoordelijken waren bij het opeisen van naam en geboortedatum bij de verkoop van treintickets. Voorts wees ik op het nog steeds ontbreken van informatie over het AP-prioriteringsbeleid, ondanks mijn Woo-bezwaar van 15 april 2025. **Zie bijlage 14 bij het onderhavige beroepschrift.**

Op **1 augustus 2025** heb ik mijn AVG-bezwaarschrift voor de tweede maal schriftelijk aangevuld, met als onderwerpen:

- (1) correctie erratum in mijn aanvulling van 11 juli 2025;
- (2) relevantie artikel 8 EVRM;
- (3) SCHUFA-arrest van het HvJ-EU op 7 december 2023 (ECLI:EU:C:2023:958);
- (4) uitspraak van Conseil d'État op 31 juli 2025 over een weigering van CNIL (de Franse privacy-toezichthouder) om een AVG-klacht m.b.t. gegevensverwerking bij verkoop van treintickets te beoordelen, plus prejudiciële uitspraak d.d. 9 januari 2025 (C-394/23) van het HvJ-EU.

Zie bijlage 15 bij het onderhavige beroepschrift.

Op **7 augustus 2025** heb ik mijn AVG-bezwaarschrift voor de derde maal schriftelijk aangevuld in de vorm van een pleitnota voor de telefonische hoorzitting van die dag, die door de AP is opgenomen in het dossier. In deze pleitnota heb ik de plicht van de AP benoemd om de door mij gemelde overtreding van de AVG **voldoende intensief te onderzoeken** en derhalve ook voldoende **(beleids-)prioriteit** te geven aan zulk onderzoek, op grond van:

- (1) artikel 77 AVG en het eerder genoemde SCHUFA-arrest van het HvJ-EU;
- (2) artikel 51, tweede lid van de AVG en Overweging 10 van de AVG.

Zie bijlage 16 bij het onderhavige beroepschrift.

Op **26 augustus 2025** deelde de AP per e-mail mee dat de AP de termijn waarbinnen NS een zienswijze kon aanleveren, op verzoek van NS opnieuw met zes weken had verlengd. In een reactie per e-mail protesteerde Jonker tegen deze gang van zaken, die niet strookte met een onpartijdige behandeling van zijn bezwaarschrift door de AP. NS had sinds november 2024 kunnen reageren.

Op **3 november 2025** heb ik mijn AVG-bezwaarschrift voor de vierde maal schriftelijk aangevuld, in reactie op de zienswijze die NS op 9 oktober 2025 bij de AP heeft ingediend en die de AP op 14 oktober 2025 naar mij heeft doorgestuurd. In deze vierde aanvulling, getiteld "**Treintickets uit Amazonia**", ging ik onder andere in op de volgende onderwerpen:

- (1) artikel 8 EVRM in relatie tot het contractbegrip in artikel 6.1.b AVG;
- (2) technologieneutraliteit zoals bedoeld in overweging (15) AVG;
- (3) gerechtvaardigd belang zoals bedoeld in artikel 6.1.f AVG;
  - in relatie tot welk verwerkingsdoel?
  - beoordelingskader wanneer een beroep gedaan wordt op "gerechtvaardigd belang";
  - mijn standpunt ten aanzien van het beroep dat NS doet op "gerechtvaardigd belang";
- (4) verwerkingsverantwoordelijkheid - bij wie en waarom;
- (5) de vereiste instandhouding van off-line ticketverkoop met het oog op privacy.

Zie bijlage 17 bij het onderhavige beroepschrift.

Op **18 december 2025**, enkele dagen na een herinneringstelefoontje van mijn kant, inclusief een aankondiging dat ik de AP, als er niet snel een besluit kwam op mijn Woo-bezwaar, in gebreke zou gaan stellen, verklaarde de AP mijn **Woo-bezwaar van 15 april 2025 gegrond**, en stuurde nog drie relevante documenten mee die tijdens een nieuwe, meer uitgebreide "zoekslag" alsnog waren gevonden. De documenten hadden betrekking op de prioritering en het prioriteringsbeleid van de AP bij het afhandelen van ingekomen AVG-klachten. Dit is relevant voor de afhandeling van mijn onderhavige handhavingsverzoek, omdat de AP dit handhavingsverzoek in haar primaire besluit op één onderdeel (verwerking geboortedatum door de Franse spoorwegmaatschappij SNCF) afwees op grond van haar eigen (prioriterings-)criteria.

Op **23 december 2025** heb ik mijn **AVG-bezwaarschrift voor de vijfde maal schriftelijk aangevuld**, in reactie op de documenten die de AP mij op 18 december 2025 samen met het Woo-besluit-op-bezwaar had toegestuurd. Ik wees er met name op dat uit één van die documenten bleek dat de AP bij de totstandkoming van haar primaire besluit d.d. 28 augustus 2024 op mijn handhavingsverzoek, ten onrechte haar eigen beleid, dan wel "vaste werkwijze", met betrekking tot zaken met internationale aspecten niet had gevolgd.

In deze vijfde aanvulling deed ik ook **twee nieuwe Woo-verzoeken**, die betrekking hadden op: (1) het door de grotendeels zwartgelakte document met werkinstructies voor de behandeling van bezwaren door de AP; (2) het "Stroomschema klachten internationaal", waarnaar werd verwezen in een tekst die de AP mij op 18 december naar aanleiding van mijn eerdere Woo-bezwaar op 18 december 2025 had toegestuurd, maar die de AP ten onrechte niet had opgenomen in de aan mij toegestuurde documenten. De nieuwe Woo-verzoeken boden mij uitzicht op sneller resultaat dan het indienen van een beroepschrift tegen het besluit van de AP op mijn eerdere Woo-bezwaar. **Zie bijlage 18 bij het onderhavige beroepschrift** (5e aanvulling AVG-bezwaar en Woo-verzoeken).

Op **12 januari 2026**, en opnieuw op 21 januari 2026, stuurde ik aan de AP opnieuw de twee Woo-verzoek van 23 december 2025 toe, om te voldoen aan door de AP gestelde vormvereisten. Hierna verlengde de AP op 27 januari en opnieuw op 17 februari de beslistermijn voor een reactie op deze verzoeken.

Op **4 maart 2026** vulde ik mijn AVG-bezwaarschrift voor de zesde maal aan. Aanleiding hiervoor was de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvS) op 11 februari 2026 (ECLI:NL:RVS:2026:746) in een andere door mij gevoerde juridische procedure, eveneens met de AP als wederpartij die mijn betreffende handhavingsverzoek had afgewezen. Die zaak heeft betrekking op contante betaling bij de aanschaf van bioscooptickets, nadat de bioscoop geweigerd had om deze privacy-vriendelijke betalingswijze toe te staan.

De AP had op 7 augustus 2025, tijdens de telefonische hoorzitting m.b.t. mijn bezwaar inzake internationale treintickets, aangegeven in beginsel op deze uitspraak van de RvS te willen wachten alvorens een besluit te nemen op mijn bezwaar. In deze zesde aanvulling bracht ik als bezwaarde mijn standpunt naar voren over de implicaties van de uitspraak van de RvS voor de onderhavige bezwaarprocedure m.b.t. treintickets.

Ik wees onder andere op de uitspraak van het HvJ-EU van 9 januari 2025 over hoe het "hoofddoel" van een contract moet worden geïnterpreteerd als het gaat om de verkoop van treintickets. Dat hoofddoel is volgens het HvJ-EU "het aanbieden van een spoorvervoersdienst". Deze definitie is

van belang voor de beoordeling van de noodzakelijkheid van gegevensverwerking, en die is weer van belang voor de beoordeling van de vraag of er voor de gegevensverwerking een wettelijke grondslag voorhanden is. **Zie bijlage 19 bij het onderhavige beroepschrift.**

Op **10 maart 2026** willigde de AP mijn Woo-verzoek betreffende het "Stroomschema klachten internationaal" in en stuurde mij verschillende, ook historische versies van dit stroomschema voor de behandeling van AVG-klachten met internationale aspecten.

Op **20 maart 2026** besloot de AP afwijzend op mijn Woo-verzoek betreffende documenten over de werkwijze / het beleid van de AP ten aanzien van de behandeling van bezwaarschriften. De AP deelde mee dat zij "strategische redenen" heeft om **geen** transparantie te verschaffen over de manier waarop de AP bezwaarschriften afhandelt.

Op **23 maart 2026** diende ik een bezwaarschrift in tegen het afwijzende Woo-besluit van de AP inzake haar werkwijze en werkinstructies bij het afhandelen van bezwaarschriften.
Zie bijlage 20 bij het onderhavige beroepschrift.

Op **14 april 2026** nam de AP een besluit op mijn AVG-bezwaar van 3 oktober 2024 (gemotiveerd 27 oktober 2024). Dit is het thans bestreden besluit.
Zie bijlage 21 bij het onderhavige beroepschrift.

4 Gronden voor het beroep

4.1 Inleiding: de drie argumentaties van de AP

In de onderhavige zaak zijn er drie fasen geweest, die gekenmerkt werden door verschillende argumentaties die de AP naar voren bracht om te rechtvaardigen dat zij vasthield aan haar besluit om te weigeren haar toezichthoudende en handhavende taak te vervullen.

Eerste fase: NS en de AP ontkennen dat er persoonsgegevens worden geëist

In de eerste fase, van medio 2018 tot medio 2020, ontkende NS dat er bij de verkoop van internationale treintickets aan NS-balies persoonsgegevens van reizigers werden opgeëist. Mijn melding van mijn feitelijke ervaringen aan de ticketbalie, gestaafd door een schriftelijke verklaring van een baliemedewerker, werden door de AP terzijde geschoven als zijnde onvoldoende bewijs dat dit werkelijk gebeurde. De AP weigerde ook om dit zelf te onderzoeken.

Nadat achteraf bleek dat NS hierover in 2019 tegenover zowel de AP als de rechtbank de waarheid had verzwegen, gingen NS, de AP en uw rechtbank ertoe over om dit ongemakkelijke feit zo snel mogelijk te vergeten. Vervolgens, in de bodemprocedure bij de RvS, zegende de RvS deze vergeetachtigheid af door het bewijs dat ik in februari 2020 alsnog boven water had gehaald (de door mij heimelijk in bijzijn van een getuige gemaakte geluidsopname van mijn gesprek aan de ticketbalie), te diskwalificeren omdat het pas na de datum van het besluit op bezwaar van de AP door mij was verkregen. De RvS hield op dit punt vast aan een *ex tunc* toetsing, en was niet bereid om uit de schriftelijke verklaring van de baliemedewerker die ik voorafgaand aan het *ex tunc*-moment had aangeleverd, een onderzoeksplicht voor de AP af te leiden op grond van de wettelijke taak van deze toezichthouder.

Tweede fase: de AP stelt NS, art. 6.1.b AVG en haar eigen "prioritering" centraal

In de tweede fase (medio 2020-augustus 2026), toen de AP na mijn tweede handhavingsverzoek het feitelijk opeisen van de persoonsgegevens bij de verkoop van internationale treintickets niet langer kon ontkennen, ging de AP over tot **drie andere tactieken** om haar wettelijke taak te kunnen blijven ontduiken.

De eerste tactiek was om zonder enige grond aan te nemen dat de Nederlandse spoorwegmaatschappij NS de verwerkingsverantwoordelijke was bij deze gegevensverwerking, gepaard met een zwijgende weigering om buitenlandse spoorwegmaatschappijen (bijv. SNCF en Deutsche Bahn) zelfs maar te vragen of zij misschien verwerkingverantwoordelijke waren voor de treintickets die werden verkocht in hun opdracht en voor door hen geleverde spoorvervoerdiensten. Zo ontdeek de AP zijn wettelijke taak om bij zaken met internationale aspecten contact op te nemen met haar collega-toezichthouders in de betreffende EU-landen. Hiermee ontdeek de AP ook haar eigen beleid, dat was vastgelegd in een stroomdiagram die ik, na veel tegenstribbelen van de AP, een Woo-verzoek van mij en nog een Woo-bezwaarschrift van mij, pas in december 2025 te zien kreeg.

De tweede tactiek van de AP was in deze fase om vol te houden dat de algemene voorwaarden van NS een "overeenkomst" (contract) waren dat volgens de AP, ongeacht het ontbreken van enige feitelijke noodzaak voor de betreffende gegevensverwerking, toch een wettelijke grondslag voor die gegevensverwerking opleverde ex artikel 6.1.b AVG.

De derde tactiek van de AP was in deze fase om zich, waar het om de door de Franse spoorwegmaatschappij SNCF opgegeëiste geboortedatum ging, te beroepen op niet omschreven "bepaalde criteria" op grond waarvan de AP geen prioriteit wilde geven aan het onderzoeken of SNCF met betrekking tot dat persoonsgegeven verwerkingsverantwoordelijke was. De AP wilde hier zelfs zo weinig prioriteit aan geven dat zij niet eens een kort briefje aan SNCF wilde schrijven om te vragen of SNCF zichzelf op dit punt als verwerkingsverantwoordelijke zag. Zelfs toen ik de AP een in het Frans gesteld voorbeeldbriefje had aangeleverd, wilde de AP dit niet aan SNCF versturen. Een Woo-verzoek van mij om meer duidelijkheid te krijgen over de prioriteringscriteria en het prioriteringsbeleid van de AP, werd door de AP aanvankelijk afgewezen. De behandeling van mijn Woo-bezwaarschrift tegen die afwijzing werd door de AP langdurig uitgesteld, namelijk tot eind 2025.

In deze derde fase moest ik eerst vier jaar lang geduldig wachten op het primaire besluit van de AP ten aanzien van mijn in 2020 ingediende handhavingverzoek. Op 28 augustus 2024 verwaardigde de AP zich ten langen leste om een primair besluit te nemen, nadat de wettelijke termijn zonder serieuze verklaring ver was overschreden (d.w.z. volgens de AP "verlengd"). Over een mogelijke reden voor dit tijdrekken zal ik meer zeggen in paragraaf 4.2. Nadat ik tegen het primaire besluit in oktober 2024 bezwaar had ingediend, volhardde de AP nog driekwart jaar in deze drie tactieken.

Tijdens de bezwaarprocedure maakte ik in het voorjaar van 2025 met schriftelijke aanvullingen op mijn bezwaar, met mijn Woo-verzoek en met mijn Woo-bezwaar echter duidelijk dat de AP juridisch zwak zou komen te staan als zij het hoogstwaarschijnlijke bestaan van buitenlandse verwerkingsverantwoordelijken stilzwijgend zou blijven negeren, en als zij zou blijven weigeren om mij te informeren over haar actuele prioriteringsbeleid en haar actuele prioriteringscriteria.

Op 1 augustus 2025 informeerde ik de AP over een uitspraak van de Franse Raad van State (het Conseil d'État) over gegevensverwerking bij ticketverkoop van spoorwegmaatschappij SNCF, waarbij ook verwezen werd naar jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie (HvJ-EU) in januari 2025, die onder andere duidelijk maakte dat een willekeurige overeenkomst op zichzelf niet voldoende was om een wettelijke grondslag ex art. 6.1.b AVG (vh: 8.1.b Wbp) te creëren - iets wat ik in juridische procedures al sinds 2015 naar voren had gebracht, maar wat door de AP, uw rechtbank en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State steeds was genegeerd.

Kennelijk vormde dit voor de AP aanleiding om begin augustus contact op te nemen met NS, en NS te smeken om alsnog met nieuwe, juridisch steekhoudende argumenten te komen waarom het nodeloos opeisen van naam en geboortedatum van treinreizigers die anoniem een ticket voor een reis binnen de EU willen kopen, toch in overeenstemming zou zijn met de AVG. Hiermee ging de AP over tot een derde fase, waarin zij nog weer een nieuwe argumentatie volgde, die op haar verzoek werd aangeleverd door de FG (Functionaris Gegevensroof) van NS, op 9 oktober 2025.

Derde fase: de AP benoemt wederverkopers en/of branche-organisaties tot verwerkingsverantwoordelijken en stelt het "gerechtvaardigd belang" (art. 6.1.f AVG) centraal

In deze derde, huidige fase, neemt de AP weliswaar niet openlijk afstand van haar eerdere stellingname, maar voert in navolging van NS twee nieuwe argumenten op. Nu zegt de AP dat (weder)verkopers van treintickets (die de AP "Uitgevers" noemt), en/of de branche-organisatie die het datasysteem (ETCD) beheert, beschouwd moeten worden als verwerkingsverantwoordelijken met eigen doelen die anders zijn dan de doelen van het bedrijf dat de vervoersdienst levert.

Op deze wijze probeert de AP, in navolging van NS en het achter NS schuilgaande consortium van Europese spoorwegmaatschappijen, het principe van doelbinding te omzeilen. Ook probeert de AP hiermee de eerdergenoemde jurisprudentie van het HvJ-EU te omzeilen. Ik zal dit bespreken in paragrafen 4.3 en 4.4 van dit beroepschrift.

Wat de fasering van de argumentaties van de AP duidelijk maakt

De drie opeenvolgende, gefaseerde argumentaties die de AP in de loop der tijd naar voren heeft gebracht, maak één ding duidelijk: het doel van de AP is om ten aanzien van de door mij gemelde overtreding koste wat kost **niet** handhavend op te treden, en haar collega-toezichthouders in Duitsland en Frankrijk er koste wat kost **niet** bij te betrekken. Op dat punt is de AP zeer consistent.

Probleem hierbij is dat dit een handelwijze is die **in strijd is met de wettelijke taak van de AP** om juist wel te handhaven en daarbij een "hoog, doeltreffend en volledig beschermingsniveau" te realiseren, waar nodig in samenwerking met andere toezichthouders.

In de loop van de afgelopen acht jaar (2018-2026) heeft de AP verschillende argumentaties erbij gezocht om deze handelwijze te kunnen rechtvaardigen. De grote vraag is echter wat de AP ertoe beweegt om zo hardnekkig iets te willen doen dat in strijd is met haar wettelijke taak.

Een mogelijk antwoord op die vraag zal ik bespreken in paragraaf 4.2 van dit beroepschrift.

4.2 Is de illegale gegevensverwerking (ETCD) een private of een publieke activiteit?

4.2.1 Het vraagstuk m.b.t. private of publieke doelen is van wezenlijk belang voor de toetsing van de wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking

Om te kunnen beoordelen of er een geldige wettelijke grondslag bestaat voor de gegevensverwerking (het verwerken van de naam en de geboortedatum van treinreizigers door spoorwegmaatschappijen), moet de AP onder andere vaststellen of er sprake is van gegevensverwerking op grond van een publiek doel, zoals het vervullen van een wettelijke plicht (art. 6.1.c AVG) of publieke taakvervulling (art. 6.1.e AVG), of dat er anderzijds sprake is van gegevensverwerking op grond van een particulier (privaat) doel, bijvoorbeeld commerciële dienstverlening die is vastgelegd in een overeenkomst (art. 6.1.b AVG). Indien dit laatste het geval is, kan dit in sommige gevallen ook met zich meebrengen dat de betreffende, particuliere verwerkingsverantwoordelijke een gerechtvaardigd belang heeft bij bepaalde gegevensverwerking (art. 6.1.f AVG).

Verwerkingsverantwoordelijken die gegevens verwerken voor een publiek doel, kunnen zich daarbij niet beroepen op een "gerechtvaardigd belang" zoals bedoeld in art. 6.1.f AVG.

NS en buitenlandse spoorwegmaatschappijen zoals Deutsche Bahn en SNCF hebben tot op heden **geen** wettelijke plicht om de naam of geboortedatum van treinreizigers te registreren. Wel kan de identiteit van treinpassagiers in de trein door bevoegde opsporingsambtenaren worden gecontroleerd indien daar een redelijke aanleiding voor is.

Tot dusverre (in alle drie fasen zoals hiervoor in paragraaf 4.1 beschreven) hebben NS en de AP steeds naar voren gebracht dat NS als spoorwegmaatschappij een particulier bedrijf is. In haar primaire besluit d.d. 28 augustus 2024, heeft de AP naar voren gebracht dat er voor de gegevensverwerking van NS (als verwerkingsverantwoordelijke) een wettelijke grondslag voorhanden is ex art. 6.1.b (contract, overeenkomst), en in haar besluit op bezwaar (14 april 2026) heeft de AP voor het eerst ook gesteld dat NS in de hoedanigheid van "Uitgever" van een treinticket een eigen gerechtvaardigd belang zou hebben voor die gegevensverwerking.

De vraag die ik hier in paragraaf 4.2 aan de orde wil stellen, is of er hier eigenlijk wel sprake is van een particulier doel, of dat het in werkelijkheid gaat om een niet-legaal overheidsdoel dat in collusie tussen de EU, EU-lidstaatregeringen en Europese spoorwegmaatschappijen is **vermomd** als een privaat, particulier doel. De reden voor die vermomming zou dan zijn dat er op dit moment nog geen legale grondslag bestaat voor het nagestreefde publieke doel, maar dat de betreffende overheden ondanks het ontbreken van een legale grondslag toch alvast maatregelen willen uitvoeren om dat doel te realiseren.

Het zou dan gaan om het publieke doel van terrorismebestrijding, door middel van de registratie van de identiteit van elke treinreiziger, elke keer dat die een treinreis maakt.

Als het feitelijk gaat om een publiek doel, dan kunnen de spoorwegmaatschappijen en/of hun branche-organisaties zich echter niet beroepen op de wettelijke grondslag van een "gerechtvaardigd belang" (art. 6.1.f AVG) voor de verwerking van de betreffende persoonsgegevens.

4.2.2 Aanwijzing dat er in werkelijkheid sprake is van een publiek doel

Er bestaat een serieuze aanwijzing dat, anders dan NS en de AP beweren, er in feite geen sprake is van een particulier doel, maar van een publiek doel, waarbij formeel particuliere bedrijven en organisaties worden ingeschakeld, en zich ook laten inschakelen, als uitvoerders van de EU en EU-lidstaten. Het gaat om de volgende aanwijzing.

Recentelijk werd ik geattendeerd op het bestaan van een op 26 februari van dit jaar (2026) gepubliceerde "anti-terrorisme-agenda" van de EU, genaamd: "*ProtectEU: Agenda to prevent and counter terrorism.*" Dit betreft een "COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS".

Als de in dit document door de Europese Commissie voorgestelde agenda zou worden uitgevoerd, zou dat binnen de EU een definitief afscheid betekenen van de "democratische rechtsstaat". Die zou dan worden vervangen door een technocratische controlestaat die diep doordringt in zo ongeveer alle aspecten van het privéleven en de meningsuiting van de inwoners van de EU, en die daarmee een totalitair karakter zou aannemen. In dit weerzinwekkende document trof ik, in paragraaf 2.4.1, de volgende passage aan die relevant is voor de privacy van treinreizigers die reizen **binnen(!) de EU**, dus zonder de buitengrenzen van de EU te passeren:

In addition, advance travel information (such as Advanced Passenger Information (API) and Passenger Name Record (PNR) data) is indispensable for law enforcement authorities to effectively plan and efficiently deploy counter terrorism efforts both at the external borders and within the EU territory. The current EU framework is limited to commercial air transport, resulting in legal and operational loopholes that terrorists may exploit to move across the EU.

The Commission, in close coordination with Member States and the transport industry, is exploring options to expand the current framework to other modes of transport such as maritime and land transport, and to private flights, and to strengthen the PNR Directive, subject to its evaluation.¹³

Hieruit blijkt dat er op dit moment reeds een "nauwe samenwerking" (*close coordination*) plaatsvindt tussen de Europese Commissie, EU-lidstaatregeringen en particuliere vervoerbedrijven in de EU, met als doel om in alle vervoerbranches massasurveillance op alle reizigers te gaan toepassen - inclusief de 99,9999% van de reizigers die niets met enige vorm van terrorisme te maken hebben.

Dit maakt het zeer aannemelijk dat het gigantische datasysteem dat er is opgezet, de Electronic Ticket Control Database (ETCD), hoewel het formeel een particulier initiatief van spoorwegmaatschappijen is, feitelijk in opdracht van de Europese Commissie wordt geïmplementeerd.

---

¹³ communiqué d.d. 26 februari 2026 van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Raad van Europa, het Europees Economische en Sociale Comité en de Commissie van de Regio's, paragraaf 2.4.1 (pagina 12); https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/d8cee954-5df6-4566-a520-6d59cfef347e_en?filename=ProtectEU-Agenda%20to%20prevent%20and%20counter%20terrorism.pdf

Er is dan in feite sprake van een vorm van corporatisme, vergelijkbaar met het corporatisme in het fascistische Italië onder Mussolini in de jaren dertig van de twintigste eeuw. Een regime met een gebrek aan democratische legitimiteit (de Europese Commissie) is dan versmolten met formeel private bedrijven, mede via hun branche-organisaties (in dit geval UIC en CIT), tot een conglomeraat dat zichzelf in de praktijk boven de wet heeft gesteld. Dat wil zeggen een conglomeraat dat niet wil wachten op wetgeving die totale massasurveillance in het openbaar vervoer zou legaliseren, maar die zulke surveillance vooruitlopend daarop alvast eigenmachtig tot uitvoering wil brengen.

Een extra bevestiging dat er hier sprake is van een illegale vermenging van publieke en private activiteiten, vormt de verwijzing van de AP in haar besluit d.d. 14 april 2026 naar de Franse Savary-wet uit 2016, die spoorwegmaatschappijen "de mogelijkheid biedt" om bij ticketverkoop identiteitsgegevens (bijv. naam en geboortedatum) op te eisen met als doel o.a. terrorismebestrijding. Zie mijn bespreking daarvan in paragraaf 4.5.6 van dit beroepschrift.¹⁴

Dit zou betekenen dat er nu op Europese schaal een ontwikkeling plaatsvindt die ik in 2019 heb beschreven in een analyse over privacy en massasurveillance binnen het Nederlandse openbaar vervoer, naar aanleiding van een rondetafel-gesprek van een commissie van de Tweede Kamer, waaraan ik destijds namens Stichting Privacy First deelnam.¹⁵ Het ligt voor de hand waar de EU haar inspiratie voor de technische implementatie van deze massasurveillance in het openbaar vervoer vandaan heeft gehaald. Nederland is, met het privacy-schendende OV-chipkaart-systeem, één van de voorlopers op het gebied massasurveillance op onschuldige burgers in het openbaar vervoer over land.

---

14 Paragraaf 4.5.6 van dit beroepschrift, onder het tussenkopje "Geboortedatum (Savary-wet)", pp. 87-90.

15 M. Jonker, *OV-data-jacht: op weg met surveillance corporatism*, <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2019-10-07-def-Impressie-rondetafelgesprek-Toegang-tot-OV-data.pdf> ; zie ook: <https://privacyfirst.nl/artikelen/rondetafelgesprek-tweede-kamer-over-toegang-tot-ov-data/>

4.2.3 Juridische implicaties voor de wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking

Bij de behandeling van mijn onderhavige beroep is het de taak van uw rechtbank om vast te stellen of de AP op correcte gronden tot de conclusie is gekomen dat er geen sprake is van enige overtreding. Deze conclusie van de AP is gebaseerd op het idee van de AP dat er voor de afgedwongen gegevensverwerking een wettelijke grondslag bestaat. De vraag is dan of dat idee van de AP in overeenstemming is met de feitelijke omstandigheden van het concrete geval.

Om die vraag adequaat te kunnen beantwoorden **zal uw rechtbank onafhankelijk onderzoek moeten verrichten of laten verrichten** naar de toedracht van het initiëren van deze gegevensverwerking, inclusief de toedracht van het opbouwen van het datasysteem ETCD. Welke vorm heeft de in paragraaf 4.2 besproken "nauwe samenwerking" tussen overheden en de betreffende spoorwegmaatschappijen hierbij gespeeld? Waren de EU en andere overheden in werkelijkheid drijvende krachten achter dit initiatief?

In dat geval zou er namelijk feitelijk sprake zijn van **publieke** taakuitvoering (ten behoeve van de publieke taak van terrorismebestrijding) en wordt er in het besluit op bezwaar van de AP ten onrechte uitgegaan van een wettelijke grondslag (art. 6.1.f AVG) die in het geval van publieke taakuitvoering niet van toepassing en niet geldig is.

Daarnaast rijst in dat geval de vraag waarom er voor de gegevensverwerking (inclusief verwerking van gegevens in ETCD) dan geen beroep wordt gedaan op de wettelijke grondslag die is vervat in artikel 6.1.e AVG (noodzaak voor publieke taakvervulling).

Als de AP daarentegen van opvatting is dat het overheidsdoel van terrorismebestrijding **niet** het werkelijke doel is van het opeisen van naam en geboortedatum van treinreizigers, dan zou de AP in haar besluit d.d. 14 april 2026 duidelijk hebben moeten maken:

- (1) waarop de AP deze opvatting baseert;
- (2) hoe deze opvatting zich verhoudt tot de door de EU zelf op 26 februari 2026 genoemde "nauwe samenwerking" tussen de EU, EU-lidstaten en "de vervoerindustrie" bij massasurveillance in het openbaar vervoer, waarvan de AP als toezichthouder geacht moet worden op de hoogte te zijn geweest ten tijde van het besluit op bezwaar;
- (3) hoe de AP dit als toezichthouder heeft onderzocht. Als de AP simpelweg de blauwe ogen van NS of van een consortium van vervoerbedrijven heeft geloofd, dan is er geen sprake geweest van onderzoek, maar van slaafse navolging.

De AP heeft hierover in haar besluit op bezwaar echter volledig gezwegen. Op deze manier is er geen sprake van een adequaat gemotiveerd besluit op bezwaar.

Mocht het echter zo zijn dat de AP op 14 april 2026 werkelijk niet op de hoogte was van dit voor de privacy van alle EU-inwoners uitermate belangrijke EU-communiqué van 26 februari, dan is er bij de AP kennelijk sprake van een verregaande incompetentie, en is het besluit op bezwaar niet gebaseerd op goede gronden. In dat geval zou uw rechtbank moeten oordelen dat het besluit van de AP niet rechtmatig is zolang de AP geen onderzoek heeft gedaan naar de rol die de EU heeft gespeeld bij het concipiëren en vaststellen van doel en middelen van de gegevensverwerking.

4.2.4 Ex ante function creep - strijd met het beginsel van dataminimalisatie

De door de Europese Commissie gepropageerde agenda van massasurveillance, waaronder massasurveillance in het openbaar vervoer, roept ook de vraag op of hier sprake is van "ex ante function creep", dat wil zeggen een bewust voorbereide function creep, in een poging om de wettelijk voorgeschreven dataminimalisatie en doelbinding in de praktijk te omzeilen.

Deze function creep zou eruit bestaan dat eerst de gegevensverwerking (van naam en geboortedatum van alle treinreizigers) wordt gelegaliseerd op grond van een vermeend "gerechtvaardigd belang" (art. 6.1.f AVG) van een consortium van particuliere spoorwegmaatschappijen, waarna vervolgens, wanneer die persoonsgegevens zich eenmaal in het datasysteem (ETCD) van dat consortium bevinden, Europese opsporingsdiensten alsnog toegang eisen en krijgen tot die data.

Dit zou overeenkomen met de methodiek voor dataroof die Shoshana Zuboff in *The Age of Surveillance Capitalism* (2019) heeft beschreven als de "onteigeningscyclus" (*dispossession cycle*). In deze methodiek worden persoonsgegevens eerst illegaal buitgemaakt voor een bepaald doel (*incursion*), in dit geval het doel van massasurveillance op onschuldige burgers in naam van "terrorisbestrijding", waarna vervolgens gewenning, legalisering en normalisering plaatsvindt (*habituation*), uiteindelijk gevolgd door "herziening" (*redirection*).¹⁶ In dit geval zou dat laatste eruit bestaan dat opsporingsdiensten met een beroep op het feit dat de betreffende data "er nu eenmaal al zijn", toegang eisen tot die data en politieke druk zetten om die toegang te legaliseren. "Want u wilt toch niet dat terroristen ongemerkt met de trein kunnen reizen? Nou dan."

Volgens diezelfde redenering zou je ook zonder toestemming van burgers camera's in elke kamer van elk woonhuis kunnen plaatsen. "Want u wilt toch niet dat terroristen zich ongemerkt in een woning kunnen verbergen? Nou dan."

Aangezien de verzameling van deze persoonsgegevens al zonder vrijwillige, geïnformeerde toestemming van treinreizigers in gang is gezet door de spoorwegmaatschappijen, valt niet te verwachten dat diezelfde spoorwegmaatschappijen aan opsporingsdiensten en geheime diensten ook maar een strobreed in de weg zouden leggen als die op even illegale wijze met technische middelen toegang tot die data zouden forceren, en dan legalisatie van die toegang zouden eisen.

De AP had in haar besluit op bezwaar moeten motiveren waarom zij zich, met name ook gezien dit risico van function creep, in haar besluit niets gelegen laat liggen aan het in artikel 5.1.c AVG opgenomen beginsel van dataminimalisatie. Daar zwijgt de AP in het besluit echter over. Alleen al om die reden is het besluit niet goed gemotiveerd.

Ex ante function creep (doelbewust voorbereide function creep) d.m.v. het aanvankelijk vermommen van overheidsactie als een actie van private bedrijven, om daarmee juridische toetsing van het overheidshandelen te ontduiken totdat er een voldongen feit is geschapen, is een niet-integere, anti-rechtsstatelijke vorm van overheidshandelen, die de fundamenten van de rechtsstaat aantast. De AP, uw rechtbank en straks waarschijnlijk de RvS, moeten toetsen of hier feitelijk sprake van is. Gaat u dat doen? Of denkt u: "*business as usual*" en blijft u het negeren?¹⁷

---

16 S. Zuboff, *The Age of Surveillance Capitalism - the Fight for a Human Future at the New Frontier of Power*, pp. 138-155.

17 Zie ook bijlage 22 bij dit beroepschrift - over de realiteit van ex ante function creep.

4.2.5 Identificatie van alle treinreizigers is niet effectief bij terrorismebestrijding

Tot dusverre heeft NS in de onderhavige procedure, sinds 2018, *niet* aangevoerd dat "terrorismebestrijding" een doel zou zijn waarvoor NS, andere Europese spoorwegmaatschappijen, de EU of EU-lidstaten de persoonsgegevens van treinreizigers die binnen de EU reizen willen verwerken. Dat zegt echter niets, want eerder in deze procedure (2018-2020) heeft NS belangrijke feiten ook verzwegen voor de AP en voor uw rechtbank.

Ook in een andere, nog eerdere procedure ontkende NS dat er sprake was van een doel van massasurveillance of "terrorismebestrijding", namelijk in de door mij gevoerde rechtszaak met betrekking tot de illegale gegevensverzameling door middel van het OV-chipkaartsysteem. In mijn beroepschrift d.d. 10 september 2015 bij uw rechtbank, nu meer dan tien jaar geleden, heb ik aan dat stilzwijgen al aandacht aan besteed. Ik heb toen onderbouwd waarom, óók als "terrorismebestrijding" het werkelijke doel zou zijn, en niet massasurveillance, dat doel niet effectief bevorderd kan worden met massasurveillance in de vorm van de identificatie van alle treinpassagiers. Ik citeer hier de relevante passages uit mijn toenmalige beroepschrift:

6.3 “Veiligheid” en de anonieme OV-chipkaart

Naar aanleiding van mijn bezwaar tegen de manier waarop mijn privacy wordt aangetast, hebben NS en het CBP [sinds 2016: AP] geen van beide “veiligheid” genoemd als motief om mijn individuele reisbewegingen te registreren, terwijl dit in allerlei andere privacy-zaken een veelgebruikt argument is. Het is daarom duidelijk dat “veiligheid” niet de reden is waarom mijn gebruik van een anonieme OV-chipkaart door NS wordt ontmoedigd, of waarom het CBP weigert mijn handhavingsverzoek te honoreren.

Toch wordt het thema “veiligheid” ook in relatie tot het OV-chipkaartsysteem opgevoerd als reden om burgers te registreren en in hun bewegingsvrijheid te beperken. Het valt te voorzien dat de overheid en de vervoerders op een enig moment in de toekomst de anonieme OV-chipkaart als “onveilig” zullen gaan aanmerken – zodra ze daarvoor een goede gelegenheid zien.

Sinds de onthullingen van Snowden (2013) weten we dat in Noord-Amerika en Europa, en vermoedelijk in de hele wereld, onder het mom van “veiligheid” of “staatsveiligheid” of “terrorismebestrijding” het privé-leven van alle burgers door de overheid met medewerking van allerlei bedrijven via internet wordt bespied, ook al vormt 99,999% van die burgers geen enkele bedreiging voor de veiligheid. Deze massale privacyschending dient hele andere doelen.

6.3.1 “Veiligheid” op stations

In Nederland heerst de waan dat treinstations en treinen veiliger worden gemaakt door middel van het OV-chipkaart-systeem, en dan vooral door afsluiting van de voorheen openbare stations door middel van muren met toegangspoortjes waar burgers (“klanten”) alleen doorheen mogen en kunnen als ze hun OV-chipkaart laten uitlezen.

Dat kan ook een anonieme OV-chipkaart zijn. Het idee is dat er door die poortjes minder risico is op gewelddadigheid op stations, en minder risico op zwartrijden in treinen. Dat is niet logisch, want wie anoniem een station of een trein betreedt, wordt daardoor niet afgehouden van gewelddadigheid (in bijna alle gevallen overigens impulsief en ongepland) of zwartrijden. En als er een ramp gebeurt, zitten mensen door die afsluitingen juist als ratten in de val. Camera’s op

stations hebben vermoedelijk wèl enig effect op de veiligheid, ook al zal sociale controle (door burgers met smartphones) en het afsluiten van bepaalde ruimtes tijdens de nachtelijke uren veel effectiever zijn.

Echter, elke anonieme OV-chipkaart is voorzien van een uniek nummer, dus kan er geregistreerd worden wanneer de houder van een bepaalde anonieme OV-chipkaart het station betreedt. Door middel van "profiling" (zie paragraaf 6.1) kan indirect toch met een grote mate van waarschijnlijkheid de identiteit van de houder van zo'n anonieme OV-chipkaart worden bepaald, zolang iemand niet bewust verschillende anonieme OV-chipkaarten aanschaft om eventuele profilers op een dwaalspoor te brengen. Dat laatste is natuurlijk precies wat echt gevaarlijke bezoekers van stations (0,00001% van de bezoekers, of misschien wel niemand) zullen doen. Als een terrorist op een station een bom wil planten zonder achteraf gepakt te worden, voorzover dat met al die bewakingscamera's en smartphones nog mogelijk is, zal hij zich toegang tot dat station verwerven met een nog niet eerder gebruikte, anonieme OV-chipkaart.

Het is dus wachten op het moment dat ergens ter wereld voor het eerst een terrorist een bom op een treinstation met OV-chipkaartsysteem tot ontploffing brengt. Dan zullen Nederlandse autoriteiten en vervoerders eendrachtig verkondigen dat de anonieme OV-chipkaart met het oog op de veiligheid op stations "niet meer verantwoord is" en derhalve afgeschaft moet worden. De bewegingen van miljoenen mensen moeten worden geregistreerd vanuit de illusie dat een onbekende terrorist dan geen andere, kwetsbare plek zou vinden om zijn bom te laten afgaan.

Bijvoorbeeld een markt (zoals in het Midden-Oosten en Afghanistan al veelvuldig gebeurt), of een warenhuis, of een restaurant, een zwembad, een festival of een begrafenisstoet... De mogelijkheden om ellende aan te richten, zijn eindeloos.

Werkelijke bescherming tegen terroristen biedt, ook als het om stations en treinen gaat, op korte termijn alleen een betere communicatie tussen Europese geheime diensten die sociale netwerken observeren, niet alleen via internet, maar vooral ook in het niet-virtuele leven (zie ook par. 6.3.2). "Sigint" is alleen effectief wanneer daarmee "humint" wordt ondersteund, niet wanneer "humint" erdoor wordt overwoekerd. Op langere termijn biedt vooral maatschappelijke rechtvaardigheid en zorg bescherming tegen terrorisme, omdat het de haat tegengaat waaruit terrorisme voortkomt.

In mijn woonplaats is bij mijn weten maar één plek waar ik mijn anonieme OV-chipkaart kan opladen zonder dat daarbij mijn betaalgegevens worden geregistreerd door een automaat. Namelijk aan de ticketbalie van het station. Ongeveer een week geleden ging ik daarnaartoe om mijn kaart op te laden. Het viel me op dat er nu niet meer, zoals voorheen, alleen boven de ingang van de kaartjesverkoopruimte een camera was geïnstalleerd. Ook boven het hoofd van de loketmedewerker hing er nu één aan het plafond, op anderhalve meter afstand van mijn hoofd, en op mij gericht.

Ik kan mijn anonieme OV-chipkaart dus niet meer anoniem laten opladen, want elke keer dat ik dat doe, word ik automatisch van zeer dichtbij gefilmd. Misschien kan die camera zelfs wel het unieke nummer van mijn anonieme kaart aflezen...

Toen ik tegen de mevrouw achter het loket een opmerking maakte over die camera boven haar hoofd, antwoordde ze: "Ik zou zeggen, zwaai er een keer naar."

Zo wordt er in Nederland met privacy omgegaan. Zoals een deskundige het tegenover mij uitdrukte: "In Nederland zijn we op het gebied van privacy van het padje af."

In veel Europese landen kun je in de steden elektronische vervoerbewijzen (anonieme chipkaarten) bij allerlei kiosken en in allerlei winkels met contant geld opladen, dat is daar de gewoonste zaak van de wereld. In Nederland is ervoor gezorgd dat je op de enige plek in de stad waar je dat kunt doen, je privacy kwijtraakt.

6.3.2 “Veiligheid” internationale treinen

De fixatie op fictieve “veiligheid” kwam recent ook tot uiting in de reactie van Europese ministers op de vrijdelde aanslag in de internationale trein Thalys, enkele weken geleden. Deze aanslag werd vrijdeld door enkele alerte en moedige passagiers, die de man die de aanslag wilde plegen, betrapten toen die het toilet binnen wilde gaan om zich voor te bereiden.

In NRC Handelsblad van 31 augustus 2015 stond een bericht getiteld: “Thalys-held ‘Ik zei tegen mezelf: deze man gaat iedereen vermoorden’”. De heldhaftigheid van de moedige passagiers heeft in de internationale pers veel aandacht gekregen.

In het artikel stond echter ook een klein kadertje met de volgende tekst:

“MINISTERSTOP PARIJS – Intensiever controleren. Meer politiepatrouilles en identiteitscontroles op internationale treinen, kaartjes op naam en mogelijk toegang voor conducteurs tot Schengen-informatie over staatsgevaarlijke personen. Daartoe besloten negen Europese ministers zaterdag in Parijs.”

Het idee dat het alleen nog maar verstrekken van kaartjes op naam effectief zou zijn om aanslagplegers op treinen van hun daden te weerhouden, is nergens op gebaseerd, om vier redenen. Ten eerste zijn aanslagplegers die in een trein stappen, niet van plan te ontsnappen, maar om ofwel de trein te kapen en reizigers te gijzelen, ofwel zichzelf dood te vechten, ofwel zichzelf na de aanslag van het leven te beroven. Zij zijn er niet op uit om hun identiteit na afloop van de aanslag geheim te houden. Want als zij dat zouden willen, dan zouden zij niet in de trein stappen, maar van buitenaf een aanslag op de trein plegen.

Ten tweede zal het voor een terrorist altijd mogelijk blijven onder een valse naam een treinkaartje te bemachtigen om aan boord te komen, zelfs als men zich (via internet, of weer als vroeger aan een stationsbalie???) zou moeten identificeren bij de aankoop van een kaartje.

Ten derde is de enige effectieve manier om dit soort terroristen te stoppen, een effectieve communicatie tussen geheime diensten (zie ook par. 6.3.1). In het geval van de man die in de Thalys een aanslag of kaping wilde plegen, was de naam van de man reeds bij geheime diensten bekend. Toch werd het hem niet onmogelijk gemaakt met die trein te reizen. Het ging hier niet om een gebrek aan informatie, maar om het niet tijdig delen en gebruiken van deze informatie.¹⁸

Ten vierde is het onmogelijk om aanslagen van een zogeheten “lone wolf” (een aanslagpleger die geheel alleen handelt en zijn motieven niet blootgeeft op internet) via standaard-controlemiddelen (“sigint” en risico-indicatoren) te voorkomen. Alleen signalen van derden (bijvoorbeeld kennissen, familieleden of winkeliers, met andere woorden: “humint”) kunnen in zo’n geval de autoriteiten tijdig op het gevaar attenderen.

---

18 Ook bij de “Boston bombers” (2012) en de aanslag op Charlie Hebdo in Parijs (januari 2015) hadden geheime diensten van te voren al informatie over de latere daders, maar deden daar niks mee.

De reflex waaraan ook de ministers in Parijs echter weer eens gevolg gaven, is dat naar aanleiding van een (beoogde) aanslag maatregelen genomen worden die de persoonlijke levenssfeer van zeer veel onschuldige burgers aantasten, maar niet effectief zijn in de bestrijding van terrorisme.

Zoals hierboven al opgemerkt, is het is een kwestie van tijd voordat ook het anoniem aanschaffen van een vervoerbewijs binnen Nederland, dat wil zeggen het gebruik van een anonieme OV-chipkaart, als "risicovol" zal worden aangemerkt, als excuus om de reisbewegingen van alle burgers continu te kunnen monitoren, ten koste van hun privé-sfeer. En het is ook een kwestie van tijd voordat die verregaande bevoegdheden om mensen te bespioneren, zullen worden misbruikt.

Er is in beginsel geen grens aan wat er als "risicovol" kan worden aangemerkt. Elk ogenblik dat een mens niet onder toezicht staat, bestaat er een (uitermate gering, maar toch) risico dat-ie zich plotseling ontpopt als terrorist. Maar wie elk risico van terrorisme uitsluit, sluit ook elke mogelijkheid voor rechtschapen burgers uit om zich te verzetten tegen onrechtmatig gedrag van de overheid of met de overheid samenwerkende bedrijven. Een overheid die totale controle wil uitoefenen over de privé-sfeer van burgers, wordt een totalitaire overheid. Waar een dergelijke, eenzijdige machtsconcentratie bij de overheid toe leidt, weten we uit de geschiedenis van Europa, Azië, Latijns-Amerika en Afrika in de twintigste eeuw. Macht heeft grenzen nodig, anders corrupteert zij.

Een overheid die bereid en in staat is terrorisme volledig uit te sluiten door middel van naadloze controle op iedereen, is zelf de allergrootste terrorist.¹⁹

Inmiddels zijn we tien jaar verder. Overal ter wereld zetten autoritaire regimes elektronische, digitale massasurveillance in om hun bevolkingen te onderdrukken en angstig te houden. De EU en haar lidstaten beweren hierop een uitzondering te vormen en belang te hechten aan "Europese waarden", "burgerlijke vrijheden" en "de rechtsstaat" (*the rule of law*). Maar ondertussen doen de EU en Nederland precies hetzelfde als die autoritaire regimes, namelijk het optuigen van enorme systemen voor geautomatiseerde massasurveillance, in zo'n beetje alle maatschappelijke sectoren.

Dat dit via quasi-"private" ondernemingen gebeurt, maakt dat niet anders. In China werd bijvoorbeeld al in 2015 de private firma Alibaba ingezet om data over burgers aan te leveren aan de staat.²⁰ In de VS spelen firma's zoals Google, Microsoft, Amazon, Meta en Palantir die rol.

Het bedrijf Solvinity, leverancier van het Nederlandse DigiD-systeem waarin persoonsgegevens van bijna alle Nederlanders worden bewaard, wordt overgenomen door het Amerikaanse bedrijf Kyndryl. De verwerker van betaaltransacties CCV, die persoonsgegevens van talloze Nederlanders verwerkt, is vorig jaar (2025) overgenomen door het Amerikaanse miljardenbedrijf Fiserv. De provider Zivver, waarmee veel Nederlandse overheden "beveiligde" berichten aan burgers sturen, is sinds juni vorig jaar (2025) in handen van het Amerikaanse data-encryptiebedrijf Kiteworks, dat net als andere Amerikaanse bedrijven onderhevig is aan de CLOUD-act, die de Amerikaanse overheid toegang geeft tot alle data van Amerikaanse bedrijven.

Als uw rechtbank de pretentie heeft dat u "Europese waarden" en "de rechtsstaat" belangrijk vindt, dan neemt u deze ontwikkelingen nu eindelijk serieus en betreft ze in uw afwegingen in de onderhavige zaak. U toetst de zaak dan aan deze **feitelijke(!)** omstandigheden en ontwikkelingen.

---

19 M. Jonker, beroepschrift d.d. 10 september 2015 inzake weigering AP om handhavend op te treden tegen discriminatie door NS van treinreizigers met een anonieme OV-chipkaart, paragraaf 6.3, pp. 48-50.

20 Zie bijv: Marije Vlaskamp, 'Alibaba en de Chinese datarovvers', in: *De Volkskrant*, 12 november 2015.

4.3 Wie zijn de verwerkingsverantwoordelijken?

4.3.1 De AP heeft reeds gefaald in haar eerste, verkennende bureau-onderzoek, en heeft het in de bezwaarfase nog erger gemaakt

Als er een handhavingsverzoek (AVG-klacht) bij de privacy-toezichthouder binnenkomt, en dat verzoek voldoet aan de formele vereisten (gedateerd, ondertekend etc.), dan is de eerste taak van de toezichthouder om vast te stellen **welke natuurlijke personen** (in de zin van artikel 1 AVG) aan die toezichthouder om bescherming verzoeken in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens.

De tweede taak van de toezichthouder is om vast te stellen ten aanzien van **welke gegevensverwerking(en)** de indiener van het handhavingsverzoek om bescherming verzoekt.

De derde taak van de toezichthouder is om vast te stellen **welke verwerkingsverantwoordelijke(n)** bij de door de indiener beschreven gegevensverwerking is of zijn betrokken.

Deze drie taken maken in ieder geval deel uit van het eerste, verkennende bureau-onderzoek, omdat het zonder de vaststelling van deze drie zaken onmogelijk is om zelfs maar te beoordelen of het handhavingsverzoek:

- ontvankelijk is, laat staan of het;
- kennelijk (on)gegrond is;
- aanleiding vormt voor nader onderzoek.

In de onderhavige zaak heeft de AP in de primaire en in de bezwaarfase in ieder geval gefaald als het gaat om de derde taak, namelijk de vaststelling van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

Het primaire besluit is op dit punt onrechtmatig

In de primaire besluitvormingsfase heeft de AP simpelweg de door mij als indiener genoemde mogelijkheid en waarschijnlijkheid **genegeerd** dat buitenlandse spoorwegmaatschappijen (bijv. Deutsche Bahn, SNCF, Thalys) verwerkingsverantwoordelijken waren met betrekking tot de door mij gemelde gegevensverwerking. Dat was onrechtmatig. De AP heeft alleen aan NS gevraagd of die zichzelf als verwerkingsverantwoordelijke beschouwde, niet aan bijv. Deutsche Bahn of SNCF.²¹

Ik heb dat aangevoerd en beschreven in paragrafen 2.2.3 (pp.29-30) en 2.4.6 (pag. 49) van de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift. De AP had in haar besluit op bezwaar moeten constateren dat het primaire besluit op dit punt inderdaad onrechtmatig was. Alleen al op die grond had de AP mijn bezwaarschrift gegrond moeten verklaren. Immers, **als(!)** een onrechtmatig primair besluit in de bezwaarfase door een bestuursorgaan alsnog wordt gecorrigeerd, dan is dat geen rechtmatige reden om het bezwaarschrift "ongegrond" te verklaren.

Ik **verzoek** uw rechtbank om in uw komende uitspraak vast te stellen dat de AP mijn bezwaarschrift op dit punt gegrond had moeten verklaren in haar besluit op bezwaar, en dat, nu de AP mijn bezwaarschrift volledig ongegrond heeft verklaard, het besluit op bezwaar alleen al om die reden onjuist gemotiveerd is, en derhalve onrechtmatig is.

---

²¹ Zie bijv: zienswijze d.d. 6 augustus 2022 van Jonker, paragraaf 1, pag. 2 (in bijlage 10 van dit beroepschrift). Voorafgaand aan 2022 **ontkende** NS juist verwerkingsverantwoordelijke te zijn voor tickets van DB, SNCF etc.

Het besluit op bezwaar is op dit punt onrechtmatig

Uit het besluit op bezwaar (r.o. 19-20, pag. 6) blijkt dat de AP na de primaire fase, ook in de bezwaarfase nog steeds niet heeft willen onderzoeken wie nu werkelijk de verwerkingsverantwoordelijken zijn voor de betreffende gegevensverwerking (het registreren van naam en geboortedatum). In plaats daarvan neemt de AP simpelweg aan dat het klopt wat NS in zijn zienswijze van 9 oktober 2025 beweert, namelijk dat er geen sprake zou zijn van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid van NS en de buitenlandse spoorwegmaatschappijen in opdracht van wie NS treintickets verkoopt aan Nederlandse stationsbalies.

De door mij genoemde waarschijnlijkheid dat NS bij die gegevensverwerking niet meer is dan een verwerker, en dus helemaal geen verwerkingsverantwoordelijke, heeft de AP al helemaal niet onderzocht en ook niet willen onderzoeken - ondanks mijn aansporingen in de bezwaarfase.

Alleen al dit gebrek aan onderzoek en aan toetsing betekent dat er in het besluit op bezwaar niet is voldaan aan het aantoonbaarheids criterium zoals vastgelegd in artikel 5.2 AVG. Immers, op deze wijze heeft de AP **niet getoetst** of NS, of enige andere spoorwegmaatschappij (bijv. SNCF of Deutsche Bahn), aannemelijk heeft gemaakt dat bij de verkoop van een ticket van bijv. SNCF of Deutsche Bahn uitsluitend NS de verwerkingsverantwoordelijke zou zijn. Daardoor heeft de AP ook **niet getoetst** of er is voldaan aan:

- artikel 5.1.a AVG (gebeurt de verwerking op een rechtmatige, behoorlijke en transparante manier?). Er is nog steeds geen transparantie over wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn. De AP lijkt te redeneren: "Die transparantie is er wel want NS zegt dat het zo is." Dat is niet de attitude van een serieuze toezichthouder en biedt geen werkelijke transparantie.
- artikel 5.1.b (welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doelen). Als nog niet duidelijk is wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn, kan alleen al om die reden ook niet worden vastgesteld wat hun doelen zijn.
- artikel 5.1.c (dataminimalisatie). Als de doelen nog niet duidelijk zijn (zie boven), dan kan er ook niet worden aangetoond of als gevolg van die doelen een noodzaak zou bestaan voor gegevensverwerking.
- artikel 5.1.f (passende technisch of organisatorische maatregelen ter beveiliging). Als niet duidelijk is wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn en wie precies toegang hebben tot de data, kan er ook niet worden beoordeeld of, dan wel aangetoond dat alle verwerkingsverantwoordelijken de in dit wetsartikel passende maatregelen hebben getroffen.

Door, ondanks mijn inbreng in de primaire fase, in mijn bezwaarschrift (27 oktober 2024) en in mijn aanvulling daarop d.d. 11 juli 2025, te weigeren om adequaat na te gaan, laat staan te toetsen welke verwerkingsverantwoordelijken er zijn, maar in plaats daarvan op subjectieve gronden aan te nemen dat NS de (enige) verwerkingsverantwoordelijke is, heeft de AP niet voldaan, en ook niet kunnen voldoen, aan haar wettelijke plicht om te toetsen of er door de verwerkingsverantwoordelijken is voldaan aan de vereisten in artikel 5 AVG, in het bijzonder artikel 5.2 AVG. Alleen al om deze reden is het besluit op bezwaar onrechtmatig.

4.3.2 Argumentatie van de AP ten aanzien van verwerkingsverantwoordelijkheid

Hoewel de AP geweigerd heeft om te onderzoeken wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn, voert de AP in haar besluit op bezwaar (het thans bestreden besluit van 14 april 2026) wel een argumentatie aan waarom NS de enige verwerkingsverantwoordelijke zou zijn. Die argumentatie is niet gebaseerd op onderzoek van de AP als toezichthouder, maar op het door de "toezichthouder" slaafs instemmen met en navolgen van een betoog dat spoorwegmaatschappij NS op 9 oktober 2026 op verzoek van de AP heeft aangeleverd.

Ik zal deze argumentatie in deze paragraaf bespreken. Eerst zal ik de tekst van de AP citeren:

De verwerkingsverantwoordelijkheid van de vervoersbedrijven

19. Anders dan u [Jonker als bezwaarde] betoogt, heeft de NS in haar zienswijze betwist dat sprake is van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. Zij stelt dat ieder vervoersbedrijf in iedere fase van de verwerking zelfstandig verwerkingsverantwoordelijk is voor de door haar verwerkte persoonsgegevens.

20. De AP stelt vast dat wanneer de reiziger een ticket koopt voor een internationale reis de verkoper/uitgever van het ticket de gegevens verwerkt voor eigen doeleinden, namelijk het boeken, betalen en uitgeven van het ticket en daarmee handelt als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van die persoonsgegevens. Wanneer een vervoerder persoonsgegevens gebruikt voor eigen doeleinden, zoals marketing, klachtafhandeling of het naleven van eigen wettelijke verplichtingen dan handelt deze eveneens als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke voor die verwerking(en). In de context van een specifieke internationale treinreis betekent dat dat de ticketuitgever verantwoordelijk is voor het verstrekken van de ticketgegevens in het ETCD terwijl de vervoerder verantwoordelijk is voor de controle van het ticket in het ETCD tijdens de reis.²²

Naar aanleiding hiervan wil ik het volgende opmerken.

- (1) In de eerste zin van het hierboven geciteerde betoog, spreekt de AP willens en wetens een onwaarheid over mij. Ik heb **niet beweerd** dat de NS in zijn zienswijze niet zou betwisten dat er sprake is van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid van NS en de betreffende buitenlandse spoorwegmaatschappijen. Integendeel, ik heb juist gememoreerd dat NS heeft beweerd zelf verwerkingsverantwoordelijke te zijn.²³

Ik heb **wel vastgesteld** dat de verkoop van treintickets deel uitmaakt van een "integrale dienstverlening" die in opdracht van het bedrijf **dat de spoorvervoersdienst verricht**, wordt verleend aan de klant (de treinreiziger). Hiermee volg ik jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU)²⁴, die ik hierna in paragraaf 4.4 nader zal bespreken.

---

22 BOB (besluit op bezwaar) d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 19-20, pag. 6.

23 M. Jonker, *Treintickets uit Amazonia* (reactie d.d. 3 november 2025 op de zienswijze d.d. 9 oktober van NS), paragraaf 3.1, pag. 15, in de op één na laatste alinea.

24 Antwoord d.d. 9 januari 2025 (C-394/23) van het HvJ-EU op prejudiciële vragen van de Conseil d'État over gegevensverwerking van SNCF bij de verkoop van treintickets (plicht tot handhaving voor de toezichthouder wanneer de spoorwegmaatschappij te veel persoonsgegevens van reizigers eist).

- (2) In plaats van het betoog van NS kritisch te toetsen, gaat de AP simpelweg over tot het "vaststellen" (lees: napraten) van de opvatting van NS dat "*ieder vervoersbedrijf in iedere fase van de verwerking zelfstandig verwerkingsverantwoordelijk is voor de door haar verwerkte persoonsgegevens.*" - kennelijk los van de reden voor de gegevensverwerking.

De onjuiste suggestie die de AP hier in navolging van NS doet, is dat niet het **proces van het aanbieden en verlenen van een spoorvervoersdienst** leidend zou zijn, maar een **proces van opeenvolgende gegevensverwerkingen**. Deze opvatting is in strijd met de uitleg die het HvJ-EU op 9 januari 2025 heeft gegeven, waarvan ik de AP op 1 augustus 2025 op de hoogte heb gesteld. Kennelijk wenst de AP de opvatting van het HvJ-EU op dit punt te negeren en terzijde te schuiven. In een rechtsstaat leidt het terzijde schuiven van de opvatting van het hoogste gerechtshof **niet** tot een rechtmatig besluit.

In werkelijkheid is er niet sprake van één "proces" van gegevensverwerking, maar van verschillende, deels optionele **activiteiten** van gegevensverwerking, die dienstbaar zijn, of althans zouden moeten zijn, aan het **primaire proces**: het aanbieden en verlenen van een spoorvervoersdienst.

- (3) Het bedrijf dat de spoorvervoersdienst aanbiedt (het "hoofddoel" van een integrale dienst, zoals geïdentificeerd door het HvJ-EU) is de organisatie die bepaalt en vaststelt (in het Engels: *determines*, art. 4 sub 7 AVG) welke persoonsgegevens er van de klant (de treinreiziger) worden verwerkt ten behoeve van de betreffende dienstverlening. Daarom is het bedrijf dat de spoorvervoersdienst aanbiedt, de verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevensverwerking die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de overeenkomst die tot stand komt tussen **dat** vervoerbedrijf en de klant.

Als dat vervoerbedrijf andere bedrijven inschakelt ten behoeve van de uitvoering van "integreernde delen" van de overeengekomen dienstverlening, dan moet de (beweerde) noodzaak voor gegevensverwerking die voortvloeit uit de overeengekomen dienstverlening, nog steeds beoordeeld worden aan de hand van het hoofddoel van de dienstverlening die wordt uitgevoerd door de primaire contractpartner van de klant.

Drie voorbeelden ter illustratie hiervan. (a) Als ik bij een bioscoop een bioscoopkaartje koop (een *ticket*), en die bioscoop schakelt Google of Paypal of CCV in om mijn betalingsgegevens te verwerken, dan is die bioscoop nog steeds de verwerkingsverantwoordelijke voor die gegevensverwerking. Google, Paypal of CCV zijn dan verwerkers (art. 4 sub 8 AVG) voor die gegevensverwerking. (b) Als ik bij de Franse spoorwegmaatschappij SNCF een treinkaartje (treinticket) koop, en SNCF schakelt NS in om aan Nederlandse stationsbalies die transactie af te handelen, dan is SNCF nog steeds de verwerkingsverantwoordelijke voor die gegevensverwerking. NS is dan verwerker (art. 4 sub 8 AVG) voor die gegevensverwerking.

(c) Als de Franse spoorwegmaatschappij SNCF Voyageurs, die een spoorvervoersdienst aanbiedt, een separate rechtspersoon opricht, genaamd SNCF Connect, die tickets voor die spoorvervoersdienst verkoopt, dan moet de noodzakelijkheid van de gegevensverwerking die SNCF Connect pleegt of wil plegen, nog steeds worden beoordeeld aan de hand van de noodzakelijkheid voor het hoofddoel van de overeenkomst tussen SNCF Voyageurs en de klant (de treinreiziger). Dit blijkt uit jurisprudentie van het HvJ-EU op 9 januari 2025 en de

Conseil d'État op 31 juli 2025, die ik in paragraaf 4.4 nader zal bespreken.²⁵ Het is SNCF Connect in dat geval dus **niet** toegestaan om zelfstandig geheel eigen doelen te stellen met betrekking tot de verwerking van gegevens waarover SNCF Connect alleen is komen te beschikken met het oog op de overeenkomst tussen de klant en SNCF Voyageurs.

Dit is de systematiek die NS en de AP proberen te verdoezelen, om treinreizigers hun recht op privacy te kunnen ontnemen. Voor een privacy-toezichthouder die de wettelijke taak heeft om een hoog niveau van privacy-bescherming te realiseren, is dit schandelijk gedrag. Kennelijk meent de AP heel andere belangen te moeten dienen dan het belang dat in artikel 1 AVG centraal wordt gesteld.

- (4) De AP voert hier het bestaan van het datasysteem ETCD op als iets dat "verantwoordelijkheden" voor het aanleveren van data met zich meebrengt voor organisaties die persoonsgegevens van treinreizigers verwerken. Dit is alsof de AP zou beweren dat het bestaan van een ploeg een verantwoordelijkheid voor boeren met zich meebrengt om grasland om te gaan ploegen. Het is een omkering van doel en middel.

ETCD, en de organisatie die ETCD beheert, staan als middel in dienst van de bedrijven die spoorvervoersdiensten aanbieden en verlenen, niet omgekeerd. De beheerder van ETCD is geen verwerkingsverantwoordelijke, maar een verwerker of een subverwerker. Ook NS is, als het om een door SNCF of Deutsche Bahn geleverde spoorvervoersdienst gaat, een verwerker. Tenminste, als we in een rechtsstaat leven waarin de AVG wordt gerespecteerd.

- (5) In 2016 heeft uw rechtbank in de door mij gevoerde zaak m.b.t. de OV-chipkaart ook dienovereenkomstig geoordeeld, toen u ter zitting op terecht constateerde dat TransLink Systems (TLS) in die zaak geen verwerkingsverantwoordelijke was, maar alleen een verwerker van NS, en daarom **géén** derde-belanghebbende in het rechtsgeding tussen de AP en mij, en derhalve niet-ontvankelijk in dat rechtsgeding.²⁶ Uw oordeel is vervolgens in 2017 door de Afdeling bestuursrechtspraak van de RvS op dit punt ook in stand gelaten.²⁷

Later, in 2020 en 2021, hebben zowel uw rechtbank als (andere rechters van) de Afdeling bestuursrechtspraak in een door mij gevoerde zaak TLS wèl als verwerkingsverantwoordelijke beschouwd voorzover(!) het betrekking had op het teruggeven aan de klant van saldo boven de 30 euro dat nog op een anonieme OV-chipkaart staat (bijvoorbeeld als de geldigheidsduur van die kaart is verstreken).²⁸ Hierbij hebben uw rechtbank en de Afdeling echter verzuimd om duidelijk te maken of dit inhield dat zij afweken van het oordeel van de Afdeling in 2017, of dat zij het teruggeven van saldo boven de 30 euro op een OV-chipkaart beschouwden als een bijzonder geval. Niet kan worden uitgesloten dat in 2020 en 2021 een lobby zijn werk had gedaan en de politieke wind anders was gaan waaien, wat dan kennelijk invloed had op de wetsinterpretaties van in naam "onafhankelijke" rechters.

Op deze rechterlijke dwaling zal ik terugkomen in paragraaf 4.3.3.

---

²⁵ Voor bronverwijzingen m.b.t. deze uitspraken, zie paragraaf 4.4 van het onderhavige beroepschrift.

²⁶ Zitting van Rechtbank Gelderland op 7 juli 2016. Uitspraak op 16 augustus 2016 (ECLI:NL:RBGEL:2016:4553)

²⁷ Uitspraak 20 september 2017 van de RvS, ECLI:NL:RVS:2017:2555 (Jonker vs. AP).

²⁸ Uitspraak 4 februari 2020 Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:622; uitspraak 10 november 2021 RvS, ECLI:NL:RVS:2021:2509 (Jonker vs. AP).

- (6) Hier, in paragraaf 4.3.2, volstaat het om, in overeenstemming met de interpretatie van het HvJ-EU, te constateren dat het, met het oog op de bescherming die de AVG aan natuurlijke personen beoogt te bieden, in strijd met de AVG zou zijn als verwerkingsverantwoordelijken de wettelijk voorgeschreven doelbinding zouden mogen omzeilen door middel van het creëren of inschakelen van een nieuwe rechtspersoon aan wie zij bepaalde taken met betrekking tot gegevensverwerking uitbesteden.

Een bioscoop mag Google, Paypal of CCV inschakelen of een app van Facebook-app gebruiken, maar niet als middel om klanten te beroven van hun in de AVG en in artikel 8 EVRM vastgelegde (grond)rechten, door hiermee het vereiste van doelbinding te omzeilen.

Een spoorwegmaatschappij (bijv. SNCF of NS) mag een binnenlandse of buitenlandse branchegenoot, een internationale brancheorganisatie of een dochteronderneming inschakelen, of een datasysteem zoals ETCD gebruiken, maar **niet** als middel om klanten te beroven van hun in de AVG en in artikel 8 EVRM vastgelegde (grond)rechten, door hiermee het vereiste van doelbinding te omzeilen.

- (7) NS voerde zijn drogredenering over zijn vermeende rol als ticket-"uitgever" die niet langer aan de verwerkingsdoelen van spoorwegbedrijven gebonden zou zijn, voor het eerst op in zijn zienswijze d.d. 9 oktober 2025, die ik heb geanalyseerd in mijn reactie d.d. 3 november 2025 op die zienswijze. Zie aldaar.²⁹

- (8) Eerder, in 2022, had de NS nog het tegenovergestelde beweerd in zijn antwoorden d.d. 19 juli 2022 op vragen van de AP d.d. 14 juni 2022. Destijds schreef NS (vetmarkering van mij):

NS verschaft persoonsgegevens ook aan de buitenlandse vervoerder (bijv. Deutsche Bahn, SNCF, Thalys, Eurostar). Het verschaffen van deze gegevens is een integraal onderdeel van de aankoop van tickets (op naam). **De buitenlandse vervoerders bepalen vervolgens zelfstandig het doel en de middelen waaronder deze gegevens worden verwerkt.** In de regel is de achtergrond gelegen in het feit dat tickets van deze vervoerders uitsluitend op naam worden verstrekt, omdat homeprints volgens de afspraken binnen de UIC altijd op naam moeten worden gesteld. Zie hierna ook het antwoord onder 2.³⁰

Hieruit blijkt dat NS de buitenlandse vervoerders beschouwde als de verwerkingsverantwoordelijken zoals gedefinieerd in art. 4 onder 7 AVG, want dat is de definitie waar NS hier naar verwees. Naar aanleiding van de zienswijze van NS drie jaar later, op 9 oktober 2025, had de AP moeten nagaan of NS in de tussentijd wel of niet terecht van opvatting was veranderd. In plaats daarvan koos de AP ervoor om de eerdere antwoorden van NS te "vergeten". Is de AP van mening dat een verwerkingsverantwoordelijke met een penne-streek zijn verantwoordelijkheid kan "overschrijven" naar een andere partij?

---

²⁹ M. Jonker, *Treintickets uit Amazonia*, aanvulling d.d. 3 november 2025 van het bezwaar, paragrafen 3.2 (NS over "uitgevers" en "wederverkopers" - omzeiling van doelbinding, pp. 17-33) en 3.3 (NS heeft zelf aangegeven dat buitenlandse vervoerbedrijven bepalen welke persoonsgegevens er bij verkoop van een ticket van de reiziger worden geëist, pp. 34-43). Zie bijlage 17 bij het onderhavige beroepschrift. Downloadbaar via: <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2025-11-03-prv-AP-reactie-Jonker-op-antwoorden-NS.pdf>

³⁰ Geciteerd in zienswijze d.d. 6 augustus 2022 van Jonker, paragraaf 1, pag. 2 (zie bijlage 10.b bij dit beroepschrift). In haar besluit d.d. 12 juni 2019, r.o. 38, beschouwde de AP NS **niet** als verwerkingsverantwoordelijke voor alle internationale tickets, maar alleen voor CT-tickets. Zie eveneens zienswijze d.d. 6 augustus 2022 van Jonker.

4.3.3 De casus terugbetaling saldo OV-chipkaart boven 30 euro is een absurde rechterlijke dwaling (aberratie) en mag niet misbruikt worden om als precedent te dienen

Helaas zie ik me genoodzaakt om in dit beroepschrift de rechterlijke dwaling te bespreken die door uw rechtbank en door de Afdeling bestuursrechtspraak in 2020 en 2021 werd begaan, in afwijking van de eerdere oordelen van uw rechtbank en de Afdeling in 2016 en 2017 (zie paragraaf 4.3.2 hiervoor).

Oorzaak van de rechterlijke dwaling

In de kern komt deze dwaling voort uit de internalisering door rechters van het neoliberalistische idee dat verantwoordelijkheid voor het eigen handelen niet alleen legaal, maar ook feitelijk kan worden afgeschoven naar een separate rechtspersoon die mede voor dat doel wordt gecreëerd.

Als overheden dit doen, wordt het vaak "privatisering" genoemd. Als bedrijven het doen, wordt het soms "het creëren van meer accountability" genoemd, terwijl juist het omgekeerde het geval is. Verantwoordelijkheden worden zoekgemaakt, waarbij de oorspronkelijke drager van een verantwoordelijkheid verwijst naar de nieuwe rechtspersoon waaraan een taak is uitbesteed, terwijl die nieuwe rechtspersoon verwijst naar nieuwe omstandigheden die samen met die uitbesteding zijn ontstaan en waarover de nieuwe rechtspersoon zegt geen macht te hebben. Bovendien acht de nieuwe rechtspersoon zich gerechtigd om eigen doelen te stellen die deels losstaan van de doelen van de oorspronkelijke drager van de verantwoordelijkheid.

Als het gaat om zakelijke activiteiten op een "vrije markt", hoeft dat geen probleem te zijn, omdat wanprestatie daar wordt afgestraft doordat klanten weglopen. Maar op een **niet-vrije pseudo-"markt"**, waar klanten geen alternatieven hebben, kan het afschuiven van verantwoordelijkheid en het leveren van een wanprestatie niet op die manier worden afgestraft. Dit laatste is het geval als het gaat om openbaar vervoer. Treinreizigers hebben geen alternatief als een spoorwegmaatschappij hun privacy wil aantasten, zelf of via een andere rechtspersoon. Zij zijn gedwongen om gebruik te maken van de diensten van die spoorwegmaatschappij, als zij niet hun vrijheid willen kwijtraken om te reizen. Zo kunnen treinreizigers gechanteerd worden om hun persoonlijke reisgegevens te laten verwerken, ook al willen zij dat niet.

De enige bescherming die klanten in zo'n situatie hebben, is die van de wet. De AVG is als wet bedoeld om natuurlijke personen te beschermen tegen het roven of misbruiken van hun persoonsgegevens door machtige personen en organisaties. Centraal hierbij staan twee in de AVG opgenomen begrippen. Ten eerste het begrip "verwerkingsverantwoordelijke". De verwerkingsverantwoordelijke is het aangrijpingspunt voor toepassing van de wet en voor het dwingen van particuliere en statelijke machthebbers tot gehoorzaamheid (*compliance*) aan de wet.

Het tweede begrip is "doel van de gegevensverwerking", in combinatie met het begrip "doelbinding". Verwerkingsverantwoordelijken zijn op grond van de AVG verplicht om, als zij persoonsgegevens willen verwerken, expliciet te maken welk doel zij hiermee nastreven, en waarom de betreffende gegevensverwerking noodzakelijk is om dat doel te realiseren.

Dit bevalt particuliere en statelijke verwerkingsverantwoordelijken allerminst. Zij willen hun handen vrij hebben om ongelimiteerd persoonsgegevens te verzamelen en verwerken.

Daarom proberen zij de werkingskracht van de wet uit te hollen met allerlei slimme drogredeneringen en misinterpretaties van de wet. Ook rechters laten zich hierin, ondanks hun nominale "onafhankelijkheid", maar al te vaak meeslepen. De mens is een sociaal wezen, en machthebbers hebben via lobbies veel sociale invloed, ook op rechters en op toezichthouders.

Dat is waarschijnlijk de reden waarom uw rechtbank en de Afdeling in 2020 en 2021, in afwijking van uw eerdere standpunten, zijn meegegaan met de door machthebbers geponeerde drogredenering dat als een verwerkingsverantwoordelijke (in de casus destijds: NS) bij het uitvoeren van een bepaalde werkzaamheid een deel van die werkzaamheid aan een andere rechtspersoon delegeert (in de casus destijds: TLS), dat die andere rechtspersoon dan eigen doelen mag stellen voor gegevensverwerking, los van de doelen waarvoor de oorspronkelijke verwerkingsverantwoordelijke ooit beschikking heeft gekregen over de betreffende persoonsgegevens.

Dat dit, als het rechtens wordt toegestaan, een gapend gat creëert in de rechtsbescherming van natuurlijke personen en een vrijbrief vormt voor willekeur van verwerkingsverantwoordelijken in de omgang met persoonsgegevens, lijkt aan uw rechtbank en aan de Afdeling bestuursrechtspraak destijds ofwel te zijn ontgaan, ofwel hen juist te hebben aangesproken, misschien omdat de betreffende rechters meer affiniteit hadden met de belangen van machtige overheden en bedrijven dan met een grondrecht van armzalige natuurlijke personen (burgers).

De rechterlijke uitspraken in 2020 en 2021

In uw uitspraak van 4 februari 2020 schreef uw rechtbank op dit punt het volgende:

2.1 (...) Verder weigert [volgens de eiser, Jonker] verweerder [de AP] de contractuele bepalingen van de NS te toetsen aan de AVG. Eiser heeft geen contract met Trans Link Systems (TLS) afgesloten. Eiser wil dat verweerder wordt opgedragen de feitelijke doelstellingen en het feitelijk handelen, inclusief technische (IT-) systemen, van de NS te onderzoeken.

4.1. Verweerder heeft naar aanleiding van de klacht van eiser aan de NS vragen gesteld. Uit de brief van de NS van 26 september 2018 volgt dat de NS geen persoonsgegevens van het identiteitsbewijs van klanten verwerkt die een niet op naam gestelde OV-chipkaart inleveren. Daarbij heeft de NS verwezen naar het handboek voor zijn werknemers, waarin onder "Saldo op de OV-chipkaart" het volgende staat:

"Een klant met een OV-chipkaart met een maximum bedrag van € 30,00 kan restitutie ontvangen onder de volgende voorwaarden:

- Er staat geen restitutie voor een andere OV-chipkaart in bestelling in dezelfde order;
- Na restitutie is het kaartsaldo altijd nul. Alleen het gehele saldo kan worden gerestitueerd. De klant moet zich legitimeren (paspoort, identiteitsbewijs of rijbewijs). Het is niet toegestaan om persoonsgegevens van deze klant te noteren."

4.2. (...) Bij de terugbetaling van het saldo van een niet op naam gestelde OV-chipkaart boven een maximum van € 30,00 worden wel persoonsgegevens verwerkt. Daarbij is niet de NS maar TLS de verwerkingsverantwoordelijke. Aangezien er geen handhavingsverzoek bij verweerder is ingediend voor TLS, zijn terugbetalingen door TLS in deze zaak niet aan de

orde. De stelling van eiser dat het bedrag van € 30,00 willekeurig is gekozen, maakt dit niet anders. Deze beroepsgrond slaagt niet.³¹

Uw rechtbank was hier van mening dat een verwerkingsverantwoordelijke **willekeurige** (delen van) activiteiten door middel van een contract mag uitbesteden aan andere rechtspersonen (hetzij bestaande, hetzij door hemzelf daarvoor opgerichte rechtspersonen), en dan zichzelf daarmee kan ontheffen van zijn in de AVG vastgelegde verantwoordelijkheid voor het aantonen van de noodzaak van de gegevensverwerking die met die activiteit gepaard gaat. Sterker nog, volgens uw rechtbank mocht die nieuwe rechtspersoon dan heel eigen doelen gaan stellen met betrekking tot gegevensverwerking, inclusief doelen die geheel losstaan van (in de woorden van het HvJ-EU op 9 januari 2025) het "hoofddoel" van de oorspronkelijke verwerkingsverantwoordelijke, in casu "het aanbieden van een spoorvervoersdienst".

Volgens de redenering van uw rechtbank was het dus mogelijk dat bijvoorbeeld de teruggave van de eerste dertig euro van een restbedrag op een OV-chipkaart onder verwerkingsverantwoordelijkheid van NS valt, de tweede portie van dertig euro op diezelfde kaart onder verwerkingsverantwoordelijkheid van TLS, en - vooruit, waarom niet? - de derde portie van dertig euro onder verwerkingsverantwoordelijkheid van een Cypriotisch vervoerbedrijf dat via-via het eigendom is van een Russische oligarch. Dat is volgens uw rechtbank allemaal prima, als het maar in onderlinge contracten tussen de betreffende bedrijven is vastgelegd. De natuurlijke persoon waarop die persoonsgegevens betrekking hebben, heeft daarover volgens u niets te zeggen en hoeft daarover zelfs niet eens te worden geïnformeerd, als het maar ergens staat in de kleine lettertjes van een "contract" dat de betrokken natuurlijke persoon alleen te zien krijgt als hij het zelf gaat opzoeken op internet en dan woord voor woord gaat doorvlooien.

Uw rechtbank gaf hiermee goedkeuring aan een flagrante schending van de letter en de geest van de AVG, en van de daaraan voorafgaande Wbp.

Het maakte daarbij voor uw rechtbank niet uit dat de betreffende treinreiziger afhankelijk was van toegang tot de betreffende spoorvervoersdienst, als ontontbeerlijke publieke dienstverlening in Nederland. Als rechters liet u de burger en treinreiziger op die manier volledig onbeschermd.

NS had mij, toen ik een OV-chipkaart aanschafte, nooit actief geïnformeerd over het feit dat ik daarmee ook een contract zou aangaan met TLS, en dat dat negatieve consequenties had voor mijn recht op privacy als ik overgebleven saldo boven de 30 euro terug zou willen krijgen. Dat was een schending van artikel 13 AVG (actieve informatieplicht verwerkingsverantwoordelijke). Maar dat kon de AP niet schelen en het kon uw rechtbank niet schelen. Wat uw rechtbank betreft mocht ik als burger en als treinreiziger stikken. Ik was rechteloos, zolang die rechteloosheid maar door twee (of drie, of vier) overmachtige partijen op papier was gezet in een onderling contract.

In zijn uitspraak van 10 november 2021 onderschreef de RvS deze stuitende uitspraak van uw rechtbank (witregels door mij toegevoegd voor de leesbaarheid):

Wie is verwerkingsverantwoordelijke?

---

31 Uitspraak 4 februari 2020 Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2020:622

4.6. Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat de AP zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat TLS als verwerkingsverantwoordelijke moet worden aangemerkt, voor zover het gaat om de verwerking van persoonsgegevens bij het uitbetalen van het resterende saldo van een anonieme OV-chipkaart. Aannemelijk is namelijk dat TLS de voorwaarden bepaalt waaronder en de apparatuur waarmee het uitlezen van het chip-ID geschiedt. De veronderstelling van [appellant] dat hij bij de aanschaf van een OV-chipkaart een overeenkomst aangaat met de NS en dat daarom de NS als verwerkingsverantwoordelijke moet worden aangemerkt, is niet juist.

Zoals blijkt uit de Algemene voorwaarden OV-chipkaart, waarmee de kaarthouder akkoord gaat als hij een OV-chipkaart aanschaf, wordt de OV-chipkaart uitgegeven door TLS en blijft deze eigendom van TLS. Het is dus ook TLS met wie de kaarthouder een overeenkomst aangaat. Dat de rechtbank in een andere zaak TLS niet als belanghebbende heeft aangemerkt, maakt niet dat de rechtbank in deze zaak had moeten oordelen dat de NS als verwerkingsverantwoordelijke moet worden aangemerkt.

Het handhavingsverzoek van [appellant] heeft geen betrekking op de naleving van de AVG door TLS. Zoals de rechtbank terecht heeft geoordeeld is de verwerking van persoonsgegevens door TLS in deze procedure niet aan de orde. De rechtbank heeft haar oordeel ook voldoende gemotiveerd.³²

Ook de RvS was op 10 november 2020 dus van mening dat een publiek nutsbedrijf dat met overmacht gegevens kan opeisen ten behoeve van het doel van het aanbieden van een spoorvervoersdienst, door middel van algemene voorwaarden eigenhandig mag bepalen dat de klant een contract moet sluiten, of heeft gesloten, met een heel andere "verwerkingsverantwoordelijke" die andere doelen kan nastreven dan de oorspronkelijke verwerkingsverantwoordelijke met het oorspronkelijke doel. Hiermee wordt het in de AVG vastgelegde beginsel van doelbinding omzeild en uitgeschakeld - met goedkeuring van de hoogste Nederlandse bestuursrechter.

De RvS zal dan misschien zeggen dat de klant ook rechtstreeks van spoorwegmaatschappij NS een eenmalig treinkaartje kan kopen. Maar dat is dan tegen een veel hogere prijs. Zo wordt een treinreiziger die zijn privacy wil behouden gedwongen tot een discriminerend "pay or ok"-model, dat in het geval van Facebook (Meta) inmiddels onrechtmatig is verklaard, maar dat bij een spoorwegmaatschappij door Nederlandse rechters kennelijk wel acceptabel wordt gevonden. Ik heb dit in mijn bezwaarschrift (d.d. 27 oktober 2024, paragraaf 2.5.5, pp. 74-75; en aanvulling d.d. 3 november 2025, *Treintickets uit Amazonia*, paragraaf 3.2, pp. 17-33) besproken, maar de AP **negeert dat in haar besluit volledig**. Dit is voor een burger om wanhopig van te worden: een toezichthouder die argumenten van een verzoeker simpelweg volledig negeert. Alleen al op grond hiervan is er sprake van een **motiveringsgebrek** in het besluit van de AP op mijn bezwaar.

Ik zal in paragraaf 4.4 uiteenzetten waarom de hierboven geciteerde oordelen van uw rechtbank en van de RvS in strijd zijn met de uitleg die het HvJ-EU aan de AVG geeft, en derhalve ook geacht moeten worden in strijd te zijn met de voorschriften van de voorganger van de AVG, de Wbp, aangezien de AVG op dit punt geen wijziging bevatte of beoogde ten opzichte van de Wbp.

---

³² Uitspraak 10 november 2021 RvS, ECLI:NL:RVS:2021:2509 (Jonker vs. AP), r.o. 4.6.

4.3.4 De AP wekt de schijn dat zij om "strategische" redenen weigert na te gaan wie nu echt de verwerkingsverantwoordelijken zijn

Uit het besluit d.d. 14 april 2026 van de AP blijkt dat de AP nog steeds weigert om op een onafhankelijke en redelijke manier te onderzoeken wie nu eigenlijk de echte verwerkingsverantwoordelijken zijn van de door mij gemelde gegevensverwerking. Dit ondanks mijn aansporingen in de bezwaarfase om dat adequaat te onderzoeken, om te beginnen door middel van het sturen van een eenvoudige brief naar enkele vermoedelijke, buitenlandse verwerkingsverantwoordelijken (bijv. SNCF, Deutsche Bahn, Eurostar/Thalys) met daarin enkele vragen, inclusief de eenvoudige vraag: "Beschouwt u zichzelf als verwerkingsverantwoordelijke voor deze gegevensverwerking". Zelfs een door mij aan de AP aangeboden, eenvoudige voorbeeldbrief (in mijn aanvulling 11 juli 2025, paragraaf 3.3), inclusief vertalingen daarvan in het Frans en in het Duits, kon de AP er niet toe bewegen om dit zeer eenvoudige onderzoek te doen.

In plaats daarvan koos de AP ervoor om uitsluitend aan NS te vragen om daar een reactie op te geven, en wel **na(!)** de door de AP gehouden hoorzitting op 7 augustus, waar NS niet aan wilde deelnemen. Vervolgens nam de AP klakkeloos de beweringen over die NS in een zienswijze van 9 oktober 2025 deed. Dit is niet het gedrag van een toezichthouder, maar van een lakei van NS (en van de spoorwegmaatschappijen die zich vermoedelijk achter NS proberen te verschuilen, bijv. SNCF, Deutsche Bahn, Eurostar/Thalys en andere branche-genoten in de UIC).

Dit roept de vraag op wat de AP er nu eigenlijk toe beweegt om, zelfs na een bezwaarschrift van mijn kant, willens en wetens op deze manier zijn onderzoekstaak te blijven weigeren en verzuimen.

Een begin van een antwoord op deze vraag ligt mogelijk besloten in twee documenten. Ten eerste de door de Europese Commissie op 26 februari 2026 verstuurd "anti-terrorisme-agenda" (zie paragraaf 4.2 van dit beroepschrift), en ten tweede de motivering van het Woo-besluit d.d. 20 maart 2026 van de AP, waarin de AP weigert mij de door mij gevraagde documenten te doen toekomen over de werkwijze van de AP bij het behandelen van bezwaarschriften. In de motivering van dat besluit zegt de AP "strategische redenen" te hebben voor haar weigering om hierover transparant te zijn. Wat deze "strategische redenen" zijn, wil zij echter ook niet vertellen.

Hiermee wekt de AP de schijn dat zij weigert om een gegevensverwerking die formeel voor private doelen plaatsvindt, adequaat te onderzoeken, omdat zij deze gegevensverwerking om "strategische redenen" niet wil hinderen, namelijk omdat deze formeel private gegevensverwerking heimelijk (ook) plaatsvindt met instemming van, en informeel in opdracht van, een overheid (de EC) die daarmee een publiek doel nastreeft, te weten het bestrijden van terrorisme en het implementeren van massasurveillance op alle mensen die in de EU met de trein reizen.

De "strategie" van de AP bij het behandelen van mijn bezwaar zou dan zijn om dat bezwaar onder valse voorwendselen ongegrond te verklaren en tegelijk de cruciale, werkelijke redenen voor die ongegrondverklaring voor mij, en voor alle burgers, geheim te houden. Dit is de schijn die de AP met haar handelwijze en haar weigerachtigheid wekt.

Ik **verzoek** uw rechtbank om op een onafhankelijke en geloofwaardige manier de relatie van deze schijn van machtsmisbruik en netwerkcorruptie met de werkelijkheid te (laten) onderzoeken.

4.3.5 De verwerkingsverantwoordelijken volgens de privacy-verklaring van NS

In de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift heb ik aangegeven dat NS niet alleen onrechtmatig mijn persoonsgegevens verwerkt, maar daarnaast ook artikel 13 AVG heeft geschonden door mij niet te informeren over mijn privacy in relatie tot de aankoop van internationale treintickets bij NS. Ik verwees hierbij naar de privacy-verklaring op de website van NS, waar de hyperlinks "LINK UW RECHTEN" en "LINK INTERNATIONALE TREINTICKETS" werden aangeduid, in de vorm van platte tekst. Er was geen verbinding naar de beoogde, achterliggende webpagina's of documenten.³³

Pas meer dan een jaar na mijn bezwaarschrift heeft NS via een hyperlink op de webpagina <https://www.ns.nl/privacy-statement> een privacystatement d.d. 11 maart 2026 toegankelijk gemaakt met daarin ook een paragraaf over "internationale tickets".³⁴

In strijd met de bewering of impliciete suggestie van de AP in haar besluit d.d. 14 april 2026 dat NS de enige verwerkingsverantwoordelijke zou zijn voor in Nederland door NS verkochte, internationale treintickets, neemt NS daarover een heel ander standpunt in, dat overeenkomt met mijn standpunt (cursivering in het citaat van mij):

Internationale tickets

Informatie over het gebruik van uw gegevens bij het aanschaffen van internationale tickets.

Een internationaal treinticket kan gekocht worden bij NS International, een agent van NS International of bij de vervoerder zelf. ***De vervoerder is degene die de treindienst uitvoert en deze is verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens op het ticket.***

NS International verkoopt internationale treintickets voor reizen met verschillende vervoerders bijvoorbeeld Eurostar, Deutsche Bahn en SNCF.

NS verkoopt online tickets dit zijn tickets in e-ticket formaat en deze tickets zijn op naam. Via de NS Kaartautomaat en de NS Servicebalie binnenland worden tickets naar België, Luxemburg en een aantal bestemmingen in Duitsland zonder reserveringen verkocht. Op deze (waarde-)papieren tickets staan geen persoonsgegevens vermeld.

Welke persoonsgegevens gebruiken wij?

NS International vraagt voornaam, achternaam, e-mailadres en in sommige gevallen ook het telefoonnummer, de geboortedatum en het geslacht. Indien u een ticket koopt voor Eurostar naar Engeland verwerken we eveneens uw nationaliteit, type reisdocument, reisdocumentnummer, land van afgifte van het reisdocument en de vervaldatum van het reisdocument.

Waarvoor gebruiken wij uw gegevens?

NS International is in een aantal gevallen niet de enige partij die uw persoonsgegevens verwerkt bij internationale treinreizen. Veelal gaat een treinreis door meerdere landen waardoor er dus meerdere vervoerders zijn en deze partijen ook toegang hebben tot (een deel van) uw persoonsgegevens. Daarnaast wordt een ticket niet altijd door de vervoerder zelf verkocht maar kunt u uw treinticket ook kopen bij een partij die tickets voor een of meerdere vervoerders verkoopt.

³³ Motivering d.d. 27 oktober 2024 van bezwaar M. Jonker, paragraaf 2.6.2 (pp. 83-85).

³⁴ <https://ocp.ns.nl/caas/v1/media/91394/data/0b2c5fa0847a006a1e20aaf7ef17afc0/tg-privacystatement-ns-nl.pdf> (geraadpleegd en gedownload: 14 mei 2026).

Als NS International uitsluitend optreedt als vervoerder worden uw persoonsgegevens gebruikt voor het uitvoeren van de treindienst, controle van uw ticket en stoelreservering in het voertuig. Is NS International vervoerder dan staat 1184 vermeld in de route van het ticket. De voornaam en achternaam dienen voor de controle van de tickets. Het e-mailadres wordt alleen gedeeld met EuroCity/Eurocity Direct, Eurostar en SNCF om serviceberichten te kunnen sturen over de door de vervoerder uitgevoerde treindienst. Met SNCF wordt ook de geboortedatum gedeeld: dat wordt gebruikt voor controledoelinden. Voor reizen in een nachttrein in een slaapwagon op indeling dan wordt ook het geslacht gedeeld met de vervoerder zodat reizigers van hetzelfde geslacht in eenzelfde compartiment reizen.

Indien NS International optreedt als verkoper dan worden uw persoonsgegevens gebruikt voor communicatie over uw reis en uw ticket alsmede afhandeling van vragen of klachten. NS International als verkoper (verstrekker van het vervoerbewijs) kan worden herkend wanneer op het ticket staat vermeld CIV 1184. Als NS International uitsluitend optreedt als verkoper **gebruikt NS International voornaam, achternaam en e-mailadres voor het opmaken en versturen van het treinticket, om serviceberichten te kunnen sturen bij calamiteiten en om een klantrelatie te kunnen onderhouden.**

NS International kan ook agenten inschakelen voor de verkoop van tickets. NS International treedt ook dan op als verwerkingsverantwoordelijke. NS International is **in sommige gevallen zowel vervoerder als verkoper (verstrekker van het vervoerbewijs)** wanneer er een samenwerkingsverband is met een andere vervoerder. Bijvoorbeeld voor de trein Amsterdam-Brussel.

De grondslag voor de verwerking is: het sluiten en de uitvoering van de overeenkomst.

De gegevens die op een internationaal ticket staan, hebben wij nodig om met u een overeenkomst te sluiten en uit te voeren. Als u deze gegevens niet aan ons verstrekt of wilt verstrekken kunt u geen internationaal ticket aanschaffen. Indien u een internationaal treinticket op naam koopt worden uw gegevens **gebruikt om uw vervoerbewijs te personaliseren zodat het gecontroleerd kan worden.** Daarnaast gebruiken wij uw persoonsgegevens om u via e-mail en de NS International-app essentiële informatie en berichten over uw reis te sturen, bijvoorbeeld bij wijzigingen in uw reis of bij uitval van de trein.

De grondslag voor de verwerking is: wettelijke verplichting.

Indien u een ticket koopt voor Eurostar naar Engeland is de Britse Advance Passenger Information wetgeving van toepassing. NS dient dan in aanvulling op de gegevens die nodig zijn voor het ticket bovengenoemde gegevens aan de Britse overheid te verstrekken. Deze gegevens geeft NS direct door aan Eurostar die de gegevens vervolgens verstrekt aan de Britse overheid. Dit is verplicht op grond van Britse wetgeving en u kunt geen geldig ticket krijgen zonder dat u deze gegevens verstrekt. Meer informatie hierover leest u op: www.nsinternational.com/nl/aanvullende-passagiersinformatie-vk.

Indien u een internationaal treinticket koopt, of er als (mede)reiziger voor u een ticket is geboekt, worden uw persoonsgegevens gebruikt om service te bieden, zowel ter voorbereiding op de toekomstige reis als na afloop daarvan. Voorbeelden hiervan zijn het verstrekken van informatie over in- en uitchecken, overstappen en voorzieningen tijdens de reis. Ook vragen we na de reis om feedback en wijzen we op compensatie bij uitval of vertraging. NS International heeft hiervoor een **gerechtvaardigd belang**. **Zie voor meer informatie: Onderhouden Klantrelatie.**

Indien u een ticket op naam koopt heeft u een persoonsgebonden ticket. NS verwerkt uw naam in dat geval ook voor de bestrijding van oneigenlijk gebruik van het ticket. Ook andere vervoerders die

u vervoeren en eventueel betrokken verkopers kunnen de geldigheid van uw ticket inzien. Meer informatie leest u op: Fraude- en misbruikbestrijding.

Met wie delen wij gegevens?

Voor- en achternaam staan op het ticket gedrukt en worden gedeeld met de desbetreffende vervoerder voor de redenen zoals hierboven aangegeven. Het e-mailadres wordt alleen gedeeld met EuroCity/Eurocity Direct, Eurostar en SNCF om serviceberichten te kunnen sturen over de door de vervoerder uitgevoerde treindienst. Met SNCF wordt ook de geboortedatum gedeeld **voor controledoeleinden**. Het geslacht wordt gedeeld met de vervoerder indien er sprake is van boeking van een slaapcompartiment. De persoonsgegevens die u verstrekt indien u een ticket voor Eurostar naar Engeland koopt worden doorgegeven via een beveiligde verbinding aan Eurostar en de Britse overheid.

Wij schakelen derden in voor de uitvoering van IT-diensten. Deze derden zijn **verwerkers van ons** en verwerken de gegevens slechts ten behoeve van ons en voor geen enkel ander doel. Met deze partijen hebben wij afspraken gemaakt over de verwerking van persoonsgegevens.

Hoe lang bewaren wij uw gegevens?

Uw klantgegevens (naam en contactgegevens) en **gemaakte reizen** bewaren wij tot maximaal **18 maanden nadat de reis heeft plaatsgevonden**. Wij bewaren uw **ticket maximaal 8 maanden nadat de reis heeft plaatsgevonden** voor servicevragen en afhandeling van claims. De aanvullende persoonsgegevens die u verstrekt indien u een ticket voor Eurostar naar Engeland koopt worden bewaard tot direct na het moment van reizen.³⁵

Ik heb dit onderdeel van de privacyverklaring van NS in zijn geheel geciteerd, zodat uw rechtbank meteen overzicht heeft. Ik zal verderop in dit beroepschrift een aantal elementen van deze privacyverklaring bespreken, maar wil om te beginnen een algemene opmerking maken.

Uit deze privacyverklaring blijkt dat NS samen met andere spoorwegmaatschappijen een registratiesysteem (een samenhangende combinatie van organisatorische arrangementen en technische middelen waarmee persoonsgegevens worden verwerkt) heeft opgezet **dat in zijn geheel, als systeem, niet voldoet** aan de vereisten van de AVG en de vereisten van artikel 8 EVRM.

Reizigers worden door middel van dit systeem namelijk gedwongen om, als zij met het openbaar treinvervoer willen reizen, persoonsgegevens te laten verwerken **zonder** dat hiervoor een **"noodzaak in een democratische samenleving"** bestaat (artikel 8 EVRM), en **zonder** dat er is aangetoond (ex artikel 5.2 AVG) dat deze verwerking **"objectief onontbeerlijk is voor het bereiken van een doel dat integreerend deel uitmaakt de aan de betrokkene te leveren contractuele prestatie"** (jurisprudentie van het HvJ-EU d.d. 9 januari 2025).

De gegevensverwerking die door middel van dit systeem wordt uitgevoerd, voldoet niet aan het subsidiariteitsbeginsel, met het oog op overweging 15 (technologieneutrale afweging) van de AVG.

Het is misschien verklaarbaar dat de AP niet wil handhaven, gezien het feit dat het centrale fysieke middel in dit systeem, de database ETCD, wordt beheerd door Hit Rail B.V. in Utrecht, vermoedelijk in of nabij het hoofdkantoor van NS. Misschien voelt de AP zich om "strategische redenen" geroepen om hier niet privacy, maar een Nederlands techno-economisch belang te verdedigen.

---

³⁵ Privacystatement Nederlandse Spoorwegen - Uw privacy is ons vertrekpunt, versie 11 maart 2026, pp. 8-9 (geraadpleegd en gedownload: 14 mei 2026).

4.4 Het doel van de gegevensverwerking; doelbinding

In de hieraan voorafgaande paragraaf 4.3 heb ik al beschreven hoe het creëren van en schuiven met rechtspersonen gebruikt kan worden om het in de AVG opgenomen vereiste van doelbinding te ontduiken en te omzeilen. In de huidige paragraaf zal ik ingaan op wat het Hof van Justitie van de Europese Unie, het hoogste gerechtshof van de EU, heeft gezegd over de manier waarop de doelen van gegevensverwerking moeten worden vastgesteld. Voorts zal ik ingaan op de implicaties daarvan voor:

- de juiste uitleg (interpretatie) van het vereiste van doelbinding;
- de juiste uitleg (interpretatie) van het vereiste van de wettelijke grondslag ex art. 6.1.b AVG (noodzaak ten behoeve van de totstandkoming en uitvoering van een overeenkomst/contract)

4.4.1 Jurisprudentie van het HvJ-EU m.b.t. doelen van gegevensverwerking

In mijn aanvulling d.d. 4 maart 2026 op mijn bezwaarschrift (zie bijlage 19) heb ik de betreffende jurisprudentie van het HvJ-EU reeds besproken.³⁶ Omdat dit een cruciale onderdeel is van mijn onderhavige beroepschrift, citeer ik de betreffende tekst hier nogmaals, met aanvullingen:

Antwoord van HvJ-EU op prejudiciële vragen Conseil d'État (C-394/23)

In mijn aanvulling d.d. 1 augustus 2025 verwees ik naar het antwoord van het HvJ-EU d.d. 9 januari 2025 op prejudiciële vragen van de Conseil d'État (de Franse Raad van State) in een zaak die eveneens betrekking had op privacy bij de verkoop van treintickets.

Ik wil graag de aandacht vragen voor de volgende onderdelen van het antwoord van het HvJ-EU, om te beginnen **r.o. 28** van de prejudiciële uitspraak:

28 Bovendien blijkt uit de rechtspraak van het Hof dat wanneer kan worden vastgesteld dat een verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is in het licht van een van de rechtvaardigingsgronden van artikel 6, lid 1, eerste alinea, onder b) tot en met f), AVG, niet hoeft te worden nagegaan of die verwerking ook onder een andere van die rechtvaardigingsgronden valt.

In dat verband dient te worden verduidelijkt dat niet aan het noodzakelijkheidsvereiste met betrekking tot de aangenomen rechtvaardiging is voldaan wanneer de door deze gegevensverwerking beoogde doelstelling redelijkerwijs op een even doeltreffende wijze zou kunnen worden bereikt met andere middelen, die minder inbreuk maken op de grondrechten van de betrokken personen – met name op het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens, die respectievelijk worden gewaarborgd door de artikelen 7 en 8 van het Handvest – en moeten afwijkingen en beperkingen van het beginsel van bescherming van persoonsgegevens binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke blijven [zie in die zin arresten van 22 juni 2021, Latvijas

---

³⁶ M. Jonker, *Privacytoezicht gehoorzaam aan politieke signaalwerking*, 4 maart 2026, paragraaf 4.5, pp. 25-29. Gepubliceerd op: <https://privacyfirst.nl/artikelen/hoger-beroep-michiel-jonker-inzake-privacy-aantastingen-connexion-en-ns/> (doorscrollen naar "Update 9 maart 2026"); als pdf-bestand ook downloadbaar via: <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2026-03-04-prv-AP-trein-nav-uitspr-ABRS-contant.pdf>

Republikas Saeima (Strafpunten), C-439/19, EU:C:2021:504, punt 110 en aldaar aangehaalde rechtspraak, en 4 juli 2023, Meta Platforms e.a. (Algemene gebruiksvoorwaarden van een online sociaal netwerk), C-252/21, EU:C:2023:537, punt 94].³⁷

In deze tekst komen niet alleen het subsidiariteitsbeginsel en het noodzakelijkheidsbeginsel tot uiting, maar ook het beginsel van dataminimalisatie.

Voorts wil ik wijzen op **r.o. 33 t/m 36** van diezelfde prejudiciële uitspraak:

33 Dienaangaande moet de verwerking van persoonsgegevens, om als noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst in de zin van die bepaling te kunnen worden beschouwd, objectief onontbeerlijk zijn om een doel te bereiken dat integrerend deel uitmaakt van de aan de betrokkene te leveren contractuele prestatie. De verwerkingsverantwoordelijke moet dus kunnen aantonen in welk opzicht het hoofddoel van de overeenkomst zonder deze verwerking niet zou kunnen worden bereikt (arrest van 12 september 2024, HTB Neunte Immobilien Portfolio en Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 en C-18/22, EU:C:2024:738, punt 43 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

34 Het feit dat een dergelijke verwerking **in de overeenkomst is vermeld of louter nuttig is voor de uitvoering ervan, is in dit verband op zich irrelevant**. Voor de toepassing van de in artikel 6, lid 1, eerste alinea, onder b), AVG bedoelde rechtvaardiging is namelijk doorslaggevend dat de verwerking van persoonsgegevens door de verwerkingsverantwoordelijke essentieel is voor de correcte uitvoering van de tussen hem en de betrokkene gesloten overeenkomst en dat er dus geen bruikbare, minder ingrijpende alternatieven bestaan (arrest van 12 september 2024, HTB Neunte Immobilien Portfolio en Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 en C-18/22, EU:C:2024:738, punt 44 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

35 In dit verband moet de toepasselijkheid van artikel 6, lid 1, eerste alinea, onder b), AVG in de context van een overeenkomst die bestaat in verschillende diensten of verschillende afzonderlijke elementen van dezelfde dienst die onafhankelijk van elkaar kunnen worden uitgevoerd, voor elk van deze diensten afzonderlijk worden beoordeeld [arrest van 4 juli 2023, Meta Platforms e.a. (Algemene gebruiksvoorwaarden van een online sociaal netwerk), C-252/21, EU:C:2023:537, punt 100].

36 In casu staat vast dat het hoofddoel van de in het hoofdgeding aan de orde zijnde overeenkomst erin bestaat klanten een spoorvervoersdienst aan te bieden. (...)³⁸

Van belang in de hierboven geciteerde tekst zijn de volgende punten:

---

³⁷ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=DOC&pageIndex=0&docid=294110&part=1&doclang=NL&text=&dir=&occ=first&cid=9083765>

³⁸ Ibid.

- Het HvJ-EU geeft aan dat het criterium voor de beoordeling van noodzakelijkheid is of er sprake is van "**objectieve onontbeerlijkheid**" voor het bereiken van een doel van de gegevensverwerking dat "**integreerend deel uitmaakt**" van de aan de betrokkene te leveren contractuele prestatie.
- Het HvJ-EU maakt in dat verband onderscheid tussen het "**hoofddoel**" van de contractuele overeenkomst en eventuele overige doelen, waarbij de noodzakelijkheid van de gegevensverwerking voor elk van die verschillende doelen "afzonderlijk" moet worden beoordeeld.
- Het HvJ-EU identificeert als hoofddoel van de contractuele overeenkomst "**het aanbieden van een spoorvervoersdienst aan de klant**".

Het is duidelijk dat bij de verkoop van een internationaal treinticket binnen de EU aan een reiziger die anoniem wil blijven, doelen zoals "ID-based ticketing" of "gepersonaliseerde informatieverschaffing via internet over eventuele vertragingen" **niet "integreerend deel uitmaken" van het hoofddoel** om aan klanten de betreffende spoorvervoersdienst aan te bieden, en daarom, zelfs als zij expliciet of impliciet zouden worden opgenomen in het vervoerscontract, geen wettelijke grondslag kunnen opleveren voor de verwerking van persoonsgegevens zoals naam of geboortedatum.

Bij de behandeling van mijn hoger beroep is ter zitting (30 juli 2025) het onderscheid tussen een hoofddoel en eventuele andere doelen ook aan de orde gekomen, zoals terug te lezen valt in het proces-verbaal van de zitting. De rechter had het daar over de "weegschaal" die hij hanteerde, waarbij hij een weegschaal aangaf tussen enerzijds privacy en anderzijds "veiligheid". In reactie daarop gaf ik aan dat het doel "veiligheid" te beperkt was en dat er in plaats daarvan bij het wegen van de belangen zou moeten worden uitgegaan van een meer integraal doel, namelijk "een voldoende veilige verkoop van bioscooptickets". Het hoofddoel is daar de verkoop van bioscoopkaartjes.³⁹

Het HvJ-EU vervolgt in **r.o. 36 en 37** van zijn uitspraak:

36 (...) Volgens de verwijzende rechter heeft de in het hoofdgeding aan de orde zijnde gegevensverwerking tot doel om op gepersonaliseerde wijze met de klant te communiceren, met inachtneming van de algemene gangbare praktijken in commerciële communicatie.

37 Zoals de advocaat-generaal in punt 42 van zijn conclusie in wezen heeft opgemerkt, kan commerciële communicatie een doel vormen dat integreerend deel uitmaakt van de betrokken contractuele prestatie, aangezien het verlenen van een dergelijke spoorvervoersdienst in beginsel inhoudt dat met de klant wordt gecommuniceerd, met name om hem een vervoerbewijs elektronisch toe te zenden, hem in kennis te stellen over eventuele wijzigingen in de desbetreffende reis en uitwisselingen met de klantenservice mogelijk te maken. Bij deze communicatie kan

---

³⁹ Dit was niet helemaal correct geformuleerd van mijn kant. Conform de jurisprudentie van het HvJ-EU zou het hoofddoel in die casus zijn: "Het aanbieden van een filmvertoningsdienst" (door de bioscoop, aan de klant).

het noodzakelijk zijn om gangbare praktijken in acht te nemen en met name beleefdheidsformules te hanteren, waarmee de betrokken onderneming respect toont voor haar klant en zodoende haar imago beschermt.⁴⁰

Naar aanleiding van deze tekst wil ik het volgende opmerken:

- Anders dan in de casus met betrekking tot het opeisen van gender-gerelateerde persoonsgegevens voor het doel van persoonlijke (marketing-)communicatie, waarover de zaak gaat waarin het HvJ-EU prejudiciële antwoorden geeft, gaat het in mijn onderhavige bezwaar over het opeisen van naam en geboortedatum voor de beweerde doelen van "fraudebestrijding" en "het informeren van reizigers over eventuele vertragingen". Voor deze laatstgenoemde doelen is het verwerken van persoonsgegevens *niet* nodig, zoals ik in mijn bezwaarschrift (motivering d.d. 27 oktober 2024) reeds heb beargumenteerd;
- Het HvJ-EU geeft aan dat "commerciële communicatie" een doel "**kan**" vormen dat "integrerend deel uitmaakt van de betrokken contractuele prestatie". Het sleutelwoord is hier "kan". Het hoeft namelijk niet zo te zijn. In het geval van de aanschaf van een treinticket door een reiziger die anoniem wil blijven, **hoeft er geen commerciële communicatie plaats te vinden**. Een andere mogelijkheid is in dat geval dat er **niet-gepersonaliseerde commerciële communicatie** plaatsvindt, bijvoorbeeld door middel van reclameborden die in de nabijheid van de ticketbalie zichtbaar staan opgesteld, of reclame-uitingen die op het ticket worden afgedrukt, of die worden afgedrukt op een papieren flyer die samen met het ticket aan de reiziger wordt uitgereikt. Al deze niet-gepersonaliseerde reclame-uitingen heb ik als reiziger herhaaldelijk meegemaakt.
- Het HvJ-EU noemt nog andere mogelijke doelen van gegevensverwerking, namelijk:
  - "om hem een vervoerbewijs elektronisch toe te zenden"; dit doel is niet van toepassing bij de aankoop van een vervoerbewijs op waardepapier, hoewel ik aan stationsbalies herhaaldelijk onder druk ben gezet om in te stemmen met elektronische toezending van een kopie, "voor uw eigen veiligheid, want u kunt het papieren ticket kwijtraken";
  - "hem in kennis te stellen over eventuele wijzigingen in de desbetreffende reis"; hiervoor is geen persoonsgegevensverwerking nodig, want de vervoerder kan zulke wijzigingen publiceren op internet en op stations, en ze omroepen op perrons;
  - "uitwisselingen met de klantenservice mogelijk te maken"; ook hiervoor is geen verwerking van persoonsgegevens nodig, want een klant kan altijd zelf contact opnemen met de klantenservice, en daarbij bijvoorbeeld een (scan of foto van een) op waardepapier afgedrukt vervoerbewijs laten zien.
- De aanname van het HvJ-EU dat "respect tonen" zou kunnen inhouden dat er persoonsgegevens van de klant zouden worden opgeëist, is bizar. Respect begint bij

---

40 <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?mode=DOC&pageIndex=0&docid=294110&part=1&doclang=NL&text=&dir=&occ=first&cid=9083765>

het respecteren van de privésfeer van een persoon en deze dus niet met geweld, dwang of druk binnendringen.

Het HvJ-EU overweegt in r.o. 53, 54, 59 en 60 als volgt:

53 In deze context moet worden gepreciseerd dat SNCF Connect in haar schriftelijke opmerkingen heeft verwezen naar een doel van direct marketing, waarvoor gepersonaliseerde communicatie en bijgevolg de verwerking van de in het hoofdgeding aan de orde zijnde gegevens noodzakelijk zou kunnen zijn.

54 Volgens overweging 47, laatste zin, AVG kan de verwerking van persoonsgegevens voor direct marketing worden beschouwd als een verwerking die beantwoordt aan een gerechtvaardigd belang. In het bijzonder kan de personalisatie van reclame in een dergelijke context gelijk worden gesteld aan direct marketing [zie naar analogie arrest van 4 juli 2023, Meta Platforms e.a. (Algemene gebruiksvoorwaarden van een online sociaal netwerk), C-252/21, EU:C:2023:537, punt 115].

59 Zoals de advocaat-generaal in punt 70 van zijn conclusie in wezen heeft opgemerkt, wordt de klant van een vervoersonderneming, onder voorbehoud van verificatie door de verwijzende rechter, niet geacht te verwachten dat die onderneming in het kader van de aankoop van een vervoerbewijs gegevens betreffende zijn aanspreektitel of zijn genderidentiteit verwerkt. Dit zou met name het geval zijn indien die verwerking uitsluitend voor doeleinden van direct marketing werd verricht.

60 Het gerechtvaardigde belang in verband met direct marketing kan hoe dan ook niet prevaleren ingeval er een risico bestaat dat de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene worden aangetast. Uit overweging 75 AVG volgt immers dat het qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen kan voortvloeien uit persoonsgegevensverwerking die kan resulteren in lichamelijke, materiële of immateriële schade, met name waar de verwerking kan leiden tot discriminatie.⁴¹

Naar aanleiding daarvan wil ik het volgende naar voren brengen:

- Net zoals een klant niet geacht wordt te verwachten dat een vervoersonderneming bij aankoop van een ticket gegevens over zijn aanspreektitel of genderidentiteit verwerkt, zo wordt een klant ook niet geacht te verwachten dat een vervoersonderneming bij aankoop van een ticket diens naam en geboortedatum verwerkt. Met name niet als die verwerking uitsluitend voor doeleinden van direct marketing zou worden verricht.⁴²

---

41 Ibid.

42 Thans, in het onderhavige beroepschrift, voeg ik hieraan toe dat de klant ook **niet** geacht kan worden te verwachten dat zijn naam of geboortedatum bij aankoop van een internationaal treinkaartje wordt geregistreerd voor doelen waarvoor de verwerking van deze persoonsgegevens **niet** noodzakelijk is, bijv. "fraudebestrijding", "informatie over vertragingen", "terrorismebestrijding" of "het tegengaan van de ontvoering van kinderen".

- Er bestaat in het geval van de aankoop van internationale treintickets een groot risico dat de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene worden aangetast **indien** diens naam of geboortedatum wordt verwerkt door het vervoerbedrijf, omdat er sprake is van gegevens die het mogelijk maken de identiteit van de betrokkene te koppelen aan **locatiegegevens en tijdstippen** die iets kunnen zeggen over: politieke overtuiging, religieuze overtuiging, relaties met andere landen, etniciteiten of personen, deelname aan bijeenkomsten over gevoelige, bijv. politieke of gender-gerelateerde onderwerpen, gelegde contacten, journalistieke bronnen van informatie, etc.⁴³

Tot zover het citaat uit mijn aanvulling d.d. 4 maart 2026 op mijn bezwaarschrift. Hieronder zal ik de implicaties benoemen van de hierboven besproken jurisprudentie van het HvJ-EU voor:

- de juiste uitleg (interpretatie) van het vereiste van doelbinding;
- de juiste uitleg (interpretatie) van het vereiste van de wettelijke grondslag ex art. 6.1.b AVG (noodzaak ten behoeve van de totstandkoming en uitvoering van een contract)

Implicaties voor de juiste uitleg van het vereiste van doelbinding

De jurisprudentie van het HvJ-EU maakt duidelijk dat er bij gegevensverwerking sprake kan zijn van een hoofddoel (in casu: het leveren van een spoorvervoersdienst) en subdoelen die "integreerend deel uitmaken" van het hoofddoel, waarbij de noodzakelijkheid van gegevensverwerking voor elk van die (sub)doelen afzonderlijk moet worden beoordeeld.

De verkoop van vervoersbewijzen voor de betreffende spoorvervoersdienst maakt op zichzelf, indien geformuleerd als niet nader gespecificeerd subdoel, "integreerend deel uit" van het hoofddoel. Er zal op enige wijze een vervoersbewijs aan de klant moeten worden verkocht.

Maar de ***specifieke wijze waarop het subdoel "verkoop van vervoersbewijzen" wordt nagestreefd, hoeft geen integreerend deel uit te maken van het hoofddoel***. Het gaat dan om een sub-sub-doel, bijvoorbeeld: "het personaliseren van het vervoersbewijs" of "het de-anonimiseren van de reiziger" of (als de verwerkingsverantwoordelijke juist wel rechtmatig wil handelen) "het respecteren van de wens van een reiziger om anoniem te reizen".

Het doel van personalisering van vervoerbewijzen maakt **niet** "integreerend deel uit" van het hoofddoel. Immers, het hoofddoel (het aanbieden van een spoorvervoersdienst) kan ook prima worden bereikt zonder enige personalisering van een vervoerbewijs. Dat gebeurde ook tientallen jaren lang, door middel van de verkoop van vervoersbewijzen op waardepapier (de ATB-tickets).

Op het eerste gezicht lijkt het of ook de AP het bovengenoemde onderschrijft. Immers, de AP stelt in haar besluit d.d. 14 april 2026 onder r.o. 12 het volgende:

12. De AP overweegt dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Het doeleinde is de reden waarvoor persoonsgegevens worden verwerkt. Welbepaald betekent dat het doel voldoende duidelijk en specifiek is geformuleerd. Zo gedetailleerd dat een betrokkene

---

⁴³ M. Jonker, *Privacytoezicht gehoorzaam aan politieke signaalwerking*, 4 maart 2026, paragraaf 4.5, pp. 25-29. Gepubliceerd op: <https://privacyfirst.nl/artikelen/hoger-beroep-michiel-jonker-inzake-privacy-aantastingen-connexion-en-ns/> (doorscrollen naar "Update 9 maart 2026"); als pdf-bestand ook downloadbaar via: <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2026-03-04-prv-AP-trein-nav-uitspr-ABRS-contant.pdf>

redelijkerwijs kan voorzien welke verwerkingen daaronder vallen en dat daaraan getoetst kan worden of de gegevens nodig zijn voor dat doel of niet. De context van de gegevensverwerking is hierbij van groot belang.⁴⁴

Ik ben het eens met deze tekst van de AP. Het probleem is dat de AP er bij de totstandkoming van haar besluit niet naar heeft gehandeld. De AP heeft verzuimd een adequaat onderscheid te maken tussen de subdoelen "ticketverkoop", "privacy-vriendelijke ticketverkoop" en "gepersonaliseerde, privacy-schendende ticketverkoop".

In haar besluiten (het primaire besluit en het besluit op bezwaar) had de AP, na te hebben onderzocht wie de verwerkingsverantwoordelijken nu eigenlijk waren (wat zij niet deed), moeten toetsen of de verwerkingsverantwoordelijken (bijv. Deutsche Bahn, SNCF Voyageurs) konden aantonen, conform artikel 5.2 AVG, dat het verwerken van de betreffende persoonsgegevens noodzakelijk was voor het realiseren van één of meer welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven subdoelen die "integreerend deel uitmaken" van het hoofddoel. Dat heeft de AP verzuimd te doen. Daardoor is het besluit van de AP onrechtmatig.

Van belang hierbij zijn twee dingen. Ten eerste voldoet een subdoel alleen aan het vereiste dat het "welbepaald en uitdrukkelijk omschreven" is (art. 5.1.b AVG), indien er wordt gespecificeerd welke van de hierboven genoemde sub-sub-doelen er worden nagestreefd. Het subdoel "ticketverkoop" is niet welbepaald of uitdrukkelijk omschreven als er niet duidelijk wordt gemaakt welke sub-subdoelen er met **de gekozen vorm van ticketverkoop** precies worden nagestreefd - vooral niet als de keuze tussen optionele sub-sub-doelen gevolgen heeft voor de privacy en de rechtspositie van de natuurlijke personen wiens persoonsgegevens als gevolg van die keuze worden verwerkt (de klanten van de spoorwegmaatschappij).

Ten tweede moeten alle betrokken verwerkingsverantwoordelijken bij het **kiezen tussen** deze sub-subdoelen, de principes van dataminimalisatie en subsidiariteit (art. 5.1.c AVG) alsmede van technologieneutraliteit (overweging 15 AVG) respecteren. Dit betekent dat een voorkeur van een spoorwegmaatschappij voor een technologie van "homeprint-tickets" er **niet** toe mag leiden dat een verkoopmethode waarbij minder persoonsgegevens hoeven te worden verwerkt (ATB-tickets op waardepapier) wordt afgeschaft.

Ten onrechte heeft de AP bij haar besluitvorming niet getoetst of er, bij het **kiezen van specifieke** (sub)doelen en middelen, is voldaan aan de hierboven genoemde artikelen 5.1.b en 5.1.c AVG, alsmede aan overweging 15 AVG. Om die reden is het besluit van de AP onrechtmatig.

Implicaties voor de juiste uitleg van de wettelijke grondslag ex art. 6.1.b AVG

De jurisprudentie van het HvJ-EU op 9 januari 2025, van het Consiel d'État op 31 juli 2025 en van de Raad van State op 11 februari 2026 maakt duidelijk dat de vastlegging in een contract van een **blote wens** van de verwerkingsverantwoordelijke om voor een bepaald doel bepaalde persoonsgegevens te verwerken, op zichzelf **niet voldoende** is om een wettelijke grondslag ex art. 6.1.b op te leveren.

Er moet daarnaast ook een noodzaak voor gegevensverwerking zijn aangetoond voor het realiseren van ofwel het hoofddoel, ofwel een specifiek subdoel of sub-subdoel dat integreerend

---

⁴⁴ Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o.12 (pag. 4).

deel uitmaakt van het hoofddoel, dat wil zeggen, zonder welke het hoofddoel niet kan worden gerealiseerd.

Er komt pas een wettelijke grondslag ex art. 6.1.b tot stand als er, **met betrekking tot het hoofddoel**, ofwel rechtreeks, ofwel via een voor het hoofddoel noodzakelijk subdoel, is voldaan aan de hierboven besproken vereisten van artikelen 5.1.b en 5.1.c AVG, alsmede overweging 15 AVG.

Ik heb al in mijn bezwaarschrift d.d. 27 oktober 2024 gewezen op het onderscheid dat kan bestaan tussen verschillende soorten noodzaken. In paragraaf 2.4.3 van die motivering schreef ik:

Naast het ontbreken van toetsing ten aanzien van het eventuele bestaan van een noodzaak, en ook in samenhang daarmee, verwacht de AP twee verschillende soorten noodzaak met elkaar, terwijl dat verschil juridisch relevant is in verband met het vereiste van een aantoonbare wettelijke grondslag. Het gaat om de volgende twee soorten noodzaak:

- a) noodzakelijkheid **voor het uitvoeren van een contract**, inclusief de preventie van fraude bij de betaaltransactie voor een vervoerbewijs;
- b) noodzakelijkheid **voor het realiseren van een inhoudelijk doel** m.b.t. dienstverlening (bijv. zitplaatsreserving, preventie van fraude in de vorm van zwartrijden in een trein).⁴⁵

De AP blijft echter, ook nu weer in zijn besluit d.d. 14 april 2026 op mijn bezwaar, de noodzaak voor de uitvoering van een formeel contract ten onrechte op één hoop gooien met de noodzaak voor het realiseren van het materiële (inhoudelijke) hoofddoel van een contract ("objectieve onontbeerlijkheid" zoals verwoord door het HvJ-EU).

De kernvraag is dus:

Is er aangetoond dat de betreffende gegevensverwerking (naam en geboortedatum) objectief onontbeerlijk is voor het realiseren van het materiële hoofddoel, te weten het aanbieden van een spoorvervoersdienst?

Dat is in het geval van internationale treintickets binnen de EU **niet** aangetoond. Daardoor is er niet voldaan aan artikel 5.2 AVG.

---

⁴⁵ Motivering d.d. 27 oktober 2024 van bezwaarschrift, paragraaf 2.4.3, pag. 42.

4.4.2 De AP negeert of ontkent stilzwijgend het bestaan van een overeenkomst tussen mij en een buitenlandse spoorwegmaatschappij

In haar besluit d.d. 14 april 2026 op mijn bezwaar ontkent de AP stilzwijgend het ontstaan van een overeenkomst tussen mij en enige buitenlandse spoorwegmaatschappij, als ik bijvoorbeeld een treinreis boek die wordt uitgevoerd door Deutsche Bahn, SNCF of Eurostar/Thalys. De AP schrijft (zoals in paragraaf 4.3.2 reeds eerder geciteerd):

20. De AP stelt vast dat wanneer de reiziger een ticket koopt voor een internationale reis de verkoper/uitgever van het ticket de gegevens verwerkt voor eigen doeleinden, namelijk het boeken, betalen en uitgeven van het ticket en daarmee handelt als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van die persoonsgegevens. Wanneer een vervoerder persoonsgegevens gebruikt voor eigen doeleinden, zoals marketing, klachtafhandeling of het naleven van eigen wettelijke verplichtingen dan handelt deze eveneens als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke voor die verwerking(en). In de context van een specifieke internationale treinreis betekent dat dat de ticketuitgever verantwoordelijk is voor het verstrekken van de ticketgegevens in het ETCD terwijl de vervoerder verantwoordelijk is voor de controle van het ticket in het ETCD tijdens de reis.

Hiermee **ontwijkt** de AP de vraag of bij de verkoop van een ticket voor een internationale reis, het buitenlandse vervoerbedrijf dat de spoorvervoersdienst aanbiedt, verwerkingsverantwoordelijke is voor het opeisen van persoonsgegevens van mij als treinreiziger. In plaats daarvan stelt de AP dat de vervoerder "verantwoordelijk is voor de controle van het ticket in het ETCD".

Dat is een te beperkte opvatting van de verantwoordelijkheid van de vervoerder. Het is de vervoerder (de spoorwegmaatschappij) die bepaalt, en in contracten vastlegt, of en zo ja welke persoonsgegevens er van een treinreiziger worden opgeëist bij de verkoop van een vervoersbewijs. Dat kunnen contracten zijn tussen de vervoerder (bijv. SNCF) en een opdrachtnemer (bijv. NS of Hit Rail B.V.), maar het zou ook een contract kunnen zijn tussen de vervoerder (bijv. SNCF) en een branche-organisatie (bijv. CIT - het International Comité voor Spoorvervoer, als bijv. SNCF in zo'n contract aangeeft bepaalde, in de branche overeengekomen spelregels te zullen volgen). In al die gevallen blijft de spoorwegmaatschappij die het hoofddoel realiseert, verwerkingsverantwoordelijke en contractpartner van de reiziger die bij die spoorwegmaatschappij een (recht op een) spoorvervoersdienst koopt. Als de spoorwegmaatschappij (bijv. SNCF) een wanprestatie levert, dan kan ik als reiziger die spoorwegmaatschappij daarop aanspreken.

Overigens zou de spoorwegmaatschappij ook verwerkingsverantwoordelijke ex art. 4 sub 7 AVG blijven als zij geen contractpartner van de reiziger meer zou zijn, maar nog wel steeds zou bepalen welke persoonsgegevens er van de reiziger worden opgeëist. SNCF eist bijvoorbeeld voor bepaalde spoorvervoersdiensten de geboortedatum van reizigers op, terwijl Deutsche Bahn alleen de naam opeist. Hieruit blijkt al dat deze spoorwegmaatschappijen eigen doelen stellen en op grond daarvan zelf bepalen (AVG: "vaststellen") welke persoonsgegevens er worden verwerkt.

In plaats van samen met collega-toezichthouders toezicht te houden op deze verwerkingsverantwoordelijken, colludeert de AP met een poging om hun verwerkingsverantwoordelijkheid te verdoezelen door middel van ingewikkelde constructies met rechtspersonen en contracten.

4.5 Geen noodzaak, geen gerechtvaardigd belang, geen wettelijke grondslag

Inleiding

Of er sprake is van een noodzaak, een gerechtvaardigd belang en/of een wettelijke grondslag voor de betreffende gegevensverwerking (het opeisen van naam en/of geboortedatum bij de verkoop van treintickets), kan pas worden getoetst en vastgesteld als er eerst duidelijkheid is over wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn en welke doelen en subdoelen zij zichzelf hebben gesteld.

Omdat de AP die duidelijkheid, ondanks mijn uitdrukkelijke verzoek in mijn bezwaarschrift, nog steeds niet heeft geschapen, maar juist heeft verhinderd bij de totstandkoming van haar besluit, is er nu sprake van twee omstandigheden:

- (1) Het besluit d.d. 14 april 2026 is in ieder geval niet rechtmatig, alleen al omdat noch de verwerkingsverantwoordelijken, noch hun doelen adequaat zijn getoetst of vastgesteld;
- (2) Het is, als gevolg van die door de AP in stand gehouden, nog steeds voortdurende onduidelijkheid op dit moment nog niet mogelijk om definitieve duidelijkheid te verkrijgen over de vraagstukken m.b.t. noodzaak, gerechtvaardigd belang en wettelijke grondslag.

In deze paragraaf zal ik bespreken welke gedeeltelijke duidelijkheid er, ondanks de tegenwerking van de AP, al wel is m.b.t. de vraag naar noodzaak, gerechtvaardigd belang en wettelijke grondslag.

In paragrafen 4.5.1 en 4.5.2 zal ik twee misverstanden die de AP ten aanzien van mijn standpunt probeert te creëren, ontzenuwen.

In paragraaf 4.5.3 zal ik ingaan op de grenzen aan de vrijheid van publieke dienstverleners om hun klanten te dwingen tot het afstaan van persoonsgegevens ter verwerking.

In paragraaf 4.5.4 ("Geen gerechtvaardigd belang") zal ik ingaan op het vraagstuk of mogelijke verwerkingsverantwoordelijken (bijv. Deutsche Bahn, SNCF of NS) een gerechtvaardigd belang hebben voor de betreffende gegevensverwerking met het oog op: ● dienstverlening aan de klant (bijv. het geven van informatie bij vertraging); ● ticketcontrole; ● fraudebestrijding; ● opsporing; ● veiligheid; ● efficiëntie; en ● wet- en regelgeving en contractuele verplichtingen.

In paragraaf 4.5.5 zal ik ingaan op enkele implicaties van het privacy-schendende verkoop-, controle- en massasurveillancesysteem dat een aantal Europese spoorwegmaatschappijen sinds 2016 en 2018 hebben opgebouwd, namelijk met betrekking tot het onderscheid tussen IRT-tickets en NRT-tickets en het onderscheid tussen e-tickets en tickets op waardepapier (par. 4.5.5).

In paragraaf 4.5.6 zal ik onderbouwen waarom de gegevensverwerking niet noodzakelijk is.

Ten slotte zal ik in paragraaf 4.5.7 het privacy-schendende verkoop-, controle- en massasurveillancesysteem als geheel bespreken en onderbouwen waarom dit systeem als geheel in strijd is met de AVG (in het bijzonder ook met overweging 15 van de AVG) en met artikel 8 EVRM. Ik zal daarbij benadrukken dat (het gebruik van) het technische middel dat de kern vormt van dit systeem, namelijk de gecentraliseerde, elektronische database ETCD, niet tot doel mag worden verheven, en dat treinreizigers niet gedwongen mogen worden hun persoonlijke reisgegevens te laten registreren in dat systeem.

4.5.1 De AP geeft mijn standpunt over de betekenis van een contract onjuist weer

In haar besluit d.d. 14 april geeft de AP verschillende keren mijn standpunt onjuist weer, in een kennelijke poging om in een eventuele beroepsprocedure uw rechtbank zand in de ogen te strooien en mijn juridische positie te verzwakken, door een beeld van mij te schetsen alsof ik onredelijke standpunten in zou nemen of de zaak niet goed zou begrijpen.

Achter randnummer 7 van het besluit doet de AP dat met betrekking tot mijn standpunt over het contract tussen een reiziger en een spoorwegmaatschappij. De AP schrijft daar:

7. U betwist dat de algemene voorwaarden van OV-bedrijven moeten worden beschouwd als onderdeel van een overeenkomst of contract, waar een reiziger geacht wordt mee in te stemmen zodra de reiziger gebruik maakt van het vervoer.⁴⁶

Dit is onjuist, en de AP weet dat heel goed, maar beweert dit toch, te kwader trouw. Ik heb in mijn bezwaarschrift en de aanvullingen daarop herhaaldelijk naar voren gebracht dat ik er **niet** aan twijfel dat **volgens het Nederlandse burgerlijke recht** de algemene voorwaarden van een OV-bedrijf moeten worden beschouwd als (onderdeel van) een contract waar een reiziger geacht wordt mee in te stemmen, ook als die reiziger als persoon daar helemaal niet mee instemt. Het Nederlandse burgerlijke recht bevat op dat punt een tegenstrijdigheid. Enerzijds schrijft het Nederlandse burgerlijke recht voor dat een contract dat lijdt onder een wilsgebrek, niet rechtsgeldig is. Anderzijds schrijft het Nederlandse burgerlijke recht voor dat eenzijdig door een machtig bedrijf opgelegde algemene voorwaarden, ondanks een wilsgebrek van de kant van de klant, toch wel beschouwd moeten worden als een rechtsgeldig contract. Ik ontken dat niet.

Deze wettelijk vastgelegde hypocrisie is ontstaan toen er bij de privatisering van machtige staatsbedrijven met monopolieposities, tussen ca. 1980 en 2010, door de Nederlandse staat werd "vergeten" dat hiermee ook telkens een wilsgebrek werd geprivatiseerd, waardoor de betreffende bedrijven in de praktijk niet of nauwelijks meer vatbaar waren voor democratisch gelegitimeerde beïnvloeding, omdat Nederlandse overheden niet meer effectief konden worden aangesproken over het beleid van deze inmiddels geprivatiseerde entiteiten.⁴⁷

Ik heb in de bezwaarprocedure steeds gesteld dat de vraag of een contract **rechtsgeldig** is volgens Nederlands burgerlijk recht, **niet moet worden verward** met de vraag of een contract een **wettelijke grondslag** voor gegevensverwerking oplevert in de zin van de AVG (een EU-wet), als die wordt uitgelegd in overeenstemming met artikel 8 EVRM (een internationaal verdrag waarbij Nederland zich heeft aangesloten). Ik heb steeds betoogd dat de toepassing van Nederlands burgerlijk recht, **als(!)** er daardoor strijd ontstaat met de AVG en/of het EVRM, moet wijken voor die internationale wetgeving. Immers: pacta sunt servanda. Probleem is echter dat de Nederlandse regering, de AP en bestuursrechters helemaal niet willen dat Nederland zich op dit punt houdt aan de betreffende internationale verdragen. Sterker nog, waarschijnlijk wil de EU dat ook niet. De machthebbers en hun uitvoerders wensen "databeschikbaarheid", niet de in de AVG voorgeschreven "dataminimalisatie". Dus moeten de AVG en het EVRM op dat punt worden genegeerd.

---

46 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 7, pag. 3.

47 Bijvoorbeeld: privatisering PTT in 1986 en 1989; privatisering NS in 1994; privatisering DSM in 1967, 1989 en 1996; energiebedrijf PGEM/Nuon stapsgewijs gefuseerd, gesplitst en geprivatiseerd in de periode 1994-2014.

Als dat laatste is wat ook onze zogeheten "onafhankelijke" bestuursrechters nog steeds willen, dan is dat wat er gaat gebeuren. Dan zal de inhoud van de AVG en artikel 8 EVRM in deze zaak opnieuw terzijde worden geschoven. Uiteraard zonder dat dit door de verantwoordelijken openlijk zal worden erkend. Maar, beste rechters, ga dan alstublieft niet meer zeuren dat we in een "rechtsstaat" zouden leven. Dat idee is dan zo ongeloofwaardig en achterhaald... Bespaart u zich de moeite. U kunt dat dan nog wel roepen, maar steeds minder mensen zullen u geloven.

Immers: *actions speak louder than words*. Dat geldt ook voor de rechterlijke acties zoals die tot uiting komen tussen de regels van hun rechterlijke uitspraken.

Even lijkt de AP alsnog mijn bezwaar te gaan adresseren...

In de daaropvolgende zin van haar besluit lijkt de AP alsnog aanstalten te maken om de inhoud van mijn bezwaar te gaan adresseren, wanneer zij schrijft:

7. (...) Met name richt uw bezwaar zich op het feit dat het contract volgens de AP en de Nederlandse bestuursrechters een grondslag oplevert voor het verwerken van persoonsgegevens, ook als de reiziger dat niet wil.

Ook dit is een listig zinnetje, door wat de AP hier weglaat. De AP laat hier namelijk weg dat ik nooit betwist heb dat een contract in sommige gevallen wel degelijk als wettelijke grondslag **kan** dienen, conform de AVG, ook als een reiziger geen verwerking van zijn persoonsgegevens wil, **mits** er in de betreffende casus een aantoonbare, objectiveerbare noodzaak bestaat voor die gegevensverwerking. Die is er in de onderhavige zaak echter niet.

...maar dan gaat de AP over tot een nieuwe afleidingsmanoeuvre: het CIT

Helaas gaat de AP daar stilzwijgend aan voorbij, en slaat in de daaropvolgende tekst een nieuwe weg in, die dient als afleidingsmanoeuvre. De AP voert het Internationaal Comité voor Spoorvervoer (CIT) op, alsof goedkeuring van de kant van deze club van spoorwegmaatschappijen opeens een wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking op zou kunnen leveren. De AP vervolgt namelijk, in een *non-sequitur*:

8. De AP heeft uw AVG-klacht in gepaste mate onderzocht en heeft het volgende geconstateerd. De NS en andere betrokken spoorwegondernemingen zijn lid van het Internationaal Comité voor Spoorvervoer (CIT). Dit lidmaatschap houdt in dat deze ondernemingen de algemene voorwaarden van het CIT, zoals vastgelegd in de General Conditions of Carriage for Rail Passengers (GCC-CIV/PRR), toepassen op hun diensten. Zowel de GCC-CIV/PRR als de bijzondere vervoersvoorwaarden van het desbetreffende vervoersbedrijf worden bij het sluiten van de vervoersovereenkomst integraal onderdeel daarvan.⁴⁸

Het lijkt of de AP hier redeneert dat een door een spoorwegmaatschappij eenzijdig opgelegd contract dat lijdt onder een wilsgebrek (algemene voorwaarden), niet langer lijdt onder dat wilsgebrek indien de betreffende spoorwegmaatschappij die algemene voorwaarden samen met een clubje andere spoorwegmaatschappijen voor een deel standaardiseert. Dat is niet zo.

---

48 Besluit d.d. 14 april 2026, r.o. 8, pag. 3.

De volgende afleidingsmanoeuvre van de AP: het "aanmerken tot overeenkomst"

Even verderop gaat de AP over tot de volgende retorische truc om de aandacht af te leiden van het feit dat er niet voldaan is aan de vereisten voor een wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking. De AP stelt nu opeens de vraag centraal of de vervoersovereenkomst "aangemerkt kan worden" als een overeenkomst in de zin van artikel 6.1.b AVG, en combineert dat met een onjuiste bewering over mijn standpunt daarover. De AP schrijft:

10. Anders dan u betoogt, zijn er geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de vervoersovereenkomst niet als overeenkomst in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder b, van de AVG kan worden aangemerkt. Wanneer u een treinkaartje koopt, komt er een overeenkomst tot stand ongeacht of u hierbij de keuze wordt gegeven wat voor betaalmiddel hierbij wordt gebruikt.⁴⁹

De AP legt mij hier iets in de mond wat ik **niet** heb betoogd. Ik heb niet betwist dat als ik een treinkaartje koop, er een vervoersovereenkomst tot stand komt tussen mij en de spoorwegaansmaatschappij die mij de betreffende spoorvervoersdienst aanbiedt. Ook heb ik niet betwist dat deze overeenkomst **op zichzelf(!)** kan worden aangemerkt als een overeenkomst in de zin van artikel 6.1.b AVG.

Wat ik **wel** heb **betwist**, is dat **als** die overeenkomst niet uit vrije wil (zoals bedoeld in artikel 7 AVG) is aangegaan, **èn als** er ook geen objectief onontbeerlijke noodzaak is voor een bepaalde, specifieke gegevensverwerking, dat die overeenkomst dan desondanks toch een wettelijke grondslag zou bieden voor juist die gegevensverwerking. Dat is niet het geval.

Ik heb me daarbij beroepen op artikel 8 EVRM, waarin is vastgelegd dat **als** er geen sprake is van vrijwillige instemming, er sprake moet zijn van een "noodzaak in een democratische samenleving". En ik heb me daarbij beroepen op jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU), die spreekt over het vereiste van "objectieve onontbeerlijkheid" van de gegevensverwerking voor het "hoofddoel" van de gegevensverwerking - in dit geval "het aanbieden van een spoorvervoersdienst".

De AP wringt zich in bochten om mijn eenvoudige standpunt maar niet te hoeven begrijpen en om mij ten onrechte een ander standpunt in de mond te leggen dat juridisch niet houdbaar zou zijn. Ik vind dit weerzinwekkend gedrag van een bestuursorgaan dat integriteit en het publieke belang voorop zou moeten stellen.

Vervolgens grijpt de AP haar eigen misrepresentatie van mijn standpunt aan om te schrijven:

10. (...) Het valt overigens buiten de bevoegdheid van de AP om te beoordelen of de overeenkomst in overeenstemming is met het contractenrecht. In het Nederlandse recht behoren het begrip overeenkomst en de uitleg daarvan tot het domein van het privaatrecht. Vragen over de geldigheid van de overeenkomst kunt u in een civielrechtelijke procedure aan de orde stellen en vallen buiten de reikwijdte van de AVG.⁵⁰

Maar ik had de AP helemaal niet gevraagd om zich op het gebied van privaatrecht te begeven.

---

49 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 10, pag. 4.

50 Ibid.

Wat ik de AP wèl had gevraagd, was om de gegevensverwerking te toetsen aan de AVG, op een wijze waarbij de AVG wordt geïnterpreteerd in overeenstemming met de vereisten die zijn vastgelegd in artikel 8 EVRM.

De AP reageert daar **impliciet** op, namelijk door te vervolgen:

10. (...) Volgens vaste jurisprudentie kan in een situatie zoals deze worden uitgegaan van het bestaan van een geldige vervoersovereenkomst. Vervolgens moet in het kader van de vraag of de AVG is overtreden worden beoordeeld of de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is voor de uitvoering van die overeenkomst.

In een voetnoot daarbij verwijst de AP naar drie uitspraken van de RvS, alle drie in door mij gevoerde zaken, namelijk ECLI:NL:RVS:2021:2509, ECLI:NL:RVS:2021:2511 en ECLI:NL:RVS:2026:746.

In alle drie die uitspraken weigerde de RvS (in 2021 impliciet, in 2026 expliciet) om de zaak rechtstreeks te toetsen aan artikel 8 EVRM. In de twee uitspraken uit 2021 stelde de RvS zich op het standpunt dat uit een formele vervoersovereenkomst, ongeacht de inhoud daarvan, altijd een wettelijke grondslag voor gegevensverwerking viel af te leiden. Dit is niet in overeenstemming met de door mij genoemde jurisprudentie van het HvJ-EU op 9 januari 2025 (zie paragraaf 4.4). Op dat punt kunnen de twee uitspraken van de RvS uit 2021 dus worden beschouwd als **achterhaald**.

In de uitspraak uit 2026 stelde de RvS zich impliciet op een iets ander standpunt, dat op dit punt mogelijk wel in overeenstemming zou kunnen zijn met de genoemde jurisprudentie van het HvJ-EU. Dit keer stelde de RvS namelijk dat er naast het formele contract wel een **materiële noodzaak** voor de gegevensverwerking moest zijn. Alleen maakte de RvS ook nu niet duidelijk hoe dat inhoudelijk (materieel) aangetoond of beoordeeld zou moeten worden. In plaats daarvan gaf de RvS de AP opdracht om alsnog te motiveren waarom er sprake zou zijn van een materiële noodzaak voor de gegevensverwerking (in casu: "onveiligheid" zonder die gegevensverwerking).

Door naar deze drie uitspraken van de RvS te verwijzen en tegelijk te spreken van "vaste jurisprudentie", scheidt de AP evenmin duidelijkheid. Immers, de RvS oordeelde in 2026 anders dan in 2021, dus wat is er nu "vast" aan die jurisprudentie? Wat de AP op deze manier doet, is de beoordeling van de zaak doorschuiven naar de rechterlijke macht, om zelf geen standpunt in te hoeven nemen en ook niet zelf verantwoordelijkheid te hoeven nemen.

Nu ligt dit vraagstuk dus op het bord van uw rechtbank, samen met het daaraan gerelateerde vraagstuk over rechtstreekse toetsing aan artikel 8 EVRM (zie paragraaf 4.6.2 hierna).

Mijn standpunt ten aanzien hiervan is als volgt. Ten eerste vind ik dat het concept van "vaste" jurisprudentie voor rechters nooit aanleiding mag zijn om te stoppen met nadenken, want dan zou er sprake zijn van "dogmatische jurisprudentie". Dat mag niet de bedoeling zijn. Ten tweede maakt de uitspraak van het HvJ-EU van 9 januari 2025 duidelijk dat er **naast** een geldige vervoersovereenkomst ook sprake moet zijn van "**objectieve onontbeerlijkheid**" van gegevensverwerking, voordat er kan worden geconcludeerd dat er een wettelijke grondslag ex art. 6.1.b AVG voorhanden is.

4.5.2 De AP vat de reikwijdte van mijn bezwaarschrift verkeerd op

In mijn handhavingsverzoeken (9 juli 2018 en 20 juni 2020)⁵¹ alsmede in mijn bezwaarschrift (27 oktober 2024)⁵² heb ik duidelijk aangegeven dat mijn AVG-klacht betrekking had op de verkoop van internationale treintickets voor bestemmingen binnen de EU. Daarnaast heb ik in mijn aanvulling d.d. 3 november 2025 op mijn bezwaarschrift aangegeven dat er in Nederland voldoende verkooppunten moeten zijn voor offline-ticketverkoop, om te voldoen aan de vereisten die de AVG stelt voor privacyvriendelijke ticketverkoop.⁵³

Vanaf het begin heb ik duidelijk aangegeven dat het mij erom gaat dat ik als Nederlander de mogelijkheid heb om, zonder onredelijk bezwarende inspanningen, met behoud van anonimiteit zulke internationale treinkaartjes te kopen. Ik vind het geen probleem om daarvoor naar de stationsbalie in mijn eigen woonplaats te gaan.

Onjuiste weergave van de strekking en reikwijdte van mijn bezwaar

Ten onrechte stelt de AP echter in haar besluit op bezwaar:

15. Uw bezwaar ziet uitdrukkelijk op de verwerking van persoonsgegevens door invoering van e-ticketing.

Dat heb ik niet gezegd. Ik heb juist het tegenovergestelde gezegd, namelijk dat als er naast e-ticketing een privacyvriendelijke en niet onredelijk bezwarende mogelijkheid blijft bestaan voor de aanschaf van treinkaartjes, ik in dat geval geen bezwaar heb tegen het voorhanden zijn van e-ticketing. Ook bestaat de mogelijkheid van privacy-vriendelijke e-tickets (zie paragraaf 4.5.5).

Mijn bezwaar richt zich tegen de afschaffing van privacy-vriendelijke ticketverkoop, in dit geval de afschaffing van tickets op waardepapier zonder dat er een even privacy-vriendelijk alternatief wordt aangeboden.

Mijn handhavingsverzoeken en mijn bezwaarschrift zien derhalve in beginsel op alle vormen van ticket-verkoop in Nederland, inclusief treintickets op waardepapier en e-tickets. Omdat ik zelf in de stad Arnhem woon, waar een stationsbalie voorhanden is, heb ik mijn handhavingsverzoek specifiek gericht op de verkoop van treintickets aan stationsbalies.

Als ik in Winterswijk of in Ede-Wageningen had gewoond, dan had ik hoogstwaarschijnlijk een handhavingsverzoek ingediend op het moment dat daar de laatste mogelijkheid werd beëindigd om met privacy treintickets te kopen.

Omdat ik op dit moment in een plaats woon waar een stationsbalie voorhanden is, ben ik vooralsnog geen belanghebbende als het gaat om ticketverkoop in bijvoorbeeld Winterswijk of Ede-Wageningen (ik kom niet regelmatig in die plaatsen).

---

51 Handhavingsverzoek d.d. 20 juni 2020, pag. 1. Zie bijlage 9 van het onderhavige beroepschrift.

52 Motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift, paragraaf 2.2 (pp. 24-33). Zie bijlage 13 van het onderhavige beroepschrift.

53 M. Jonker, *Treintickets uit Amazonia*, aanvulling d.d. 3 november 2025 van het bezwaar, paragraaf 4.3 (pp. 68-69). Zie bijlage 17 van het onderhavige beroepschrift.

4.5.3 Contractvrijheid, publieke dienstverlening en poortwachtersfunctie

Hoewel de AP op de hoogte is van de eerdergenoemde jurisprudentie van het HvJ-EU d.d. 9 januari 2025, waaruit blijkt dat "objectieve onontbeerlijkheid" een voorwaarde is voor rechtmatigheid van gegevensverwerking die plaatsvindt zonder instemming van de betrokkene, negeert de AP dit toch in haar besluit op bezwaar - ten onrechte. De AP schrijft:

16. Zoals hiervoor is toegelicht, kunnen uitgevers van treintickets zelf bepalen in welke vorm zij het ticket uitgeven. De vraag die beantwoord moet worden is waarom er bij de uitgifte van een e-ticket wel persoonsgegevens moeten worden verwerkt, terwijl voor een ticket uit de kaartautomaat, voor dezelfde bestemming en onder dezelfde vervoersvoorwaarden, de verwerking niet noodzakelijk is.⁵⁴

De AP slaat hier de vraag over of het eigenlijk wel zo is dat een "uitgever" van treintickets zelf kan bepalen in welke vorm hij het ticket uitgeeft, en negeert bovendien de vraag of de vervoerder (de spoorwegmaatschappij) zelf kan bepalen hoe hij het ticket uitgeeft. De reden hiervoor is dat de AP de buitenlandse spoorwegmaatschappijen waar het hierover gaat, probeert te negeren, en tegelijk probeert om NS aan te wijzen als een "uitgever" van tickets die niet een ticketverkoper (een verwerker) zou zijn, maar een zelfstandige verwerkingsverantwoordelijke, vergelijkbaar met een reisbureau. Dit is een poging van de AP om met NS te colluderen in het ontwijken van het vereiste van doelbinding.

Omzeiling van de AVG met behulp van ingewikkelde relaties tussen rechtspersonen

Ik heb deze beoogde "wonderbaarlijke vermenigvuldiging van verwerkingsverantwoordelijken" al besproken in mijn aanvulling d.d. 3 november 2025 op mijn bezwaarschrift.⁵⁵ Het komt erop neer dat verwerkingsverantwoordelijken slimme juridische constructies bedenken met verschillende rechtspersonen, in een poging om het op die manier zo ingewikkeld te maken dat de AVG niet meer adequaat kan worden toegepast, zodat de privacy van OV-reizigers straffeloos kan worden geïnvadeerd en geschaad.

In dit geval gaat het om het volgende opzetje: NS wordt in Nederland door middel van een contract als "uitgever" aangemerkt van buitenlandse spoorwegmaatschappijen, waardoor NS aan de rol van opdrachtnemer en verwerker (art. 4 sub 8 AVG) probeert te ontsnappen, om zo de handen vrij te hebben om zelf onnodig veel persoonsgegevens van treinreizigers op te eisen. Omgekeerd kan NS buitenlandse spoorwegmaatschappijen dan ook aanwijzen als "uitgevers", zodat zij in hun thuisland hetzelfde kunnen doen. Als dit wordt toegelaten, wordt de privacy van treinreizigers in de hele EU op deze manier geëlimineerd - wat ook precies de bedoeling is van de spoorwegmaatschappijen, de Europese Commissie en alle opsporingsdiensten die zich met "terrorisbestrijding" etc. - lees: massasurveillance - bezig houden (zie paragraaf 4.2 van dit beroepschrift).

De AP negeert mijn inbreng d.d. 3 november 2025 hierover volledig, en volgt klakkeloos het verhaal van NS. Ik verzoek uw rechtbank om mijn analyse wèl serieus te nemen.

---

⁵⁴ Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 16, pag. 5.

⁵⁵ M. Jonker, *Treintickets uit Amazonia*, aanvulling d.d. 3 november 2025 van het bezwaar, paragrafen 3.2 (pp. 17-33) en 3.3 (pp. 34-43). Zie bijlage 17 van dit beroepschrift.

Contractvrijheid en handhaafbaarheid van de AVG

De enige manier om de AVG te kunnen handhaven en burgers te kunnen beschermen wanneer bedrijven door middel van verschillende rechtspersonen ingewikkelde netwerken creëren waarmee zij de AVG proberen te ontduiken, is om niet de zelfbedachte concepten van die bedrijven leidend te laten zijn bij de interpretatie van de wet, maar om het doel van de wet leidend te laten zijn bij de interpretatie van die bedrijfsconstructies.

In feite heeft het HvJ-EU daar op 9 januari 2025 al een begin mee gemaakt, door het "hoofddoel" van een contractuele prestatie nadrukkelijk centraal te stellen zijn uitleg hoe de AVG moet worden toegepast.

In dit geval kan de systematiek van verwerkingsverantwoordelijken (art. 4 sub 7 AVG) en verwerkers (art. 4 sub 8 AVG) consequent toegepast worden op de rollen die NS en andere spoorwegmaatschappijen voor zichzelf hebben bedacht. NS kan zichzelf wel een "uitgever" noemen, maar als NS in opdracht van SNCF tickets verkoopt en omwille van die(!) uitvoerende werkzaamheid beschikking krijgt over persoonsgegevens, dan kan NS met het oog op de wet gewoon opgevat worden als een verwerker (art. 4 sub 7 AVG) van SNCF als het gaat om de gegevensverwerking ten behoeve van de uitvoering van die(!) opdracht.

Het "hoofddoel" van die opdracht is dan gewoon nog steeds "het aanbieden van een spoorvervoersdienst". NS mag dan niet meer persoonsgegevens verzamelen dan nodig is voor dat hoofddoel en de daarmee "integrerende" (d.w.z. de daarvoor noodzakelijk te stellen) subdoelen. In dit geval wil dat zeggen: géén persoonsgegevens als iemand aan de balie tegen contante betaling een treinticket koopt.

Ik verzoek uw rechtbank om op deze wijze de AVG toe te passen, en om bij eventuele twijfel van uw kant daarover prejudiciële vragen te stellen aan het HvJ-EU.

Contractvrijheid en publieke dienstverlening

Spoorvervoer is publieke dienstverlening, waarvan vele miljoenen mensen in de EU afhankelijk zijn, bijvoorbeeld om hun familie te kunnen bezoeken (artikel 8 EVRM beschermt ook het familieleven).

Tegelijk is spoorvervoer uit de aard der zaak een monopolistische of semi-monopolistische bedrijfstak. Immers, over één en hetzelfde spoor is het in de praktijk niet mogelijk om zonder grote logistieke en fysieke risico's treinen van heel veel verschillende bedrijven te laten rijden.

Deze twee omstandigheden (publieke belang en monopolie) verlenen aan spoorwegmaatschappijen een grote overmacht ten opzichte van treinreizigers (burgers). Hier moet bij de toepassing van de AVG rekening mee worden gehouden, ter bescherming van de burgers.

De AP doet in de huidige casus het omgekeerde, en maakt zichzelf als toezichthouder daarmee te schande - voorzover dat nog mogelijk is, want de geloofwaardigheid van de AP als toezichthouder en handhaver is in de afgelopen acht jaar (sinds de inwerkingtreding van de AVG) toch al tot dicht bij het nulpunt gedaald. Maar wat doet de rechter? Hoe gaat u de AVG in deze casus toepassen?

Wat u als rechtbank in deze omstandigheden in ieder geval kunt doen, is het volgende. Gezien:

- de enorme overmacht van spoorwegmaatschappijen ten aanzien van burgers;
- de enorme afhankelijkheid van burgers ten aanzien van spoorvervoer en spoorwegmaatschappijen;
- de enorme gevoeligheid van tot personen herleidbare locatiegegevens (persoonlijke reisgegevens)

moet het **noodzakelijkheids criterium** als het gaat om gegevensverwerking bij publieke nutsfuncties zoals het openbaar vervoer, zéér strikt worden toegepast. Het door het HvJ-EU genoemde criterium van "objectieve onontbeerlijkheid" biedt hiervoor ook een prima handvat.

Wat rechters ook kunnen doen om de privacy van burgers conform het doel van de AVG te beschermen, is van privacy-toezichthouders eisen dat ze hun wettelijke taak om een "hoog niveau van privacy te realiseren", zodanig invullen dat ze **handhavend gaan optreden tegen verwerkingsverantwoordelijken met een publieke nutsfunctie** (bijv. SNCF of Deutsch Bahn als het gaat om internationale treinreizen door Frankrijk en Duitsland) die binnen de EU **in bepaalde landen diensten alleen op zo'n manier aanbieden** dat daarbij onnodig veel persoonsgegevens worden verwerkt, met als gevolg dat privacyvriendelijke ticketverkoop er voor de inwoners niet meer is.

Concreet betekent dit dat van de AP verwacht mag worden dat, als een verwerkingsverantwoordelijke zoals SNCF of Deutsche Bahn in Nederland alleen treintickets aanbiedt of laat aanbieden op zo'n manier dat de kopers hun persoonlijke reisgegevens moeten laten registreren, de AP hiertegen moet optreden, omdat een dergelijke handelwijze van een spoorwegmaatschappij in strijd is met het subsidiariteitsbeginsel. Immers, het is ook mogelijk om treintickets zonder persoonsregistratie te verkopen, zoals tientallen jaren lang in heel Europa volstrekt gebruikelijk was.

Contractvrijheid, misbruik van marktmacht - en de poortwachtersfunctie

De stelling van de AP dat spoorwegmaatschappijen die zichzelf hebben uitgeroepen tot "uitgevers" van treinticket **"zelf bepalen"** in welke vorm zij het ticket uitgeven, maakt ook duidelijk dat deze toezichthouder niet wil nadenken over de eigen rol als instantie die misbruik van marktmacht moet tegengaan zodra dat misbruik schade toebrengt aan het recht van mensen op privacy.

Het is vreemd dat de AP daar niet serieus over wil nadenken, want ik heb deze problematiek al benoemd in de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift. De AP had dus alle tijd om dat mee te nemen in haar afwegingen voorafgaand aan haar besluit op 14 april 2026.

Ik merkte op dat Meta's gebruik van zijn "poortwachtersfunctie voor het internet" voor het afpersen van persoonsgegevens (het "betaal of oké"-model) door de EU in strijd wordt gevonden met de Digital Markets Act (DMA), en ik voegde daaraan toe:

Grote Europese spoorwegmaatschappijen zoals NS, Deutsche Bahn, SNCF en Thalys hebben een nog veel sterkere posities als "gatekeeper" (poortwachter) voor het treinvervoer in de EU, dan Meta (...) dat heeft voor het verkeer op internet. (...) Het is een **politieke keuze** om de afpersing van persoonsgegevens door grote internet-bedrijven wèl aan te pakken, maar de afpersing van persoonsgegevens door spoorwegmaatschappijen niet.⁵⁶

---

⁵⁶ Motivering bezwaarschrift d.d. 27 oktober 2024, paragraaf 2.5.5, pp.74-75, onder het kopje: "Meta's 'betaal of oké'-model wordt wèl met prioriteit aangepakt". Zie bijlage 13 van dit beroepschrift.

4.5.4 Geen gerechtvaardigd belang

In deze paragraaf zal ik ingaan op het vraagstuk of mogelijke verwerkingsverantwoordelijken (bijv. Deutsche Bahn, SNCF of NS) een gerechtvaardigd belang hebben (art. 6.1.f AVG) voor de betreffende gegevensverwerking met het oog op:

- dienstverlening aan de klant (bijv. het geven van informatie bij vertraging)
- ticketcontrole; fraudebestrijding;
- opsporing; veiligheid;
- efficiëntie;
- wet- en regelgeving en contractuele verplichtingen voor verschillende bestemmingen

Dienstverlening aan de klant - geen gerechtvaardigd belang

In 2022 heeft NS voor het eerst aangevoerd dat hij een gerechtvaardigd belang in de zin van art. 6.1.f zou hebben voor het verwerken van naam en/of geboortedatum van treinreizigers bij de aanschaf van internationale treintickets. In mijn zienswijze d.d. 6 augustus 2022 heb ik als volgt onderbouwd waarom die opvatting onjuist is:

Vraag AP: Geef per verwerking genoemd in uw antwoord bij vraag 3 het doel en de verwerkingsgrondslag(en) aan voor het verwerken van deze persoonsgegevens (zoals in de artikelen 5 en 6 van de AVG).

Antwoord NS: De grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens voor de aanschaf van een ticket op naam is de uitvoering van de overeenkomst ex art. 6 lid 1 sub b AVG. NS verzoekt de gegevens bij de verkoop van een ticket op naam overeenkomstig de 'Algemene voorwaarden NS International' (raadpleegbaar via <https://www.nsinternational.com/nl/algemene-voorwaarden-nsinternational>).

Omdat NS een belang heeft om de klant goed te kunnen informeren over en tijdens de reis, bijvoorbeeld in het geval van vertragingen, wijzigingen, stakingen of calamiteiten, is er daarnaast een gerechtvaardigd belang ex art. 6 lid 1 sub f AVG. (...)

Zienswijze Jonker:

(1) Om te beginnen constateer ik dat NS hier stilzwijgend toegeeft dat de vermeende grondslag **ex art. 6 lid 1 sub b AVG** (noodzaak voor het afsluiten en uitvoeren van een overeenkomst) **alleen van toepassing is in geval van de aanschaf van een ticket op naam.**

(2) Hiermee **ontwijkt NS echter de vraag** of deze grondslag ook van toepassing is als er sprake is van een **anoniem ticket** - terwijl dat nu juist de situatie is die centraal staat in mijn handhavingsverzoek, dat door de AP samen met haar vragen van 14 juni 2022 in afschrift aan NS is toegestuurd. (...)

(4) In antwoord op vraag 4 van de AP voert NS ook een andere wettelijke grondslag aan voor gegevensverwerking, dit keer **zonder die te beperken tot de aanschaf van tickets op naam.** NS verwijst naar **artikel 6 lid 1 onder f AVG** (gerechtvaardigd belang van NS).

NS stelt hierbij dat NS een gerechtvaardigd belang heeft om "de klant goed te kunnen informeren over en tijdens de reis, bijvoorbeeld in het geval van vertragingen, wijzigingen, stakingen of calamiteiten."

Dit is slechts ten dele juist, namelijk voor zover het gaat om het informeren van klanten **ter plaatse van fysieke NS-faciliteiten, zoals stations en treinen**. Op ander fysieke locaties, zoals mijn eigen woning, bijvoorbeeld mijn slaapkamer, of wanneer ik privé een wandeling maak in het bos, heeft NS géén gerechtvaardigd belang om mij over wat dan ook te informeren. Ik bevind mij dan ofwel in mijn privésfeer, ofwel in een andere publieke sfeer, die ik (op dat moment) niet wens te delen met NS. Wanneer ik bijvoorbeeld op een podium een voordracht of voorstelling geef aan een publiek, mag NS mij daarbij niet storen met informatie over vertraagde treinen.

Voor zover het gaat om het informeren van mij ter plaatse van fysieke NS-faciliteiten, is het voor NS echter ook prima mogelijk om dat te doen zonder mijn persoonsgegevens te verwerken. Sinds jaar en dag doet de NS dat ook, namelijk door middel van informatieborden (al dan niet elektronisch) en omgeroepen berichten (op stations en in de trein). Die informatie is voldoende - althans, indien NS in voorkomende situaties zelf beschikt over goede, actuele informatie en bereid is die tijdig met mij te delen. (...)

Het door NS genoemde "gerechtvaardigde belang" om mij op stationslocaties en in de trein te informeren, brengt dus **geen** noodzaak met zich mee om enig persoonsgegeven van mij te verwerken.

(4)/(5) NS beroept zich in antwoord op vraag 4 van de AP **niet** op enig gerechtvaardigd belang om reizigers lastig te mogen vallen met allerlei ongewenste aanbiedingen, vermeende voordeeltjes of andere commerciële reclame.

Voorzorgshalve en volledigheidshalve constateer ik hier echter dat:

- het maken van reclame e.d. geen gerechtvaardigd belang meebrengt om de persoonsgegevens van mensen zonder hun toestemming te verwerken;
- het om reclame e.d. te kunnen maken, ook niet nodig is om persoonsgegevens van mensen zonder hun toestemming te verwerken.⁵⁷

In aanvulling hierop kan nog gezegd worden (met het oog op art. 6.1.f AVG) dat mensen die een treinkaartje kopen om van A naar B te kunnen reizen, redelijkerwijs niet geacht kunnen worden te "verwachten" dat ze dan ook meteen bestookt mogen worden met op hun persoon gerichte, gepersonaliseerde (direct-)marketing. Een treinreiziger mag redelijkerwijs verwachten om met de trein (een publieke nutsvoorziening) te kunnen reizen met behoud van privacy. Gezien het publieke karakter van het openbaar vervoer, waarbij spoorwegmaatschappijen lange tijd uitvoeringsdiensten van de staat waren, moet de verwerkingsgrondslag ex art. 6.1.f AVG bij het aanbieden van een spoorvervoersdienst uiterst restrictief worden geïnterpreteerd. Mensen (natuurlijke personen) hebben vaak niet de mogelijkheid om te kiezen om **geen** gebruik te maken van het openbaar vervoer.

---

⁵⁷ Zienswijze d.d. 6 augustus 2022 van Jonker, paragraaf 4, pp. 21-23. Deels ook geciteerd in motivering d.d. 27 oktober 2024 van bezwaarschrift, paragraaf 2.4.4, pag. 47.

Ticketcontrole - geen gerechtvaardigd belang

Als het gaat om ticketcontrole van niet op naam gestelde, anonieme tickets, heeft de spoorwegmaatschappij geen gerechtvaardigd belang om toch persoonsgegevens van de reiziger te verwerken voor ticketcontrole-doeleinden. Immers, dan zou het niet langer gaan om niet op naam verstrekte tickets.

Deze tickets worden verstrekt in de vorm van vervoerbewijzen op waardepapier (bij internationale treinreizen in de EU waren dat vaak ATB-tickets). Op die manier kon de echtheid van het ticket worden gecontroleerd door de conducteur in de trein.

Fraudebestrijding - geen gerechtvaardigd belang

Als het gaat om fraudebestrijding van niet op naam gestelde, anonieme tickets, heeft de spoorwegmaatschappij geen gerechtvaardigd belang om toch persoonsgegevens van de reiziger te verwerken voor fraudebestrijding. Immers, het waardepapier waarop het vervoerbewijs is afgedrukt, vormt het bewijs dat er niet wordt gefraudeerd.

In haar besluit d.d. 14 april 2026 stelt de AP dat vervoersbedrijven een gerechtvaardigd belang hebben bij "het op naam stellen van de **e-tickets** teneinde fraude en misbruik van het ticket te voorkomen."⁵⁸

Ik heb echter steeds betoogt dat ik internationale treintickets met behoud van privacy wil aanschaffen en daarom de mogelijkheid wil houden, dan wel terugkrijgen, om een **ATB-ticket op waardepapier** te kopen zolang er geen even privacy-vriendelijk alternatief voorhanden is. In paragraaf 4.5.2 van dit beroepschrift heb ik reeds aangegeven dat de AP een onjuiste voorstelling van zaken geeft wanneer zij stelt dat mijn handhavingsverzoek specifiek gericht zou zijn op e-tickets. Mijn handhavingsverzoek is gericht op het behoud en herstel van de mogelijkheid om **met respect voor mijn privacy internationale treintickets aan te schaffen**. Zolang e-tickets geen privacy bieden, moet het om die reden mogelijk blijven tickets op waardepapier aan te schaffen.

Om deze reden is het door de AP genoemde gerechtvaardigde belang voor fraudebestrijding bij e-tickets vooralsnog niet relevant voor mijn handhavingsverzoek. Mochten er ooit, in de toekomst, e-tickets worden ontwikkeld die wel privacyvriendelijk (d.w.z. anoniem) zijn, dan zou dat **per definitie** betekenen dat die tickets geen verwerking van persoonsgegevens van de reiziger vereisen, dus ook niet een dergelijke gegevensverwerking ten behoeve van fraudebestrijding.

Opsporing - geen gerechtvaardigd belang

In diezelfde alinea van het besluit op bezwaar, onder hetzelfde randnummer (r.o. 27) voegt de AP, zonder dat met een separaat randnummer te markeren, een zin in waarin een gerechtvaardigd belang wordt gesteld voor gegevensverwerking ten behoeve van een heel ander doel, namelijk opsporing:

Daarnaast kan de vervoerder agressie en andere ongeregelheden tijdens de treinreis effectiever identificeren wanneer de naam op het ticket is vermeld.⁵⁹

---

58 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 27 (pag. 8). Vetmarkering en cursivering van mij.

59 Ibid.

De AP spreekt hier op camouflerende wijze over "het identificeren van agressie", terwijl de AP daarmee eigenlijk bedoelt: "het identificeren van agressieve personen." Dat gaat dus over opsporing van personen die een overtreding of een misdrijf begaan.

Elke vorm van identificatie, op welke locatie dan ook (op straat, in de trein, in winkels, in restaurants, in particuliere woningen) brengt natuurlijk de mogelijkheid met zich mee om die identificatie op enig moment te gebruiken voor opsporingsdoeleinden. Daarin verschilt deze vorm van identificatie niet van de Jodenster die sommige Nederlanders ten tijde van de Tweede Wereldoorlog verplicht moesten dragen als zij over straat of met het openbaar vervoer gingen.

In dit op het eerste gezicht onschuldige tussenzinnetje introduceert de AP een zeer onzindelijke gedachte, namelijk dat ALLE treinreizigers op elk moment geïdentificeerd moeten kunnen worden. En dan niet alleen door politie-agenten of BOA's (bevoegde opsporingsambtenaren), maar ook door conducteurs of ander treinpersoneel die helemaal geen opsporingstaak hebben.

Nu weet ik wel dat er in de afgelopen jaren een trend is geweest gezien om van alle treinconducteurs ook BOA's te willen maken, net zoals in de voormalige DDR alle burgers werden geacht op aanwijzing van hogerhand ook hand- en spandiensten voor de Stasi te verrichten. Nederland is hard op weg om, net als ooit in de Tweede Wereldoorlog, weer een ZIV-land te worden: een land van Zeer IJverige Verklikkers. Maar dat is niet de bedoeling van een rechtsstaat. Het past ook niet bij een rechtsstaat, ongeacht hoe graag de NS en de huidige Nederlandse overheid ons land weer zouden willen veranderen in zo'n ZIV-land.

Een treinticket is niet bedoeld als opsporingsmiddel, maar als vervoersbewijs. Dat is een kwestie van doelbinding.

Veiligheid - geen gerechtvaardigd belang

Aan het eind van datzelfde randnummer (r.o. 27) probeert de AP er ook nog het argument van "veiligheid" in te smokkelen als reden waarom er voor massasurveillance op onschuldige reizigers een "gerechtvaardigd belang" zou zijn in de zin van artikel 6.1.f AVG. De AP schrijft daar:

In dit kader draagt de verwerking van de naam van de reiziger bij aan een betrouwbare en veilige reiservaring voor alle reizigers.⁶⁰

Met "dit kader" doelt de AP op het doel van fraudebestrijding (zoals eerder in deze paragraaf besproken). De redenering die de AP hier volgt, zonder het helemaal expliciet te maken, is dat een efficiëntere fraudebestrijding aan "alle" reizigers ook een veiliger gevoel geeft. Dat is onjuist. De logica gebiedt mij om te beginnen met de constatering dat een efficiënte fraudebestrijding aan frauderende reizigers helemaal geen veiliger gevoel geeft. Dat zijn ook reizigers. Maar *soit*.

Erger is het dat de AP hier ***drie andere onjuiste suggesties*** wekt. Ten eerste de suggestie dat anonimiteit van reizigers in de trein per definitie een "veiligheidsrisico" zou opleveren.

Ten tweede de onjuiste suggestie dat de een subjectieve "veiligheidsbeleving" gelijkgesteld kan worden aan feitelijke veiligheid.

---

60 Ibid.

En ten derde de onjuiste suggestie dat reizigers zich veiliger zouden voelen in een dystopisch klimaat waarin voortdurend de identiteit van iedereen gecontroleerd wordt, op straat, in winkels, in de trein, "voor de veiligheid". Omdat mensen door de autoriteiten inmiddels primair als risicofactoren worden gezien, en niet langer als goedwillende, te respecteren burgers. Immers, computersystemen worden door de overheid en grote bedrijven, ondanks alle bewijzen van het tegendeel, veel controleerbaarder en daardoor "veiliger" geacht dan mensen.

Met andere woorden, grote organisaties zoals overheden en vervoerbedrijven laten de onschuldpresumptie in de praktijk los en beginnen alle mensen te behandelen als verdachten, terwijl ze ondertussen computersystemen behandelen alsof die nooit iets fout kunnen doen. Omdat er "waarborgen" zouden zijn "ingebouwd" in die computersystemen. Ondertussen zien we elke dag hoe computersystemen dingen doen - bijvoorbeeld data lekken - die ze niet zouden mogen doen. Maar dat wordt dan door overheden en bedrijven niet aan de inherente aard van computersystemen geweten, maar aan "menselijke fouten".

De fictie wordt volgehouden dat computersystemen perfect zouden functioneren als mensen maar geen "fouten" maakten. Dat is vergelijkbaar met de fictie dat we de toekomst van het heelal met heel grote en snelle computers precies zouden kunnen uitrekenen, als we maar **alle** data in het heelal tot onze beschikking zouden hebben. Dit zijn waanvoorstellingen, afkomstig uit een techno-religieus geloof.

Uit dergelijke waanvoorstellingen kan **geen** "gerechtvaardigd belang" ex artikel 6.1.f AVG worden afgeleid.

Een samenleving waarin de identiteit en het gedrag van elk mens elk moment door middel van digitale systemen gecontroleerd kan worden, en elke dag ook daadwerkelijk honderden keren automatisch gecontroleerd wordt, is geen veilige samenleving, maar een samenleving die geregeerd wordt door angst.

Efficiëntie - geen gerechtvaardigd belang

Onder randnummer 28 van haar besluit van 14 april 2026 voert de AP aan dat het doel om fraudebestrijding "efficiënter" te maken, een gerechtvaardigd belang (art. 6.1.f AVG) èn zelfs een noodzaak (art. 6.1.b juncto 5.1.c en 5.2 AVG) zou opleveren om het mensen onmogelijk te maken om nog anoniem met het openbaar vervoer te reizen. De AP schrijft:

28. De AP is van oordeel dat de verwerking noodzakelijk kan worden geacht ten behoeve van de bestrijding van fraude en misbruik van het vervoersbewijs in het openbaar vervoer.⁶¹

Wat opvalt, is dat de AP hier niet expliciet duidelijk maakt of dit nog steeds alleen over e-tickets gaat, of dat de AP de-anonimisering van reizigers in het openbaar vervoer eigenlijk altijd nodig acht, ook als er gereisd wordt met traditionele tickets op waardepapier. Ik verzoek uw rechtbank om de AP hierover nauwkeurig te bevragen. De AP vervolgt:

28. (...) Het gebruik van de naam op het ticket stelt vervoersbedrijven in staat om effectief te controleren of het ticket daadwerkelijk wordt gebruikt door degene die daartoe gerechtigd is, waardoor fraude (zoals het onbevoegd gebruik van tickets) wordt voorkomen. Minder

---

61 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 28, pag. 8.

ingrijpende alternatieven die hetzelfde doel zouden kunnen bereiken, bijvoorbeeld door alle bestemmingen via de kaartautomaat aan te bieden (en niet enkel tweehonderd bestemmingen), zijn niet efficiënt noch realistisch.⁶²

Onder het daaropvolgende randnummer 29 probeert de AP die stelling ("niet efficiënt noch realistisch") te onderbouwen:

28. (...) De AP licht dit toe.

29. Allereerst stelt de AP vast dat aan het aanbieden van tickets via kaartautomaten technische beperkingen zijn verbonden. Immers, de kaartautomaten zijn primair ontworpen voor de verkoop van standaard tickets, zoals kaartjes voor binnenlandse treinen of voor een beperkt aantal internationale bestemmingen (in België, Duitsland en Luxemburg). Voor alle andere internationale bestemmingen, die vaak verschillende vervoerders en systemen met specifieke eisen (zoals stoelreserveringen of identificatieplicht) omvatten, zou de technische infrastructuur van de kaartautomaat niet voldoende zijn om aan deze vereisten te voldoen.⁶³

Op zichzelf constateert de AP terecht dat de technische beperkingen van de huidige(!) kaartautomaten de verkoop van een groot aantal complexe internationale treintickets onmogelijk maken. Maar de AP verzuimt volledig om het bestaande, privacy-vriendelijke alternatief hiervoor te vermelden: **de stationsbalies**, waar menselijke baliemedewerkers klanten kunnen helpen om de weg te vinden in de ingewikkelde digitale systemen en de ingewikkelde ticket-arrangementen en aanbiedingen van buitenlandse spoorwegmaatschappijen. De AP zwijgt over dit alternatief.

Efficiëntie en stationsbalies

De AP maakt niet duidelijk waarom stationsbalies "niet efficiënt noch realistisch" zouden zijn. Wat efficiënt is, hangt af van het doel waarvoor iets dient. "Efficiëntie" betekent dat een bepaald doel met zo min mogelijk moeite, inspanning en kosten wordt bereikt. ***Als het doel is: "De klantvriendelijke verkoop van internationale treintickets met respect voor het grondrecht op privacy", dan is de stationsbalie op dit moment verreweg de efficiëntste verkoopmethode.***⁶⁴

Door hier volledig te zwijgen over stationsbalies, meent de AP kennelijk ook een manier gevonden te hebben om niet te hoeven onderbouwen waarom stationsbalies "niet realistisch" zouden zijn. Stationsbalies zijn uiterst realistisch. Dat wordt alleen al bewezen door het feitelijke bestaan van dergelijke balies in diverse stations, waaronder het centraal station van mijn woonplaats Arnhem.

---

62 Ibid.

63 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 29, pag. 8.

64 Vergelijk dit met de fysieke stembureaus en stembiljetten die de meest efficiënte methode vormen voor het faciliteren van ***verkiezingen waarbij inwoners vrijelijk en zonder vrees voor controle of dwang van de kant van derden, en zonder vrees voor verborgen, geautomatiseerde fraude, hun stem kunnen uitbrengen***. Om die reden is het stemproces bij nationale en gemeentelijke verkiezingen in Nederland bewust (nog) niet gedigitaliseerd. Bij het grondrecht op privacy in het openbaar vervoer gaat het eveneens op een ***grondrecht dat van essentieel belang is voor het behoud van onze democratie***. Het waarborgt namelijk het recht op bijeenkomst, en daarmee ook het recht op vereniging en het recht op (het gezamenlijk formuleren van) een vrije meningsuiting. Ook is het grondrecht op privacy in het openbaar vervoer van groot belang voor de journalistieke bronbescherming als het gaat om het aan het licht brengen van misstanden die autoriteiten geheim proberen te houden.

Efficiëntie, ETCD en kaartautomaten - geen gerechtvaardigd belang voor verwerking van persoonsgegevens van reizigers

Het is natuurlijk mogelijk dat de spoorwegmaatschappijen het ETCD niet alleen willen inzetten als instrument voor massasurveillance op treinreizigers, maar daarnaast ook willen gebruiken als instrument om in de toekomst tot een standaardisering en vereenvoudiging te komen van treintickets in Europa. Computersystemen worden vaak gebruikt om organisatorische veranderingen af te dwingen door middel van de "disciplinerende werking" daarvan op de gebruikers. Vaak worden daarbij verschillende organisaties of organisatie-onderdelen tot meer "samenwerking" bewogen - door middel van de "standaardisatie van processen". In de praktijk gaat het dan meestal niet om samenwerking, maar om een gelijktijdige, parallelle onderwerping aan het nieuwe, heersende IT-systeem. Vaak is het ook de bedoeling om daarmee de werkprocessen van de verschillende organisaties en organisatie-onderdelen, gezien als geheel, "efficiënter" te maken.

Gesteld dat dit, naast het feitelijke, maar niet erkende hoofddoel van massasurveillance en het beweerde doel van "fraudebestrijding", een extra nevendoeel zou zijn dat wordt nagestreefd door de initiatiefnemers van ETCD, dan maakt dit duidelijk waarom de argumentatie van de AP over de "technische beperkingen" van de huidige kaartautomaten niet deugt.

Immers, als het zou lukken om door middel van ETCD het aanbod van treintickets binnen de EU te standaardiseren en te vereenvoudigen, dan zou dat het ook mogelijk maken om zo'n vereenvoudigd aanbod van treintickets aan te bieden via kaartautomaten op stations. Immers, als het ticket-aanbod zich qua complexiteit eenmaal leent voor geautomatiseerde afhandeling in ETCD, dan kan datzelfde ticket-aanbod ook op geautomatiseerde wijze aan de reizigers worden aangeboden via kaartautomaten op alle stations. Dat wil zeggen: kaartautomaten waar reizigers, als ze anonieme tickets willen kopen, met contant geld (bankbiljetten en munten) voor die tickets kunnen betalen, zodat hun anonimiteit en daarmee hun privacy gewaarborgd blijft.

De AP beweert - gespeend van logica - dat er wel een gecentraliseerd elektronisch datasysteem (ETCD) kan worden gebouwd dat op geautomatiseerde wijze allerlei internationale treinproducten, inclusief samengestelde treinproducten, kan identificeren, categoriseren en afhandelen, maar dat het technisch toch niet haalbaar zou zijn om diezelfde producten ook via kaartautomaten op stations aan reizigers beschikbaar te stellen. Dat is echt onzin.

Als er bij de spoorwegmaatschappijen kennelijk genoeg geld voorhanden is om een gigantisch, gecentraliseerd datasysteem te bouwen, dan is er ook genoeg geld voorhanden om op stations kaartautomaten neer te zetten die de in dat datasysteem geregistreerde producten aanbieden. Anonieme treintickets van A naar B behoren tot de meest eenvoudige van die producten.

Waar het op neerkomt, is dat het ETCD door de spoorwegmaatschappijen, en in navolging daarvan ook door pseudo-"toezichthouder" AP, ***als voorwendsel wordt gebruikt*** om ten onrechte te stellen dat er een technische noodzaak zou bestaan voor het de-anonimiseren van alle treinreizigers, om zo alle treinreizigers onder massasurveillance te plaatsen. En dat er uit die fictieve noodzaak een "gerechtvaardigd belang" zou voortvloeien om nu alvast van elke reiziger identificerende gegevens (m.a.w. persoonsgegevens) op te eisen. De AP stelt zich hier op als advocaat van privacy-schenders.

Ik verzoek uw rechtbank om door deze misleidende stellingname van de AP heen te prikken en te constateren dat er een prima alternatief bestaat voor die onnodige massasurveillance in het OV.

Ook verzoek ik uw rechtbank om te constateren dat de **afschaffing van steeds meer Nederlandse stationsbalies zonder dat daarvoor een privacy-vriendelijk alternatief in de plaats kwam**, jarenlang ten onrechte door de AP is gedoogd. En dat daardoor de privacy van talloze treinreizigers die, anders dan ik, niet in een plaats wonen waar nog een stationsbalie is, **zonder noodzaak structureel wordt geschonden**.

Ik ben zeker geen tegenstander van automatisering van werkprocessen. Maar dan moeten die werkprocessen wel op een zodanige manier worden geautomatiseerd, dat de grondrechten van diegenen die door die werkprocessen worden geraakt, worden gerespecteerd en niet worden geschaad.

In het geval van ETCD en kaartautomaten, is dat technisch op zichzelf ook prima mogelijk.

Zolang er echter nog een zeer ingewikkeld, moeilijk automatiseerbaar aanbod is van internationale ticket-arrangementen, dat niet via **privacy-vriendelijke en gebruiksvriendelijke kaartautomaten** kan worden verkocht, is het in ieder geval nog te vroeg om stationsbalies af te schaffen. Daar had de AP op moeten toezien, in ieder geval nadat ik de AP hier vanaf 2014 op attendeerde met mijn handhavingsverzoeken.

De AP heeft echter verzuimd dat te doen, en heeft in plaats daarvan de houding aangenomen van een advocaat van spoorwegmaatschappijen die op zijn laatst vanaf 2016 met plannen voor "ID-based ticketing" ernaar streefden om de privacy van alle treinreizigers structureel te schenden.⁶⁵

Efficiëntie en kostenbesparing

De AP vervolgt onder randnummer 29 van het bestreden besluit:

29. (...) NS is als verkoper van tickets van buitenlandse treinvervoerders praktisch beperkt tot systemen die - in verband met de uitvoeringskosten - gelijk oplopen met systemen voor online ticketverkoop.⁶⁶

Deze bewering is om verschillende redenen onjuist.

- Ten eerste stelt de AP hier een **wens** om kosten te verlagen, ten onrechte gelijk aan een "praktische beperking".
- Ten tweede miskent de AP hier dat **alle** verkopers van treintickets in Nederland (en elders in de EU) wettelijk verplicht zijn om de verkoop op zo'n manier in te richten dat daarmee de privacy van

---

⁶⁵ In mijn brief van 24 november 2016 attendeerde ik de AP voor het eerst op de plannen van NS voor "ID-based ticketing", met verwijzing naar schriftelijk bewijsmateriaal. De AP heeft sindsdien tien jaar lang, in strijd met haar wettelijke taak, geweigerd dit te onderzoeken. Dat structurele taakverzuim is door uw rechtbank en de RvS telkens "rechtmatig" geacht. Daarmee hebben uw rechtbank en de RvS de rechtsbescherming, en dus ook de rechtsstaat, ongeloofwaardig gemaakt en in diskrediet gebracht.

⁶⁶ Besluit d.d. 14 april van de AP, r.o. 29.

reizigers wordt gerespecteerd. NS ondervindt dus geen concurrentienadeel van privacy-vriendelijke ticketverkoop, ervan uitgaande dat alle ticketverkopers zich aan de AVG houden.

Als er op enig moment in Nederland of elders in de EU concurrenten van NS zouden opstaan die, met toestemming van de betreffende spoorwegmaatschappijen, zouden proberen om uitsluitend via privacy-onvriendelijke, online-ticketverkoop internationale treintickets te verkopen, dan zou er sprake zijn van concurrentievervalsing door middel van het ontduiken van de AVG. NS kan daarover dan handhavingsverzoeken indienen bij twee toezichthouders: de AP (als privacy-toezichthouder) en de ACM (als toezichthouder op een eerlijke marktwerking en de preventie van concurrentievervalsing).

Indien die concurrentievervalsing zou gebeuren **met toestemming** van de buitenlandse spoorwegmaatschappijen, dan zou zo'n handhavingsverzoek van NS zich moeten richten op de betreffende, buitenlandse spoorwegmaatschappijen als verwerkingsverantwoordelijken bij de verkoop van de tickets van de door hen aangeboden spoorvervoersdiensten. Als verwerkingsverantwoordelijken zijn zij immers verplicht om de ticketverkoop zodanig in te richten of contractueel aan te besteden, dat hun klanten niet worden gedwongen om zonder noodzaak hun privacy te laten schenden.

Indien de genoemde concurrentievervalsing echter zou gebeuren **zonder toestemming** van de buitenlandse spoorwegmaatschappijen, dan zou zo'n handhavingsverzoek van NS zich moeten richten op ticketverkopers die zich niet houden aan de met de spoorwegmaatschappijen contractueel vastgelegde afspraken, en die daarmee tevens de markt voor ticketverkoop op een oneigenlijke manier verstoren. NS zou daarbij dan samen met de buitenlandse spoorwegmaatschappijen kunnen optrekken. Dit zou al snel duidelijk maken dat er in de EU geen plaats is voor een dergelijke, frauduleuze concurrentievervalsing.

Dat is hoe het werkt - of zou werken - in een rechtsstaat. Dat de twee genoemde toezichthouders in de praktijk hun taak vaak niet adequaat willen vervullen, en daarmee in de praktijk de rechtsstaat ondermijnen, is geen excuus om van uw kant, als rechtbank, van rechtswege de NS dan maar te gaan toestaan om zichzelf óók niet meer aan privacy-wetgeving te houden.

De besturen en de rechters van Nederland en van de EU zeggen dat zij een sterke rechtsstaat willen. Welnu, de onderhavige casus biedt een mogelijkheid om na twaalf jaar veronachtzaming van de letter en de geest van privacy-wetgeving, alsnog te laten zien dat dat niet slechts loze, leugenachtige woorden zijn, maar woorden die corresponderen met rechterlijke daden.

***Wet- en regelgeving en contractuele verplichtingen voor verschillende bestemmingen
- geen gerechtvaardigd belang***

Na nog een opmerking over de complexiteit van reisproducten (zie mijn bespreking hiervoor onder de kopjes m.b.t. "efficiëntie", schrijft de AP onder randnummer 29 ten slotte:

29. (...) Ten slotte acht de AP van belang dat er bij internationale treinreizen verschillende wet- en regelgeving en contractuele verplichtingen kunnen gelden voor verschillende bestemmingen.

In een voetnoot daarbij verwijst de AP naar een wettelijke plicht voor het afgeven van persoonsgegevens bij reizen met Eurostar naar Engeland. Hier gaat het echter om een heel andere

wettelijke grondslag dan art. 6.1.b of 6.1.f AVG, namelijk de grondslag in art. 6.1.c AVG. Immers, om de Eurostar-trein tussen EU-territorium en het territorium van het Verenigd Koninkrijk (VK) te laten rijden, moeten er tussen de EU en het VK afspraken zijn gemaakt die zijn vastgelegd in een overeenkomst die de status heeft van een internationaal verdrag, waaraan ook de EU zich heeft gebonden. Dit verdrag geldt dan als de wetgeving waaruit een wettelijke plicht ex art. 6.1.c AVG voortvloeit.

Ik heb in mijn handhavingsverzoeken steeds aangegeven dat die betrekking hadden op treinreizen **binnen** de EU en het Schengengebied. Het VK ligt buiten de EU en het Schengengebied. De opmerking van de AP over eisen die het VK stelt, is daarom irrelevant voor een correcte beoordeling en afhandeling van mijn handhavingsverzoek.

De AP maakt hier niet duidelijk uit wat voor soort "contractuele verplichtingen" een "noodzaak" of een "gerechtvaardigd" belang zou kunnen worden afgeleid voor het opeisen van persoonsgegevens van reizigers.

- Als het gaat om contractuele verplichtingen die door spoorwegmaatschappijen met overmacht **aan reizigers worden opgelegd**, zie dan mijn bespreking daarvan in paragraaf 4.5.1 van dit beroepschrift.
- Als het gaat om contractuele verplichtingen die spoorwegmaatschappijen **ten aanzien van elkaar (rechtsreeks of via branche-organisaties) zijn aangegaan**, zie dan mijn bespreking daarvan in paragraaf 4.5.7 van dit beroepschrift.
- Als het gaat om contractuele verplichtingen die spoorwegmaatschappijen **ten aanzien van nog andere partijen zijn aangegaan**, dan maakt de AP niet duidelijk over wat voor soort contractuele verplichtingen het dan zou gaan, noch waarom daaruit een noodzaak zou vallen af te leiden voor de verwerking van de naam of geboortedatum van treinreizigers die met privacy willen reizen.

Conclusie: er is geen gerechtvaardigd belang voor de betreffende gegevensverwerking

Uit het voorafgaande moet worden geconcludeerd dat de AP ten onrechte tot de conclusie is gekomen dat er een gerechtvaardigd belang zou zijn aangetoond voor gegevensverwerking voor één of meer van de in deze paragraaf besproken doelen.

Nu een dergelijk gerechtvaardigd belang niet is aangetoond, kan artikel 6.1.f AVG **niet** dienen als wettelijke grondslag voor het opeisen van naam of geboortedatum van treinreizigers die in Nederland anoniem een ticket willen kopen naar een bestemming binnen de EU of het Schengengebied.

4.5.5 IRT-tickets versus NRT-tickets; e-tickets versus waardepapiertickets

In haar besluit d.d. 14 april 2026 maakt de AP onderscheid tussen enerzijds IRT-tickets (*Integrated Reservation Tickets*) en NRT (*Non (integrated) Reservation Tickets*). Ook maakt de AP onderscheid tussen e-tickets en waardepapiertickets. De AP vindt deze twee vormen van onderscheid relevant voor haar besluit om mijn handhavingsverzoek af te wijzen, omdat ze volgens de AP invloed hebben op de beantwoording van **de vraag of er een wettelijke grondslag bestaat voor de verwerking van naam en geboortedatum van treinreizigers zonder hun vrijwillige instemming**.

Wat hierbij opvalt, is dat de AP om te beginnen tickets zonder zitplaatsreservering niet apart benoemd, terwijl die zowel in het verleden als in het heden een belangrijke categorie zijn.

Ten aanzien van deze categorieën ziet **mijn standpunt** er schematisch als volgt uit:

Standpunt Jonker			
Wettelijke grondslag	waardepapierticket voor simpele reis & voor complex arrangement	e-ticket voor anonieme reis (simpel of complex arrangement)	e-ticket voor gepersonaliseerd arrangement (simpel of complex)
Soort ticket			
zonder zitplaats-reservering	<1a> Geen noodzaak, geen wettelijke grondslag	<2a> Geen noodzaak, geen wettelijke grondslag	<3a> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG)
NRT	<4a> Geen noodzaak, geen wettelijke grondslag	<5a> Geen noodzaak, geen wettelijke grondslag	<6a> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG)
IRT	<7a> Geen noodzaak, geen wettelijke grondslag	<8a> Geen noodzaak, geen wettelijke grondslag	<9a> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG)

Ten aanzien van deze categorieën ziet het **standpunt van de AP** er schematisch als volgt uit:

Standpunt AP			
Wettelijke grondslag	waardepapierticket (voor simpele reis & voor complex arrangement)	e-ticket voor anonieme reis (simpel of complex arrangement)	e-ticket voor gepersonaliseerd arrangement (simpel of complex)
Soort ticket			
zonder zitplaats-reservering	<1b> AP ZWIJGT	<2b> AP ZWIJGT, maar: e-ticket >> gerechtv. belang	<3b> AP ZWIJGT, maar: e-ticket >> gerechtv. belang
NRT	<4b> AP ZWIJGT	<5b> Gerechtvaardigd belang (art. 6.1.f AVG)	<6b> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG)
IRT	<7b> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG),	<8b> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG)	<9b> Noodzaak in contract (art. 6.1.b AVG)

Hierna zal ik de stellingname van de AP voor elk van deze categorieën bespreken en mijn standpunt ten aanzien daarvan uiteenzetten.

<1> Waardepapierticket, zonder zitplaatsreservering

Omdat de AP over deze categorie tickets zwijgt, lijkt het in eerste instantie misschien alsof het voor mij als rechtzoekende niet nodig is hiertegen op te komen. Toch is dat wel nodig. Ik kom op tegen het stilzwijgen van de AP hierover, waarmee de AP ten onrechte de indruk probeert te wekken dat deze categorie tickets niet relevant is.

In paragraaf 4.5.2 heb ik reeds de onjuiste bewering van de AP weerlegd dat mijn bezwaar zich alleen op het gebruik van e-tickets zou richten. Mijn bezwaar, en ook het onderhavige beroep, richt zich op het ticketverkoopstelsel als geheel, inclusief waardepapieren en e-tickets.

Een waardepapierticket functioneert als een bankbiljet dat door de eigenaar voor een specifiek doel wordt gebruikt. Het ticket is niet persoonsgebonden, maar geeft, als fysiek voorwerp, recht op een bepaalde tegenprestatie. In het geval van zo'n ticket is die tegenprestatie een spoorvervoersdienst die door de spoorwegmaatschappij die het ticket beschikbaar stelt, wordt geleverd.

Omdat(!) waardepapiertickets op dit moment de enige tickets zijn die aan internationale treinreizigers privacy bieden, is het de wettelijke taak van de AP, met het oog op haar plicht om een "hoog beschermingsniveau te realiseren, om door middel van handhavende activiteiten erop toe te zien dat deze internationale treintickets in Nederland:

- niet worden afgeschaft, maar verkrijgbaar blijven of weer worden;
- niet ontoegankelijk worden gemaakt voor grote aantallen reizigers;
- niet door middel van hogere prijzen onaantrekkelijk worden gemaakt (prijsdiscriminatie waarbij reizigers die kiezen voor het behoud van hun privacy, worden benadeeld).

<2> E-ticket, anoniem, zonder zitplaatsreservering

De AP noemt deze tickets niet als aparte categorie, maar deelt ze mogelijk in bij de NRT-tickets. De AP neemt het standpunt in dat er voor **alle** e-tickets op zijn minst sprake is van een gerechtvaardigd belang voor de verwerking van identificerende persoonsgegevens. Dat is een onjuist standpunt.

Als het gaat om e-tickets **die recht geven op een anonieme reis, zonder zitplaatsreservering**, is het niet nodig om persoonsgegevens te verwerken. Immers, elk e-ticket heeft een uniek nummer. Aan de hand daarvan kan in het achterliggende datasysteem (bijvoorbeeld het "real-time" opererende ETCD) gecontroleerd worden of het betreffende ticket: **a)** geldig is voor de betreffende treinreis; en **b)** niet al door een andere treinreiziger is of wordt gebruikt.

Bovendien kan door middel van een complexe QR-code en eventuele aanvullende kenmerken die in het ticket worden opgenomen en die worden meegeprint indien de gebruiker het ticket op papier uitprint, het vervalsen van een dergelijk ticket extreem moeilijk worden gemaakt.

Van de koper/gebruiker van het ticket (de treinreiziger) mag worden verwacht dat die met zo'n ticket op dezelfde manier omgaat als met een bankbiljet. Je laat een bankbiljet niet slingeren, en als je dat toch doet, loop je nu eenmaal het risico dat iemand het steelt. Dat "stelen" kan in het geval van een anoniem e-ticket ook de vorm aannemen van kopiëren. Er is geen enkele legitieme reden om aan treinreizigers **de mogelijkheid te ontnemen** om het risico van privacy-verlies groter te vinden dan het risico dat zij (de voordelen van) hun anonieme e-ticket kwijtraken, en om dus te kiezen voor privacy in combinatie met dit laatste risico. Immers, er wordt aan burgers ook niet het risico ontnomen om met bankbiljetten over straat te lopen. Het staat hen vrij dat risico te nemen.

<3> E-ticket, gepersonaliseerd, zonder zitplaatsreservering

De AP zwijgt in haar besluit van 14 april 2026 over e-tickets die weliswaar gepersonaliseerd zijn, maar niet gekoppeld zijn aan enige zitplaatsreservering. Dat is in zoverre begrijpelijk, dat dergelijke tickets vermoedelijk niet aantrekkelijk zijn voor reizigers. Immers, waarom zou een reiziger zijn persoonsgegevens verstrekken als hij in ruil daarvoor niets extra's terugkrijgt?

Toch kunnen er, in ieder geval in theorie, redenen voor een reiziger zijn om een dergelijk ticket te willen kopen. Bijvoorbeeld als iemand in één huis woont met een drugsgebruiker die alles steelt wat los en vast is om het aan derden door te verkopen. Dan kan het voor een reiziger aantrekkelijk worden om een gepersonaliseerd treinticket te kopen dat voor de verslaafde huisgenoot geen enkele waarde heeft, omdat het alleen gebruikt kan worden door de reiziger zelf.

Als het gaat om op basis van vrijwillige, geïnformeerde instemming van de treinreiziger aangeschafte, gepersonaliseerde e-tickets zonder zitplaatsreservering, ben ik het met de AP eens dat daarvoor per definitie persoonsgegevens moeten worden geregistreerd door of ten behoeve van de spoorwegmaatschappij die de spoorvervoersdienst levert.

Hierbij wil ik alvast opmerken dat het voor een ticket dat gebonden is aan een leeftijdscategorie van de reiziger, **niet** nodig is om het ticket te personaliseren. Meer daarover in paragraaf 4.5.6.

<4> Waardepapierticket, anoniem, met non-integrated zitplaatsreservering (NRT)

De AP zwijgt in haar besluit d.d. 14 april 2026 over anonieme NRT-tickets op waardepapier, hoewel dat ticket (het ATB-ticket) tientallen jaren lang, in ieder geval tot 2016, de standaard was bij reizen met internationale treinen. Het weigeren van een dergelijk ticket in 2017 en 2018 door baliemedewerkers van NS vormde de aanleiding voor mijn handhavingsverzoek d.d. 9 juli 2018 aan de AP.

Voor een dergelijk ticket is geen enkele registratie van naam of geboortedatum van de reiziger nodig. In de praktijk gaat het hierbij om een combinatie van twee tickets op waardepapier.

Het ene ticket, het **vervoersbewijs**, geeft aan de gebruiker het recht op de spoorvervoersdienst (op de reisroute per spoor, waarbij tientallen jaren lang de praktijk was dat het ticket voor een periode van twee maanden geldig was vanaf de eerste gebruiksdatum - dit gaf aan treinreizigers veel vrijheid en flexibiliteit).

Het andere ticket, de **zitplaatsreservering**, geeft aan de gebruiker het recht op een specifieke zitplaats (een stoel) in een trein die op één bepaald tijdstip de betreffende reisroute of een deel daarvan aflegt. Omdat de zitplaatsreservering veel goedkoper is dan het vervoersbewijs, kan de reiziger als hij de trein mist of zijn plannen verandert, zonder veel extra kosten een nieuwe zitplaatsreservering aanschaffen en dan nog steeds gebruik maken van hetzelfde vervoersbewijs. Dat is heel handig en klantvriendelijk.

Kennelijk vonden de spoorwegmaatschappijen dat te klantvriendelijk en wilden ze deze mogelijkheid daarom afschaffen. Dat begon al met het reduceren van de twee maanden lange geldigheid tot een geldigheid op één enkele dag.

Maar de spoorwegmaatschappijen hadden nog een andere reden om het klantvriendelijke en privacy-vriendelijke NRT-waardepapierticket af te schaffen. Ze begonnen namelijk gepersonaliseerde "flex-arrangementen" aan te bieden waarmee reizigers **een deel(!)** van hun vrijheid en flexibiliteit alsnog weer terug konden krijgen, maar dan wel onder de voorwaarde dat ze hun persoonsgegevens door de spoorwegmaatschappijen lieten registreren in combinatie met elke treinreis die ze maakten. In feite was er dus sprake van een **afpersingspraktijk**. In ruil voor het afstaan van hun privacy, kregen de treinreizigers voor een deel terug wat ze voorheen **met behoud van hun privacy al lang hadden gehad**. Een sigaar uit eigen doos.

In plaats van handhavend op te treden tegen deze afpersingspraktijk, colludeert de AP met de spoorwegmaatschappijen door deze praktijk niet alleen te gedogen, maar ook te verdedigen door die met drogredenen quasi te rechtvaardigen - bijvoorbeeld in reactie op de handhavingsverzoeken die ik sinds 2014 bij de AP heb gedaan over diverse privacyschendingen van spoorwegmaatschappij NS. En nu dus ook in de onderhavige zaak.

Over de mogelijke redenen voor deze collusie van de AP met overtreders van de AVG, zie paragraaf 4.2 en paragraaf 4.5.7 van dit beroepschrift.

Een NRT-ticket op waardepapier is op dit moment de enige mogelijkheid om met privacy een internationale treinreis te maken en daarbij van een zitplaats verzekerd te zijn. Aangezien op veel routes, bijvoorbeeld in Duitsland en Frankrijk, zitplaatsreservering in alle snelle treinen (intercity-treinen, TGV e.d.) in de afgelopen jaren verplicht is gesteld, is dit in de praktijk ook de enige privacyvriendelijke manier om als reiziger überhaupt nog op een gelijkwaardige manier gebruik te maken van het spoorvervoer.

Daarom is het de wettelijke taak van de AP, met het oog op haar plicht om een "hoog beschermingsniveau" te realiseren, om door middel van handhavende activiteiten erop toe te zien dat deze internationale treintickets in Nederland:

- niet worden afgeschaft, maar verkrijgbaar blijven of weer worden;
- niet ontoegankelijk worden gemaakt voor grote aantallen reizigers;
- niet door middel van hogere prijzen onaantrekkelijk worden gemaakt (prijsdiscriminatie waarbij reizigers die kiezen voor het behoud van hun privacy, worden benadeeld).

<5> E-ticket, anoniem, NRT (simpel of complex arrangement)

Voor een anoniem NRT-e-ticket geldt, net als voor de e-tickets in de eerder besproken categorie <2>, dat er geen noodzaak bestaat om de naam of de geboortedatum van de treinreiziger te registreren. Zie mijn uitleg bij categorie <2>.

Het enige verschil met de tickets van categorie <2> is dat bij een anoniem NRT-e-ticket naast een vervoersbewijs ook sprake is van een extra ticket voor de zitplaatsreservering. Voor dat extra ticket (de zitplaatsreservering) geldt weer hetzelfde als voor het vervoersbewijs en voor een bankbiljet. De reiziger doet er verstandig aan het niet te laten slingeren.

Overigens is het stiekem kopiëren van een e-ticket met zitplaatsreservering uiterst onaantrekkelijk voor eventuele fraudeurs, omdat een conducteur, wanneer twee treinpassagiers dezelfde zitplaats claimen met gebruikmaking van dezelfde zitplaatsreservering, natuurlijk een aanleiding heeft om de identiteit van beide passagiers vast te stellen en vervolgens te laten uitzoeken wie van die twee

passagiers de fraudeur is. Heel weinig fraudeurs zullen dat willen riskeren. Het is geen interessante propositie om zo'n risico te lopen om misschien vier of zes euro te kunnen uitsparen.

Uiteraard kunnen spoorwegmaatschappijen de geringe kans op fraude nog verder wegnemen door op internet te publiceren bij welke verkooppunten hun treintickets legaal worden verkocht.

Overigens is het op zichzelf géén fraude wanneer een anoniem e-ticket door een andere reiziger wordt gebruikt dan de reiziger die het ticket (vervoersbewijs en/of zitplaatsreservering) van de spoorwegmaatschappij heeft gekocht. Het is immers een ticket dat niet persoonsgebonden is, maar vrijelijk kan worden overgedragen nadat het door de spoorwegmaatschappij is uitgegeven.

Een anoniem NRT-e-ticket kan in beginsel recht geven op zowel simpele arrangementen (een reis van A naar B in periode X vanaf begindag Y) als meer complexe arrangementen, zolang die arrangementen maar geen intrinsieke noodzaak met zich meebrengen om de identiteit van de treinreiziger te registreren.

Een zevendaagse rondreis per spoor door Europa, langs een bepaalde route, en af te leggen in de maanden juli en augustus van een bepaald jaar, kan bijvoorbeeld prima in de vorm van een NRT-e-ticket worden aangeboden. Het is voor de spoorwegmaatschappijen niet belangrijk om te weten of misschien twee of drie mensen delen van het traject afleggen, in een soort estafette. Immers, er is netjes betaald voor alle delen van de reis (de spoorvervoersdienst, zoals het HvJ-EU het benoemt).

Dat die spoorwegmaatschappijen heel graag meer **willen(!)** weten over de kopers van hun tickets en het individuele gedrag van die kopers (welke hotels boeken zij, met wie reizen zij samen), misschien zelfs nog meer dan de Stasi destijds over DDR-burgers wilde weten, dat kan best zo zijn. Maar dat levert géén wettelijke grondslag op voor het tracken van reizigers of de verwerking van hun persoonsgegevens.

De bakker bij wie ik mijn brood koop, kan ook wel héél veel over mij willen weten. Maar dat is **none of his business** als ik dat zelf niet wil. De bakker moet mijn privacy respecteren. De spoorwegmaatschappijen moeten dat ook. De bakker mag geen chip in zijn broden stoppen om mij te tracken. De spoorwegmaatschappijen mogen geen onnodige trackingmechanismen aan hun vervoersbewijzen koppelen.

Dit is heel simpel. Maar het lijkt gek genoeg voor de spoorwegmaatschappijen heel moeilijk te zijn om dit te begrijpen. Nog gekker is het dat de AP, nota bene onze "privacy-autoriteit", dit ook niet lijkt te willen begrijpen.

<6> **E-ticket, gepersonaliseerd, NRT (simpel of complex arrangement)**

Voor deze categorie NRT-e-tickets geldt hetzelfde als voor de tickets in de eerder besproken categorie <3>. Als het gaat om op basis van vrijwillige, geïnformeerde instemming van de treinreiziger aangeschafte, gepersonaliseerde e-tickets, ben ik het met de AP eens dat daarvoor per definitie persoonsgegevens moeten worden geregistreerd door of ten behoeve van de spoorwegmaatschappij die de spoorvervoersdienst levert. Hierbij wil ik alvast opmerken dat het voor een ticket dat gebonden is aan een leeftijdscategorie van de reiziger, **niet** nodig is om het ticket te personaliseren. Meer daarover in paragraaf 4.5.6.

<7> Waardepapierticket, IRT

Een waardepapierticket met geïntegreerde zitplaatsreservering brengt, zonder dat er enig persoonsgegevens van de reizigers op hoeft te worden vermeld, geen enkel risico met zich mee dat ermee gefraudeerd zou worden. Er is immers sprake van een driedubbele waarborg: de echtheidskenmerken van het waardepapier, de uniciteit van de zitplaats zelf (er kunnen geen twee reizigers tegelijk op dezelfde stoel zitten), en daardoor ook de uniciteit van de op hetzelfde ticket vermelde reis met die specifieke treinrit op dat specifieke tijdstip. Er is bij zo'n ticket **geen** gerechtvaardigd belang om naam of geboortedatum van de reiziger op te eisen.

Het nadeel van IRT-tickets voor de reiziger, of ze nu worden verkocht als waardepapiertickets of als e-tickets, is dat ze aan de reiziger geen enkele flexibiliteit bieden. Als de reiziger bijvoorbeeld door omstandigheden niet op tijd is en een trein van één of twee uur later moet nemen, dan is het IRT-ticket voor die volgende treinrit niet meer geldig.

Spoorwegmaatschappijen die klantvriendelijk willen zijn, zullen dus geen IRT-tickets promoten, maar juist vervoerbewijzen zonder plaatsreservering of NRT-tickets. In de praktijk proberen veel spoorwegmaatschappijen de flexibiliteit van reizigers echter juist zoveel mogelijk te hinderen zolang die reizigers hun persoonsgegevens niet aan de spoorwegmaatschappijen verstrekken. Deze inmiddels half genormaliseerde afpersingspraktijk heb ik reeds besproken in paragraaf 4.5.3 (aan het eind) en onder tussenkopje <4> in de huidige paragraaf.

<8> E-ticket, anoniem, IRT

IRT-tickets kunnen ook prima als anoniem e-ticket worden verkocht. De hierboven onder categorie <7> besproken combinatie van kenmerken maakt fraude met een anoniem e-ticket bijzonder onaantrekkelijk en riskant voor kwaadwillenden. Een anoniem IRT-e-ticket is vergelijkbaar met een boekenbon die recht geeft op één bepaald boek dat in de boekhandel moet worden opgehaald op precies één vooraf bepaald tijdstip. Zolang de bezitter van die boekenbon hem niet laat stelen of kopiëren, is er geen risico dat iemand anders er met dat boek vandoor gaat. Uiteraard blijft het wel de verantwoordelijkheid van de spoorwegmaatschappijen om ervoor te zorgen dat het e-ticket-systeem niet gehackt wordt. Maar zelfs als dat systeem gehackt wordt, blijft fraude met anonieme IRT-e-tickets om bovengenoemde redenen zeer moeilijk en onaantrekkelijk.

<9> E-ticket, gepersonaliseerd, IRT

Als reizigers vrijwillig, goed geïnformeerd en dus ook zonder prijsdiscriminatie voor een gepersonaliseerd IRT-e-ticket kiezen, dan is gegevensverwerking gerechtvaardigd.

Conclusie

Op grond van het voorafgaande moet worden geconcludeerd dat de door spoorwegmaatschappijen zelf gewenste en geïnitieerde invoering van nieuwe technieken, zoals e-tickets en de database van ETCD, op zichzelf **geen** gerechtvaardigd belang opleveren om reizigers te gaan dwingen hun persoonsgegevens af te staan wanneer zij een internationaal treinkaartje willen aanschaffen.

Ook de verschillende in deze paragraaf genoemde doelen leveren niet zo'n gerechtvaardigd belang op. Al die doelen kunnen worden nagestreefd zonder reizigers op enige wijze te dwingen tot verstrekking van die persoonsgegevens.

4.5.6 Geen noodzaak

Eerder, in paragraaf 4.5.4, heb ik naar aanleiding van uitlatingen van de AP in haar besluit d.d. 14 april 2026, onderbouwd waarom het streven naar bepaalde doelen (bijv. "fraudebestrijding" of "efficiëntie") **geen gerechtvaardigd belang** met zich meebrengt voor de verwerking van de naam of geboortedatum van elke treinreiziger.

Voor elk van die doelen geldt dat ze al helemaal **geen noodzaak** met zich meebrengen voor een dergelijke verwerking van tot personen herleidbare gegevens (persoonsgegevens). Elk van die doelen kan ook gerealiseerd worden zonder dat die gegevens worden verwerkt. Er is **niet** conform art. 5.2 AVG aangetoond dat het nastreven of realiseren van die doelen een noodzaak zou creëren voor de verwerking van die persoonsgegevens.

Voor een onderbouwing van mijn standpunt hierover verwijs ik naar paragraaf 4.5.4.

In de huidige paragraaf zal ik ingaan op enkele resterende aspecten van het vraagstuk van het al of niet bestaan van een noodzaak voor het zonder vrijwillige instemming van de reiziger verwerken van diens naam of geboortedatum bij de aankoop van een internationaal treinkaartje.

Vaak geen noodzaak voor gepersonaliseerde arrangementen

Spoorwegmaatschappijen mogen verschillende soorten diensten aanbieden, en verschillende soorten combinaties van diensten (arrangementen). Maar het doen van een dergelijk aanbod toont op zichzelf geen noodzaak aan om zo'n arrangement te personaliseren, dat wil zeggen om de verlening van de betreffende dienst of diensten persoonsgebonden te maken. Of er sprake is van een noodzaak daarvoor, hangt af van de precieze inhoud van een specifiek arrangement.

Ook als er een bepaalde techniek wordt ingezet, bijvoorbeeld e-tickets en/of gebruikmaking van de database van ETCD, brengt de inzet van die techniek op zichzelf nog geen noodzaak voor de verwerking van persoonsgegevens met zich mee.

Eerder, in paragraaf 4.5.5 onder het tussenkopje met betrekking tot categorie <5> (anonieme e-tickets, NRT) heb ik al het voorbeeld gegeven van een zevendaagse rondreis door Europa. Een dergelijk arrangement brengt op zichzelf geen noodzaak met zich mee om het te personaliseren of om een ticket daarvoor (een waardepapierticket of een e-ticket) te personaliseren.

Als spoorwegmaatschappijen reizigers willen dwingen om bij de aankoop van een ticket voor zo'n arrangement hun persoonsgegevens af te geven, dan zullen de spoorwegmaatschappijen op grond van artikel 5.2 AVG **moeten aantonen dat die personalisering voor het bieden van dat specifieke arrangement noodzakelijk is**. Het is dan, zolang artikel 5.2 en 5.1.c AVG gerespecteerd worden, niet voldoende om als onderbouwing van die noodzakelijkheid alleen de **wens** van één of meer spoorwegmaatschappijen aan te voeren om het betreffende arrangement te personaliseren. Immers, een wens is niet hetzelfde als een noodzaak.

In mijn concrete geval ging het om simpele treintickets voor een enkele reis van A naar B. Voor het bieden van dat arrangement was zeker geen verwerking van naam of geboortedatum nodig.

Integratie van de EU - basisdienstverlening tegen een redelijke prijs

In de afgelopen decennia zijn de samenlevingen van EU-landen steeds verder met elkaar geïntegreerd. Miljoenen EU-burgers hebben familie in andere EU-lidstaten of maken voor hun werk reizen tussen verschillende EU-lidstaten. Zij zijn afhankelijk van het spoorvervoer. Met het oog op het milieu en het verminderen van de uitstoot van fossiele brandstoffen, worden treinreizen daarbij steeds belangrijker.

Op zichzelf is die sociaal-maatschappelijke en economische integratie van de EU prima, zolang de EU een rechtsgemeenschap is waarbinnen de grondrechten van individuele burgers effectief worden beschermd.

Helaas is er sinds ongeveer 1990, toen de Sovjet-Unie wegviel als disciplinerende dreiging van buitenaf, een trend ingezet waarbij de grondrechten van EU-inwoners geleidelijk steeds meer ondergeschikt werden gemaakt aan neoliberalistisch opgevatte belangen van grote, multinationale bedrijven - zowel bedrijven met een thuisbasis in de EU als bedrijven die primair gebonden zijn aan de Verenigde Staten. Zowel het Europese bestuur als het bestuur van de lidstaten werd via krachtige bedrijfslobbies steeds diepgaander beïnvloed door neoliberalistische denkbeelden en gewoonten die afbreuk doen aan de rechtsstaat, doordat de rechtsstaat conform die denkbeelden gereduceerd wordt tot een procedurele aangelegenheid. Materiële grondrechten worden op die manier op een zijspoor gezet en uitgeschakeld.

Zo is het in de EU ook met het grondrecht op privacy gegaan. De inwerkingtreding van de AVG in 2018 heeft in de praktijk geen verandering gebracht in die neergaande trend. In de onderhavige zaak probeer ik een onderdeel van het grondrecht op privacy, namelijk privacy in het openbaar vervoer, te verdedigen.

In de neoliberalistische ideologie staat de vrijheid centraal van commerciële bedrijven om te doen wat zij willen. In theorie wordt die vrijheid begrensd door bescherming van de grondrechten van burgers. In de praktijk schiet dat laatste er vaak bij in. Zo is het ook met de spoorwegmaatschappijen gegaan. In een golf van privatiseringen tussen ca. 1980 en 2010 veranderden zij, en vooral hun directies, van bedrijven die zich primair richtten op het publieke belang in bedrijven die zich primair richten op het eigenbelang van directie en aandeelhouders - ook als dat leidt tot de aantasting van het grondrecht van treinreizigers op privacy - in casu: de mogelijkheid om anoniem te kunnen reizen.

De vrijheid van spoorwegmaatschappijen om op commerciële wijze gepersonaliseerde reisarrangementen aan te bieden, is aanvaardbaar zolang die geen schade toebrengt aan (de eerbiediging van) het grondrecht op privacy van treinreizigers. Dat grondrecht wordt alleen gerespecteerd als er op het spoor een ***basisdienstverlening*** wordt gewaarborgd waarbij reizigers ***met behoud van hun privacy, tegen een redelijke prijs en zonder onredelijk bezwarende hindernissen*** gebruik kunnen blijven maken van het openbaar vervoer per spoor.

Concreet betekent dat bijvoorbeeld dat in Duitsland een *Supersparpreisticket*, dat vaak twee tot drie keer zo goedkoop is als een "standaard-ticket", en dat in de praktijk voor veel reizigers de echte standaard is geworden en tevens hun enige mogelijkheid om regelmatig per intercitytrein te reizen, niet geweigerd mag worden aan reizigers die anoniem willen reizen. Er is ***geen noodzaak*** om het ticketsysteem zodanig in te richten dat de reizigersprivacy structureel wordt aangetast.

Het belang van transparante totstandkoming van ticketprijzen voor privacy

De afgelopen vijf jaar is er een ontwikkeling zichtbaar (waarbij de Nederlandse spoorwegmaatschappij NS één van de aanjagers is) van het in toenemende mate afhankelijk maken van ticketprijzen van specifieke omstandigheden die op het laatste moment nog kunnen wijzigen.

Bijvoorbeeld als er veel drukte wordt verwacht op een bepaalde treinrit op een bepaalde tijd. Of als er veel behoefte van reizigers is aan een bepaalde treinrit, waardoor er een grotere commerciële "vraag" naar juist die treinrit ontstaat. Die twee zaken vallen vaak niet goed van elkaar te onderscheiden, omdat spoorwegmaatschappijen vaak geen transparantie bieden over de manier waarop zij dergelijke, mede door henzelf gecreëerde omstandigheden van invloed laten zijn op de prijsstelling van hun tickets. Vaak spiegelen spoorwegmaatschappijen aan het publiek voor dat er een publiek belang zou zijn bij het verhogen van de prijzen van bepaalde, drukke treinritten, terwijl zij in feite daarmee alleen hun eigen commerciële belang nastreven.

Dit is relevant voor reizigersprivacy en de bescherming daarvan, omdat als de prijzen niet meer op een transparante manier tot stand komen, het zeer moeilijk wordt om prijsdiscriminatie van anonieme reizigers nog aan te tonen.

Als er een woud van "speciale", gepersonaliseerde ticket-arrangementen wordt gecreëerd, dan wordt het voor reizigers in de praktijk onmogelijk om te bewijzen dat zij qua ticketprijs gediscrimineerd worden wanneer zij vasthouden aan hun privacy. Wat er dan gebeurt, is dat reizigers "aanvoelen" dat hun privacy zonder noodzaak door de spoorwegmaatschappijen wordt aangetast, en dat zij in concrete gevallen telkens voor keuzes zullen komen te staan waarbij een privacy-vriendelijk ticket of arrangement "toevallig" veel duurder en/of onhandiger blijkt te zijn dan een arrangement waarbij de spoorwegmaatschappij hun persoonlijke reisdata opslurpt.

Omdat het de wettelijke taak van privacy-toezichthouders is om een "hoog niveau van privacy-bescherming te realiseren", zijn zij wettelijk verplicht om treinreizigers ook op dit punt te beschermen, en dus op te treden tegen spoorwegmaatschappijen die de privacybescherming op deze wijze ondermijnen en schaden. De overheid mag, en moet, bij monde van de privacy-toezichthouders, van de spoorwegmaatschappijen **eisen** dat die de privacy-regelgeving niet ontduiken door middel van ondoorzichtige prijsstelling en ondoorzichtige combinaties van vervoer-gerelateerde diensten. Immers, er bestaat **geen noodzaak** en **geen gerechtvaardigd belang** voor die **systemische vorm van privacy-aantasting**.

Meer concreet moeten Europese privacy-toezichthouders aan spoorwegmaatschappijen de eis stellen dat die bij het aanbieden van een gepersonaliseerd arrangement, altijd ook een **equivalent arrangement aanbieden waarbij de privacy van de klant behouden blijft, voorzover mogelijk**. De aantoonbaarheidsplicht van artikel 5.2 AVG moet opgevat worden als een **plicht** voor spoorwegmaatschappijen om, als zij menen dat een equivalent of deels equivalent privacy-vriendelijk arrangement als alternatief (met het oog op subsidiariteit) niet mogelijk is, dat **aan te tonen**.

Als spoorwegmaatschappijen daar niet aan voldoen, moeten toezichthouders handhavend tegen hen optreden. En als rechters de AVG en het doel daarvan (artikel 1 AVG) willen respecteren en toepassen, dan moeten zij de toezichthouders corrigeren als die, bijvoorbeeld als gevolg van een massasurveillance-agenda, weigeren om hun wettelijke taak op dat punt adequaat uit te voeren.

Keuze van spoorwegmaatschappijen voor ETCD leidt niet tot een wettelijke grondslag

In haar besluit d.d. 14 april 2026 voert de AP onder randnummers 40 t/m 42 het technische systeem ETCD (Electronic Ticket Control Database) op alsof dat een gegeven is dat zich buiten de macht van de spoorwegmaatschappijen bevindt. Na een beschrijving van doelen die door middel van ETCD worden nagestreefd, stelt de AP onder randnummer 42:

42. (...) ETCD is het beschikbare systeem dat de uitvoering van ticketcontroles bij internationale treinreizen mogelijk maakt.⁶⁷

Dit is een onjuiste bewering. ETCD is niet "het" systeem, maar één van de vele mogelijke technische systemen die voor ticketcontrole bij internationale treinreizen kunnen worden ontworpen en ontwikkeld. Voordat ETCD bestond, werden er bij internationale treinreizen ook ticketcontroles uitgevoerd, en dat ging prima. Bovendien waren dat privacy-vriendelijke ticketcontroles. De introductie en implementatie van het ETCD-systeem heeft juist tot een achteruitgang geleid op het gebied van het respecteren van de privacy van de treinreizigers, in de vorm van een **onnodige verslechtering**.

De spoorwegmaatschappijen hebben het systeem ETCD niet in goed overleg met privacybewuste reizigers ontworpen, maar de ontwikkeling van het systeem juist zo lang mogelijk verborgen gehouden. Ondanks alle rechtszaken die ik sinds 2015 heb gevoerd om mijn privacy in het OV te beschermen, maakte spoorwegmaatschappij NS onder druk van het door mij gevoerde bezwaar pas op 9 oktober 2025, dus tien jaar later, bekend dat het systeem ETCD in gebruik is genomen.

Uitgaande van het door het HvJ-EU geformuleerde hoofddoel, namelijk het "aanbieden van een spoorvervoersdienst" (zie paragraaf 4.4), is het ETCD-systeem niet meer dan een middel om dat hoofddoel te realiseren. Ten onrechte hebben de spoorwegmaatschappijen zelf gekozen voor een middel waarmee de privacy van treinreizigers structureel wordt aangetast, terwijl er ook middelen mogelijk zijn waarmee diezelfde privacy wordt gerespecteerd. Op deze manier wordt er niet voldaan aan het subsidiariteitsbeginsel.

Als toezichthouder had de AP moeten toetsen of **de wens en de eigen keuze(!)** van de spoorwegmaatschappijen om dit systemische middel (ETCD in zijn huidige vorm) in gebruik te nemen, een noodzaak voor het verwerken van naam en geboortedatum van treinreizigers kan worden afgeleid. Dat is niet het geval, aangezien het hier om een keuze van de verwerkingsverantwoordelijken zelf gaat, en niet om een "objectieve onontbeerlijkheid" zoals door het HvJ-EU aangeduid.

Het subdoel "ticketcontrole" is, in de woorden van het HvJ-EU, een "integrerend" doel voor het bereiken van het hoofddoel. Maar het subdoel "ticketcontrole met verwerking van identiteitsgegevens van treinreizigers door middel van ETCD" is **géén integrerend doel** voor dat hoofddoel.

---

⁶⁷ Besluit d.d. 14 april van de AP, r.o. 42, pag. 11.

Geen noodzaak op grond van het subdoel "realtime geldigheidscontrole"

Onder r.o. 42 suggereert de AP voorts dat het subdoel "realtime geldigheidscontrole" een noodzaak voor de verwerking van naam en geboortedatum van reizigers met zich mee zou brengen. De AP schrijft:

ETCD stelt vervoerders - kortweg - in staat om realtime te controleren of een e-ticket geldig is ten einde misbruik en fraude met het ticket tegen te gaan.⁶⁸

Wat de AP hier met de term "realtime" bedoelt, blijft onduidelijk. De geldigheid van een **waardepapierticket kan ook "realtime"** worden gecontroleerd. Immers, op het moment van de controle controleert de conducteur of het waardepapierticket precies op dat moment geldig is.

Mogelijk bedoelt de AP dat de spoorwegmaatschappijen in de kleine lettertjes van hun vervoersovereenkomsten (de algemene voorwaarden) ergens hebben opgeschreven dat zij ook na uitgifte van een e-ticket dit ticket in hun systeem ETCD ongeldig kunnen verklaren, waardoor het ticket vanaf dat moment "realtime" niet meer geldig is. Dit zou van e-tickets "provisorische tickets" of "tickets onder voorbehoud" maken, waaraan reizigers minder rechten kunnen ontlenen dan aan een klassiek waardepapierticket. Als dit het geval is, dan is dat nooit met het grote publiek gecommuniceerd.

Dan zou de situatie kunnen ontstaan dat een bona fide passagier in te trein zijn e-ticket aan de conducteur aanbiedt (op een smartphone of een papieren printout), en dat de conducteur dan zegt: "Helaas, u **denkt** wel dat u een ticket hebt, maar ik krijg een melding van ETCD dat dit ticket nu, 'realtime', niet meer geldig is. Helaas, u beschikt niet over een geldig ticket. Want wat er in het ETCD staat, is maatgevend, niet het vervoersbewijs dat u aan mij toont."

Een andere mogelijkheid is dat de AP met de term "realtime geldigheidscontrole" eigenlijk bedoelt: "betrouwbare geldigheidscontrole". Elders in haar besluit d.d. 14 april 2026 heeft de AP immers al laten doorschemeren dat de spoorwegmaatschappijen met de keuze voor e-tickets uit eigen beweging, zonder noodzaak, hebben gekozen voor een extra fraudegevoelige ticketvorm.⁶⁹

Wat de AP ook bedoelt met de term "realtime", in ieder geval zou de AP daarover duidelijkheid moeten bieden in het thans bestreden besluit d.d. 14 april 2026. Anders wordt in dat besluit niet adequaat gemotiveerd waarom er uit het doel van "realtime" controle een noodzaak voor de verwerking van persoonsgegevens zou kunnen worden afgeleid.

Ook los van dit motiveringsgebrek kan echter al worden vastgesteld dat er uit het subdoel "realtime geldigheidscontrole" **geen noodzaak** voor de verwerking van naam en geboortedatum worden afgeleid. Immers, de geldigheid van **e-tickets kan ook "realtime" mèt eerbiediging van privacy** goed worden gecontroleerd (zie paragraaf 4.5.5).

---

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Zie besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 27: "De AP stelt dat vervoersbedrijven een gerechtvaardigd belang hebben bij het op naam stellen van de e-tickets teneinde fraude en misbruik van het ticket te voorkomen. Immers, door de tenaamstelling van het e-ticket kan worden geverifieerd of de reiziger daadwerkelijk gerechtigd is om gebruik te maken van het ticket." Waardepapiertickets zijn minder fraudegevoelig en vereisen daardoor ook in de ogen van de AP **niet** een dergelijke inbreuk op de privacy van de treinreizigers.

E-mailadres

Onder r.o. 31 van het besluit d.d. 14 april 2026 schrijft de AP over het e-mailadres van reizigers bij de verstrekking van e-ticket het volgende:

31. De AP stelt vast dat wanneer vervoersbedrijven optreden als verkoper van het e-ticket zij tevens het e-mailadres van de reiziger verwerken voor het opmaken en versturen van het treinticket. Voorts wordt het e-mailadres verwerkt om serviceberichten te sturen bij calamiteiten, een klantrelatie te onderhouden en de reiziger te informeren over wijzigingen in de dienstregeling, vertragingen, schadevergoedingen en bijstand. Dit alles is dus ook in het belang van de reiziger zelf.⁷⁰

Het is vreemd dat de AP hier een feitelijke werkwijze van spoorwegmaatschappijen "vaststelt" **alsof** de vaststelling van die feitelijke werkwijze meteen ook zijn eigen rechtvaardiging vormt. Dat is niet het geval. De impliciete redenering lijkt hier te zijn: "Wij doen het zo dus is het goed."

Als een reiziger die een e-ticket aanschaft zijn privacy wil behouden, dan moet een spoorwegmaatschappij echter ook bereid zijn om die reiziger een papieren printout van het e-ticket te geven zonder het e-mailadres van de reiziger op te eisen. Natuurlijk, dan is de reiziger zelf verantwoordelijk voor het goed bewaren van die printout. Maar dat was de reiziger ook al met de klassieke, anonieme tickets op waardepapier (ATB-tickets). Meer dan een eeuw lang is het voor treinreizigers nooit een probleem geweest om hun fysieke tickets zorgvuldig te bewaren. Waarom zou dat nu opeens wel een probleem zijn? De spoorwegmaatschappijen onderbouwen dat niet. En de AP onderbouwt dat ook niet. Daarom moet er geconcludeerd worden dat ook bij de verkoop van e-tickets de verwerking van het e-mailadres van de reiziger **niet nodig** is, mits de reiziger bereid is het e-ticket in papieren vorm in ontvangst te nemen en zelf te bewaren.

Als de spoorwegmaatschappij de reiziger echter **niet vertrouwt**, omdat de spoorwegmaatschappij vreest dat de reiziger het gekochte e-ticket gaat kopiëren om er fraude mee te plegen, dan mag de spoorwegmaatschappij haar eigen verantwoordelijkheid niet afwentelen op de reiziger door diens persoonsgegevens te gaan opeisen, maar moet **als vervoerder zelf verantwoordelijkheid nemen** voor de verstrekking van een minder fraudegevoelig vervoersbewijs. Bijvoorbeeld een waardepapierticket, zoals dat tientallen jaren prima heeft gefunctioneerd.

Als het gaat om de opmerking van de AP dat "dit alles" (de afgedwongen verwerking van persoonsgegevens zoals het e-mailadres) "in het belang is van de reiziger zelf", dan neemt de AP een patroniserende en zelfs infantiliserende houding aan. Reizigers kunnen zelf afwegen wat hun belangen zijn.⁷¹ Het is uitermate vreemd dat de AP als privacytoezichthouder hier opkomt voor allerlei vermeende belangen van reizigers, maar **niet** voor hun belang bij behoud van hun privacy.

Ik heb er als reiziger belang bij om **niet** bestookt te worden met aandacht trekkende en energie slurpende, ongevraagde "serviceberichten" (vaak verkapte reclame) en dergelijke.⁷² Voordat ik een treinreis maak, kan ik via internet, zoals NS zelf ook dringend aanbeveelt, nagaan of er op dat moment storingen of vertragingen zijn. Ik wil daar niet per e-mail mee worden lastiggevalen.

---

70 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 31, pag. 9.

71 Zie ook: motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaar, paragraaf 2.4.4, pp. 47-48.

72 Zie ook: motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaar, paragraaf 2.4.4, pag. 47, 7e en 8e alinea.

De AP vervolgt dan:

32. Het gebruik van het e-mailadres voor marketing, bijstand, service en informatie over de reis kan noodzakelijk worden geacht, omdat het een doelmatige manier is om het e-ticket en andere essentiële reisinformatie, zoals vertragingen, annuleringen en wijziging van reisinformatie aan de reiziger te verstrekken zonder dat er andere, meer ingrijpende middelen zoals telefoongesprekken of post nodig zijn. De impact van de inbreuk op de rechten van betrokkene is beperkt, aangezien alleen het e-mailadres wordt verwerkt en deze verwerking in verhouding staat tot het doel van de communicatie.⁷³

Nu verklaart de AP, nota bene de nationale privacy-toezichthouder die de AVG zou moeten kennen, de verwerking van persoonsgegevens voor het doel ongevraagde "**marketing**" opeens alsnog als "noodzakelijk" - dus zelfs meer dan alleen een "gerechtvaardigd belang". Dat is onjuist en in strijd met de AVG. We zien de AP hier weer in zijn inmiddels "vaste" rol als advocaat en schoothond van verwerkingsverantwoordelijken, niet als beschermer van de privacy van natuurlijke personen.

Essentiële reisinformatie kan ik zelf via internet, op stations en via in de trein omgeroepen berichten verkrijgen, zonder mijn persoonsgegevens te laten verwerken. Dit heeft tientallen jaren gefunctioneerd met waardepapiertickets. De enige reden waarom het in de toekomst mogelijk niet meer zou functioneren, is **als(!)** de spoorwegmaatschappijen van plan zijn om dienstregelingen in de toekomst chaotisch, ontransparant, onvoorspelbaar en onbetrouwbaar te maken. Maar dat hebben zij **niet aangekondigd** en het staat ook niet in de motivering van het besluit van de AP.

De bewering van de AP dat "**alleen het e-mailadres wordt verwerkt**" klopt ook niet, omdat aan de stationsbalie, indien er een e-mailadres wordt verstrekt, **alleen al op grond daarvan** tevens de naam van de reiziger wordt geëist, "**ter controle**" (in de woorden van de baliemedewerkers). Zo wordt de ene ongewenste gegevensverwerking gebruikt als argument voor de andere.

Als ik daarentegen aan de balie een internationaal treinticket naar een Duitse bestemming koop en genoeg neem met een printout, word ik sinds 2018 (in eerste instantie) en 2020 (definitief, na uitfasering van het ATB-systeem) door de baliemedewerkers weliswaar verplicht **mijn naam** te geven, maar **niet** verplicht tevens mijn **e-mailadres te geven**. Wel waarschuwen baliemedewerkers mij dan in angstige bewoordingen voor het "gevaar" dat ik mijn papieren printout zou kunnen verliezen als ik die niet tevens per e-mail aan mezelf laat toesturen. Als ik dan zeg dat ik tevens mijn portemonnee met inhoud of mijn zonnebril zou kunnen verliezen, halen ze met een half geamuseerd, half zuur lachje hun schouders op.

Als NS of een andere spoorwegmaatschappij mij had verplicht ook mijn e-mailadres te geven, dan had die handelwijze deel uitgemaakt van mijn handhavingsverzoeken in de onderhavige zaak.

Overigens ga ik ervanuit dat de NS **niet** weigert om internationale treintickets te verkopen aan mensen die niet beschikken over een e-mailadres. Ook de AP beweert dat niet.

Op grond van het voorafgaande kan worden geconcludeerd dat het verstrekken van een e-mailadres bij de aanschaf van een e-ticket **niet nodig is**.

---

⁷³ Besluit d.d. 14 april 2026, r.o. 32, pag. 9.

Leeftijdscategorie - geen noodzaak voor verwerking persoonsgegevens

Onder randnummers 33 en 34 van het besluit d.d. 14 april 2026 bespreekt de AP "de verwerking van de leeftijdscategorie" van reizigers bij de aanschaf van een ticket met leeftijdscategoriegebonden prijskorting (bijv. tickets voor jongeren of seniorentickets).

Ik heb deze gegevenverwerking besproken in paragraaf 2.4.5 van de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift.⁷⁴ Mijn standpunt daarover is als volgt. Ik heb geen bezwaar tegen de verwerking van de **leeftijdscategorie** van de reiziger voor **het doel van vermelding op het kortingsticket zelf**, ten behoeve van de in de trein te verrichten controle door de conducteur.

Zolang er geen identificerende persoonsgegevens van de reiziger aan kunnen worden gekoppeld (bijv. naam of geboortedatum) hoeft de verwerking van de leeftijdscategorie ook geen inbreuk op de privacy van de reiziger te betekenen, zolang het om een leeftijdscategorie met een omvang van bijvoorbeeld vijf jaar of meer gaat (bijv: leeftijd 12-18 jaar, of: leeftijd 65 jaar en ouder).

Deze verwerking van een leeftijdscategorie kan heel goed plaatsvinden ten behoeve van anonieme tickets (hetzij waardepapiertickets, hetzij e-tickets - zie paragraaf 4.5.5 van dit beroepschrift).

Waar ik wel tegen opkom, is de verwerking van de **naam of de precieze geboortedatum** van de reizigers voor **het doel van verificering van de leeftijd van de reiziger**. Die gegevensverwerking is **niet nodig** om leeftijdscategoriegebonden treintickets te kunnen verstrekken aan reizigers.

Immers, de verificering van de leeftijd van een treinreiziger kan bij de controle door de conducteur in de trein plaatsvinden, als er bij de conducteur twijfel ontstaat of de leeftijd van de reiziger (de natuurlijke persoon) valt binnen de op het ticket aangegeven leeftijdscategorie.

NS heeft zelf aangegeven dat de ticketcontroletaak **niet** ligt bij ticketverkopers, maar bij de conducteurs in de trein. Ik neem aan dat dat bij andere, buitenlandse spoorwegmaatschappijen ook zo is. Maar dat had de AP natuurlijk moeten onderzoeken.

Hoe dan ook, zelfs als er door enige spoorwegmaatschappij een leeftijdscontroletaak zou worden belegd bij een medewerker aan een stationsbalie, dan nog zou er in dat geval kunnen worden volstaan met een zichtcontrole, waarbij de baliemedewerker een blik zou werpen op een identiteitsdocument van de koper van het ticket. Daarvoor hoeven dus **geen** persoonsgegevens in enig datasysteem te worden verwerkt, laat staan in een pan-Europees datasysteem zoals ETCD.

In haar primaire besluit van 28 augustus 2024 had de AP zelf het onderwerp "verwerking van leeftijdscategorie" geïntroduceerd, terwijl mijn handhavingsverzoek alleen over de verwerking van "naam" en "geboortedatum" ging. Dat was immers waar ik als volwassen treinreiziger mee werd geconfronteerd. Ik had zelf **niet** geprobeerd een jongerenticket of een seniorenticket te kopen. Daarnaast had de AP het in het primaire besluit over "leeftijd", hetgeen eigenlijk over "geboortedatum" ging. Het lijkt erop dat de AP even heeft geprobeerd om het onderwerp "geboortedatum" af te handelen alsof het om "leeftijdscategorie" ging. Nadat ik in mijn bezwaarschrift het onderscheid duidelijk had gemarkeerd, wekt de AP nu, in haar besluit van 14 april 2026, de onjuiste suggestie dat ik geklaagd zou hebben over verwerking van "leeftijdscategorie".

---

⁷⁴ Motivering d.d. 27 oktober 2024 van bezwaarschrift M. Jonker, paragraaf 2.4.5, pp. 49-51.

Geboortedatum (Savary-wet) - geen aangetoonde noodzaak voor de verwerking

Over de afgedwongen verwerking van de geboortedatum van de treinreiziger schrijft de AP in haar besluit van 14 april 2016 onder randnummer 36 het volgende:

36. De verwerking van het [sic] geboortedatum gebeurt uitsluitend bij internationale treinreizen door en met Franse vervoersbedrijven. De Franse vervoersbedrijven verwerken de geboortedatum van reizigers op grond van de zogenoemde Savary-wet. Deze wet geeft vervoerders de mogelijkheid om de reis van passagiers afhankelijk te stellen van het bezit van een nominatief (op naam gesteld) vervoersbewijs.⁷⁵

Hieraan voegt de AP de volgende voetnoot toe:

[voetnoot 42] De Savary-wet (artikel 11 van de wet nr. 2016-339 van 22 maart 2016) beoogt de fraudebestrijding en veiligheid binnen het openbaar vervoer te waarborgen. De wet stelt vervoersmaatschappijen in staat om van passagiers te eisen dat ze een nominatief ticket (op naam gesteld) bezitten, dat kan worden gecontroleerd tegen een identiteitsdocument, als onderdeel van de strijd tegen fraude met betrekking tot de preventie en bestijding van onbeschoft gedrag, aanvallen op de openbare veiligheid en terroristische aanslagen in het openbaar vervoer.

Dit roept verschillende vragen op en geeft aanleiding tot verschillende opmerkingen, die ik hierna zal bespreken.

- (1) Nadat de AP in haar primaire besluit van 28 augustus 2024 nog aangaf mijn klacht (handhavingsverzoek) voor wat betreft de verwerking van mijn geboortedatum niet te hebben onderzocht en ook niet te willen onderzoeken, vanwege "bepaalde criteria" die de AP niet nader specificeerde, blijkt nu dat de AP dat na mijn bezwaarschrift alsnog heeft gedaan. In feite heeft de AP op deze manier dus gehoor gegeven aan een deel van mijn bezwaar, maar verklaart mijn bezwaar desalniettemin ongegrond. Dat is niet redelijk. Ik **verzoek** uw rechtbank om de AP opdracht te geven om een nieuw besluit te nemen waarin mijn bezwaarschrift (ook) op dit specifieke punt alsnog gegrond wordt verklaard.
- (2) Het gaat bij de door de AP genoemde "Savary-wet" uit 2016 (Loi Le Roux-Savary) om een Franse wet. Volgens de AP geeft deze wet aan Franse vervoerbedrijven "de mogelijkheid", en stelt hen "in staat" om van reizigers het persoonsgegevens "naam" en "geboortedatum" op te eisen bij de verkoop van treintickets (met name ook TGV-tickets). Als dit klopt, dan levert de Savary-wet **geen wettelijke plicht** op om dat persoonsgegeven op te eisen, en ook **geen noodzaak**. Deze wet levert dus op zichzelf **geen wettelijke grondslag** o.g.v. artikelen 6.1.c AVG (wettelijke plicht) of 6.1.b AVG (noodzaak voor uitvoering contract).
- (3) Elders in het besluit van 14 april 2026 zegt de AP dat de door mij onacceptabel geachte gegevensverwerkingen plaatsvinden met als wettelijke grondslagen art. 6.1.b AVG (contract) of art. 6.1.f AVG (gerechtvaardigd belang). Dit roept de vraag op waarom de AP de Savary-wet überhaupt relevant acht voor de onderhavige casus. Dit lijkt de door mij in paragraaf 4.2 beschreven aanwijzingen te bevestigen dat het hier gaat om gegevensverwerking voor een publiek doel, die vermomd is als formeel private gegevensverwerking. Ik **verzoek** uw rechtbank om de AP opdracht te geven hierover alsnog duidelijkheid te scheppen in een beter gemotiveerd besluit.

---

75 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 36, pag. 10.

- (4) De Savary-wet over gaat over veiligheid **in(!)** het openbaar vervoer, dus tijdens de reis, in de trein. Dat is het doel ervan. Het door de AP genoemde artikel 11 van die wet bevat twee bepalingen, waarvan de eerste aan **controleurs van de spoorwegmaatschappij** de **bevoegdheid** geeft om in de trein de identiteit van reizigers te controleren aan de hand van een wettig identiteitsbewijs, om te zien of die overeenkomt met de identiteit op een gepersonaliseerd vervoersbewijs, als de reiziger zo'n vervoersbewijs toont.

De tweede bepaling in het artikel is de bepaling waar de AP op doelt:

« Art. L. 2241-11.-Les entreprises de transports routiers, ferroviaires ou guidés peuvent subordonner le voyage de leurs passagers à la détention d'un titre de transport nominatif. Dans ce cadre, le passager est tenu, lorsque l'entreprise de transport le lui demande, de présenter un document attestant son identité afin que soit vérifiée la concordance entre celle-ci et l'identité mentionnée sur son titre de transport. » ;⁷⁶

In dit tweede artikeldeel geeft de wet aan de **spoorwegmaatschappij zelf** de **bevoegdheid** om, **kennelijk naar eigen inzicht**, aan willekeurige reizigers de voorwaarde te stellen dat zij een gepersonaliseerd vervoersbewijs aanschaffen, en om die reizigers, als zij dat niet willen, de toegang tot de trein te weigeren. Het is een problematische wetsbepaling, die in veel situaties **op gespannen voet staat met fundamentele mensenrechten** die zijn vastgelegd in artikel 8 EVRM en met Europese regelgeving met betrekking tot de vrijheid van EU-burgers om binnen de EU vrijelijk te reizen tussen EU-landen. Want die vrijheid om te reizen moet natuurlijk niet worden uitgelegd als uitsluitend een vrijheid om te voet, met paard en wagen of met de fiets te reizen. En ook niet als een vrijheid die uitsluitend geldt voor welvarende mensen die beschikken over een eigen auto.

Gek genoeg bevat de Franse Wikipedia wel een artikel over de Loi Savary uit 1984 (over publieke dienstverlening in het hoger onderwijs), maar niet over de veel ingrijpendere Loi Le Roux-Savary uit 2016, hoewel die wel wordt genoemd op de "disambiguïseringspagina" ("homonymie"). Ondanks het problematische karakter van de wetsbepaling waar de AP naar verwijst, lijkt de wet als geheel in 2016 vrij makkelijk te zijn aangenomen door het Franse parlement, nadat twee kort daaraan voorafgaande terroristische aanslagen (waarvan één verijdeld) een politiek klimaat hadden gecreëerd waarbij niet zo kritisch meer werd gekeken naar fundamentele (vrijheids)rechten of de bescherming daarvan:

Elaborée et examinée dans un contexte difficile pour le pays, marqué par l'attentat raté du Thalys en août dernier, et des attaques terroristes de Paris du 13 novembre 2015, celle-ci aura réussi, une fois n'est pas coutume, à obtenir un certain consensus auprès de nombreux acteurs du transport public tels que l'UTP et le Gart.⁷⁷

---

⁷⁶ LOI n° 2016-339 du 22 mars 2016 relative à la prévention et à la lutte contre les incivilités, contre les atteintes à la sécurité publique et contre les actes terroristes dans les transports collectifs de voyageurs (1); <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000032282279> (geraadpleegd: 21 mei 2026).

⁷⁷ <https://www.lagazettedescommunes.com/432836/loi-sur-la-securite-dans-les-transports-adoptee-limpact-sur-les-collectivites/> (geraadpleegd: 21 mei 2026).

- (5) De spanning tussen deze Franse wet en fundamentele mensenrechten, zoals het recht eerbiediging van de familie, het recht op bijeenkomst en het recht op vrije meningsuiting, waarvan de uitoefening immers in veel gevallen vereist dat men naar elkaar toe kan reizen, roept ook de vraag op hoe deze wet zich verhoudt tot rechten die de AVG tot doel heeft te beschermen. Met name ook in het concrete geval waarop mijn handnavingsverzoek betrekking heeft, namelijk de aanschaf van een privacy-vriendelijk treinticket naar een Franse bestemming.

Het feit dat de AP enerzijds uitsluitend het Nederlandse bedrijf NS als verwerkingsverantwoordelijk aanwijst voor wat betreft de ticketverkoop, maar anderzijds verwijst naar een Franse wet op grond waarvan de Franse spoorwegmaatschappij SNCF zelf mag bepalen (in de zin van artikel 4 sub 7 AVG) of er voor bepaalde treindiensten of treinroutes persoonsgegevens worden opgeëist bij de ticketverkoop, bevestigt mijn vermoeden dat, in strijd met wat de AP in haar besluit van 14 april 2026 beweert, in dit geval *niet* NS de verwerkingsverantwoordelijke is, maar SNCF (en meer precies: SNCF Voyageurs, die de spoorvervoersdienst aanbiedt).

Zoals eerder gezegd, had de AP dit al in de primaire fase naar aanleiding van mijn handnavingsverzoek adequaat moeten onderzoeken. En al helemaal naar aanleiding van mijn bezwaarschrift. Nu de AP verzuimd heeft dit te doen maar wèl verwijst naar de Franse Savary-wet, heeft de AP niet getoetst of SNCF, door gebruik te maken van die wet, de rol van verwerkingsverantwoordelijke vervult in de zin van de AVG. Op deze manier heeft de AP haar bewering dat uitsluitend NS de verwerkingsverantwoordelijke is bij de ticketverkoop, niet getoetst en niet aangebouwd. Op die manier is er niet voldaan aan het aantoonbaarheidsvereiste in artikel 5.2 AVG, en is het besluit d.d. 14 april 2026 van de AP derhalve onrechtmatig.

- (6) De verwijzing van de AP naar de Savary-wet roept ook de volgende twee vragen op:
- a) De vraag of deze **Franse wet** aan een Nederlandse spoorwegmaatschappij zoals NS de **mogelijkheid biedt** om, hetzij als verwerkingsverantwoordelijke, hetzij als verwerker, zonder noodzaak (HvJ-EU: "objectieve onontbeerlijkheid" voor het hoofddoel van het aanbieden van een spoorvervoersdienst) toch persoonsgegevens zoals de geboortedatum van reizigers op te eisen en te verwerken; en
  - b) De vraag of **het beroep van een Franse spoorwegmaatschappij op deze Franse wet** voor een Nederlandse spoorwegmaatschappij zoals NS, als verwerker of als verwerkingsverantwoordelijke, **enige noodzaak of wettelijke plicht schept** om bepaalde persoonsgegevens te verwerken, in de zin van artikelen 5 en 6 AVG.
- (7) Tot slot roept de verwijzing van de AP naar de Savary-wet de vraag op of deze Franse wet als zodanig eigenlijk wel in overeenstemming is met artikelen 8 en 14 EVRM. Is er in een democratische samenleving een noodzaak om de naam en geboortedatum van alle treinreizigers op te vragen bij ticketverkoop? Er is niet aangetoond dat daarmee terrorisme in de trein wordt voorkomen. In het geval van de vrijdelde aanslag in de Thalys in 2015, was de naam van de terrorist al bekend bij politie en veiligheidsdiensten, ook voordat hij een ticket had gekocht, maar deden zij niets om hem tegen te houden voordat hij de trein binnen kon gaan.

- (8) Als het doel van de Savary-wet **in de praktijk(!)** zou zijn om personen te identificeren bij de aankoop van treintickets om hun identiteit geautomatiseerd **te vergelijken met de namen op één of meer zwarte lijsten**, op grond waarvan bij een "treffer" (een "positive") aan hen een ticket geweigerd kan worden, met het idee dat ze op die manier uit de trein geweerd kunnen worden ter preventie van een terroristische daad, dan is het de vraag hoe dat zich verhoudt tot rechtsstatelijke beginselen zoals de onschuldpresumptie en het verbod op discriminatie.

Het is dan ook de vraag of dat een effectieve maatregel zou zijn als het gaat om:

- a) terreurdaden in de trein (worden de treindeuren steeds bewaakt?);
- b) terreurdaden buiten de trein, bijvoorbeeld nabij de reisbestemming die iemand per trein probeert te bereiken.⁷⁸

Of is het eigenlijke, onuitgesproken doel van de Savary-wet om het leven van mensen die op zo'n zwarte lijst staan, ook zonder dat zij van enig strafbaar feit verdacht worden, toch moeilijk te kunnen maken door middel van het afnemen van hun vrijheid om met het openbaar vervoer te reizen? Antwoord op deze vragen is van belang om de legaliteit te kunnen beoordelen van enige gegevensverwerking die plaatsvindt met een beroep op de Savary-wet.

- (9) Ten onrechte heeft de AP verzuimd om de hiervoor genoemde vraagstukken te onderzoeken en in haar besluit te motiveren:
- a) waarom de Savary-wet relevant zou zijn voor de beoordeling van de door mij gemelde, afgedwongen gegevensverwerking m.b.t. geboortedatum als ik met de TGV of Eurostar/Thalys naar Frankrijk wil reizen (het feit dat die wet bestaat, maakt hem op zichzelf nog niet relevant voor de onderhavige gegevensverwerking);
  - b) en indien de Savary-wet relevant is, hoe er uit die wet dan een noodzaak of een wettelijke plicht kan worden afgeleid voor de betreffende gegevensverwerking (nl. het zonder mijn vrijwillige instemming verwerken van mijn geboortedatum).

Op deze gronden **verzoek** ik uw rechtbank om de AP opdracht te geven dit alsnog adequaat te onderzoeken en in een nieuw besluit te motiveren of, en zo ja waarom er een noodzaak en een wettelijke grondslag zou bestaan voor de verwerking van mijn geboortedatum bij de aankoop van treintickets naar Franse bestemmingen.

UIC-kaders en de installatie van het ETCD-systeem - geen noodzaak voor verwerking

Onder randnummers 37 t/m 43 van haar besluit d.d. 14 april verwijst de AP naar een "belangenafweging" die de gegevensverwerkingen (naam en geboortedatum) zou rechtvaardigen, maar de enige pseudo-"afweging" die, naar de uitleg van de AP te oordelen heeft plaatsgevonden, is dat de spoorwegen gezamenlijk zichzelf tot doel hebben gesteld om een gecentraliseerd, technisch controlesysteem (ETCD) op te richten onder auspiciën van hun branche-organisatie, de UIC, en met ondersteuning van de (vermoedelijk daarvoor opgerichte) Nederlandse firma Hit Rail B.V. Het gaat hier dus om een gezamenlijk project van een aantal spoorwegmaatschappijen dat door de AP simpelweg "belangrijker" wordt geacht dan het grondrecht van alle Europese treinreizigers op behoud en bescherming van hun privacy. In paragraaf 4.5.7 zal ik beargumenteren waarom een dergelijke, particuliere wens om een bepaald controlesysteem te bouwen en in gebruik te nemen, geen noodzaak, laat staan "onobjectieve onontbeerlijkheid" oplevert.

---

⁷⁸ Zie ook mijn bespreking hiervan in het citaat in paragraaf 4.2.5 van het onderhavig beroepschrift (pp. 29-30).

4.5.7 Een systeem dat in strijd is met subsidiariteit en overweging 15 AVG

Overzicht: een georganiseerde, grootschalige dataroof

In de voorafgaande subparagrafen van de huidige paragraaf 4.5, heb ik de vraagstukken met betrekking tot "gerechtvaardigd belang" en "noodzakelijkheid" behandeld in het licht van specifieke beweringen van de AP en NS (bij gebrek aan beweringen van Deutsche Bahn, SNCF etc. omdat die door de AP niet zijn bevestigd en in alle talen zwijgen).

In deze subparagraaf (4.5.7) wil ik diezelfde vraagstukken behandelen op het niveau van het door de spoorwegmaatschappijen in de afgelopen acht jaar gebouwde systeem als geheel. Dit systeem, waarvan ETCD een onderdeel is, moet worden gezien als een **doelbewust gecreëerde, samenhangende combinatie van organisatorische arrangementen en technische middelen waarmee persoonsgegevens worden verwerkt**.

Het officiële hoofddoel van dit systeem is "**het aanbieden van spoorvervoersdiensten**". Het werkelijke doel van het systeem is "**massasurveillance op OV-reizigers en het verhandelen van de met die massasurveillance verzamelde persoonlijke reis- en locatiegegevens van die reizigers**".

Binnen dit **technisch-organisatorische systeem** worden, door middel van de inrichting daarvan, onderlinge afhankelijkheden gecreëerd tussen de deelnemers en de uitvoerders van "deelprocessen" binnen het systeem. Daaruit worden dan weer "noodzaken" voor nog meer gegevensverwerking afgeleid, omdat voor het ene deelproces gegevens nodig zijn die ten behoeve van een ander deelproces zijn verzameld. Daarbij wordt echter ten onrechte voorbijgegaan aan twee zaken:

- (1) Het optuigen en inrichten van **het systeem als geheel, in de gekozen vorm, is niet noodzakelijk**, maar een keuze van een aantal spoorwegmaatschappijen, al dan niet informeel aangemoedigd of aangespoord door overheden (bijv. opsporingsdiensten - zie par. 4.2).
- (2) Als de keuze voor een bepaald systeem, in een bepaalde gekozen vorm, vervolgens dwingt tot de verwerking van persoonsgegevens die voor het officiële, expliciete hoofddoel, namelijk het aanbieden van een spoorvervoersdienst, niet noodzakelijk is, dan is (de keuze voor) dat systeem als geheel **in strijd met de AVG en met artikel 8 EVRM**.

Het gaat hier dan om een georganiseerde, grootschalige dataroof. De spoorwegmaatschappijen gedragen zich dan in collectief verband, verenigd in branche-organisaties zoals UIC en CIT, als een criminele organisatie die deze grootschalige dataroof organiseert en uitvoert.

Omdat er geen Europees strafrecht bestaat, en omdat het nationale strafrecht van EU-lidstaten niet toegesneden is op grensoverschrijdende "*data crime*" zoals die hier wordt gepleegd (waardoor het officieel, in strafrechtelijke zin, niet om een misdaad of misdrijf kan gaan, maar alleen om een "overtreding"), is de enige manier om **aan deze vorm van criminaliteit een halt toe te roepen**, de toepassing van wetgeving op het gebied van data-bescherming. Dus de AVG en artikel 8 EVRM.

Hierbij treden drie extra problemen op. Het eerste probleem is dat de Nederlandse **toezichthouder** AP zich al min of meer in het *de facto* crimineel acterende kartel van spoorwegmaatschappijen heeft laten zuigen en de opvattingen van dit kartel heeft overgenomen. Dit is een bekend manco dat vaker voorkomt bij verschillende Nederlandse polder-"toezichthouders", die meer gericht zijn op pappen en nathouden dan op effectieve handhaving van wetgeving zoals die bedoeld is.

Een tweede, zo mogelijk nog ernstiger probleem is dat het kartel van spoorwegmaatschappijen bij deze criminele, grootschalige dataroof waarschijnlijk de steun geniet van het **EU-bestuur en de bestuurlijke apparaten van verschillende EU-lidstaten**, die de afgelopen jaren allemaal hebben aangestuurd op meer massasurveillance op onschuldige burgers, in alle levensgebieden van gewone mensen en in alle maatschappelijke sectoren, inclusief het openbaar gevoer.

Een derde, en mogelijk het ernstigste probleem, is dat ook Nederlandse **rechters**, die in naam onafhankelijk zouden moeten rechtspreken, gevoelig lijken te zijn en zich lijken te laten beïnvloeden door de bestuurlijke wens om in het openbaar vervoer ter land (trein- en busvervoer) over te gaan tot massasurveillance (eufemistisch "databeschikbaarheid" genoemd), ook voor reizen binnen de EU, zoals dat voor luchtverkeer al enige tijd geleden is ingevoerd (PNR, eerst zogenaamd "tijdelijk" voor wat betreft vluchten binnen de EU en het Schengengebied, maar het ziet er naar uit dat die massasurveillance ook binnen de EU nooit meer zal worden afgeschaft).

We hebben het hier dus vermoedelijk over **staatsgesponsorde criminaliteit**,⁷⁹ die ook de machtscheiding (trias politica, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht) aantast, waarbij er voor het grote publiek geen transparantie is over de geldstromen die waarschijnlijk vanuit verschillende overheden naar spoorwegmaatschappijen en/of hun branche-organisaties vloeien met het oog op het verwezenlijken van dit criminele doel. Het ligt voor de hand dat deze geldbedragen (bijv. subsidies voor bepaalde projecten) niet officieel geormerkt zullen zijn voor bestedingsdoelen zoals "massasurveillance" of "dataroof". Wel voor "databeschikbaarheid".

Als het gaat over de georganiseerde massasurveillance die wordt uitgeoefend op onschuldige treinreizigers, dan moet nog worden opgemerkt dat het **technisch-organisatorische systeem** waarmee en waarin dat gebeurt, deel uitmaakt van een nog groter systeem, waar ook relevante autoriteiten deel van uitmaken: bestuurders, toezichthouders, rechters. Je zou dat grotere systeem aan kunnen duiden als een "techno-juridisch" systeem.

Zo'n **techno-juridisch systeem** is een systeem van juridische en ethische interpretaties, waarin het technisch-organisatorische systeem wordt ingebed, om de criminele massasurveillance te legaliseren en te normaliseren, met als uiteindelijke doel dat die massasurveillance wordt opgevat als iets volkomen acceptabels - net zo acceptabel als in vroeger tijden slavernij, kindermishandeling en verkrachting binnen het huwelijk. Het techno-juridische systeem wordt bemenst en bestuurd door een maatschappelijke bovenklasse die daarmee een biotoop in stand houdt waarin de leden van deze klasse kunnen floreren, en waarin zij hun voorrechten kunnen behouden en uitbreiden.

De vraag in de onderhavige zaak is of de behandelende rechters van uw rechtbank zich in zoverre los zullen kunnen maken uit dit techno-juridische systeem dat u in staat en bereid bent om:

- dat systeem waar te nemen (zoals we de Melkweg boven de horizon kunnen waarnemen, terwijl we er tegelijk deel van uitmaken);
- onafhankelijk recht te spreken in overeenstemming met het doel van expliciete wetgeving.

---

⁷⁹ In landen met staatsgesponsorde criminaliteit worden de betreffende activiteiten in het land zelf door de autoriteiten nooit als "crimineel" beschouwd en als het even kan ook niet strafbaar gesteld, laat staan vervolgd. Denk aan het intimideren van andersdenkende burgers door bepaalde, ogenschijnlijk particuliere "groepen" in Rusland, of aan het "verdwijnen" van Chinese burgers die zich ongehoorzaam hebben getoond jegens het Chinese bewind. Soms wordt er na druk vanuit het buitenland om opportunistische redenen tijdelijk schijnbaar even tegen bepaalde activiteiten opgetreden, of wordt er schijnbaar "een voorbeeld gesteld" met de berechting van een persoon die aan dergelijke activiteiten heeft deelgenomen - meestal op een laag, uitvoerend niveau (*fall guy*).

Het te beschermen belang van burgers

In deze context dient het te beschermen belang van burgers (natuurlijke personen zoals genoemd in artikel 1 AVG) centraal te staan. In mijn zienswijze d.d. 6 augustus 2022 (zie bijlage 10.b) heb ik dat belang, alsmede de falende bescherming daarvan tot dusverre, als volgt beschreven:

(4) Los van (...), vallen er op basis van mijn beperkte kennis al de contouren van een ontwikkeling te zien, namelijk een ontwikkeling waarbij **NS zich feitelijk deels omvormt van een vervoerbedrijf in een data-verhandel-bedrijf**. Een reiziger betaalt bij NS ofwel met geld, ofwel deels met zijn persoonsgegevens. De Nederlandse staat heeft aan NS echter **geen concessie verleend** voor monopolistische datahandel waarbij NS zijn macht over het hoofdrailnet als dwangmiddel inzet.

De rol die NS en andere Nederlandse vervoerbedrijven in hun plannen voor datahandel aan het door NS en anderen opgerichte bedrijf Translink Systems (TLS) hebben toebedeeld, laat ik hier verder onbesproken, omdat de rol van Translink Systems tot dusverre niet van belang lijkt voor het opeisen van persoonsgegevens van reizigers bij de verkoop van internationale treintickets. Ik kan echter niet op voorhand uitsluiten dat in een later stadium alsnog zal blijken dat Translink ook bij de verwerking van deze persoonsgegevens betrokken is of zal worden. (...)

(5) In haar **beoordeling** van de vraag of de door NS aan reizigers d.m.v. algemene voorwaarden en discriminerende prijsstoeslagen opgelegde data-verwerking rechtmatig is, moet de AVG uitgaan van de **officiële doelstelling van NS**, namelijk het aanbieden van **vervoer** tegen een redelijke vergoeding. Bij het aanbieden van vervoer mag NS reizigers die hun privacy willen behouden, niet discrimineren ten opzichte van reizigers die hun persoonsgegevens onder druk van NS afstaan.

Ook mag NS aan reizigers die hun privacy willen behouden, niet de dienstverlening weigeren. Het gaat bij openbaar vervoer immers om een publieke nutsfunctie, waarvan burgers afhankelijk zijn voor hun maatschappelijke participatie en in veel gevallen ook voor hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt. De afhankelijkheid van mensen van het openbaar vervoer mag niet misbruikt worden om hen af te persen zodat zij gedwongen hun persoonsgegevens afstaan aan een vervoerbedrijf.

Het door NS stilzwijgend feitelijk ter hand genomen, nieuwe verdienmodel (namelijk geld verdienen aan de persoonlijke reisgegevens van treinreizigers die NS hen dwingt af te staan) kan geen grondslag vormen voor legale verwerking van die persoonsgegevens. Althans niet in een rechtsstaat waarin men zich houdt aan de geschreven wet.

Er is hier feitelijk sprake van dataroof door NS, die door de AP al sinds 2014 (OV-chipkaart na afschaffing van papieren treinkaartjes), respectievelijk 2018 (o.a. opeisen van persoonsgegevens bij verkoop internationale treintickets) wordt gedoogd, waarbij Nederlandse bestuursrechters met dat gedoogbeleid colluderen door de AP daarin juridische rugdekking te verlenen, in strijd met de bedoeling van de AVG en van artikel 8 EVRM.⁸⁰

---

⁸⁰ Zienswijze 6 augustus 2022 M. Jonker, paragraaf 3, r.o. (4) en (5), pp. 17-18. Zie bijlage 10.b bij dit beroepschrift. Dit was voorafgaand aan de beslissing van het EHRM op 8 september 2022 (zie paragraaf 3.1 van dit beroepschrift).

Schending van het subsidiariteitsbeginsel en van overweging 15 AVG

Voorzover het in gebruik genomen, technisch-organisatorische systeem treinreizigers dwingt of verplicht om hun reisgegevens op een tot hun persoon herleidbare manier te laten verwerken, is dat systeem als geheel in strijd met de in de AVG opgenomen beginselen van dataminimalisatie en subsidiariteit. Immers, er was een systeem voorhanden (ATB-tickets) waarmee het hoofddoel van het "aanbieden van een spoorvervoersdienst" werd gerealiseerd zonder een dergelijke verwerking van persoonsgegevens. Dat privacyvriendelijke systeem is technisch nog steeds prima realiseerbaar.

Ook op het technisch-organisatorische systeem als geheel is overweging 15 AVG van toepassing, dat een technologie-neutrale afweging vereist bij de keuze tussen methoden om een doel te realiseren (in dit geval het hoofddoel van "het aanbieden van een spoorvervoersdienst"). Met het systeem waarvan ETCD de technische kern vormt, handelen de spoorwegmaatschappijen, zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk, in strijd met overweging 15 van de AVG.

Geen noodzaak of gerechtvaardigd belang voor het systeem als geheel

Uit het voorafgaande volgt ook dat **als(!)** het genoemde technisch-organisatorische systeem spoorwegmaatschappijen, nadat zij zichzelf daaraan contractueel hebben gebonden, in specifieke, concrete, individuele gevallen dwingt of verplicht om, zonder "objectieve onontbeerlijkheid" voor het hoofddoel, toch reizigers te dwingen om hun persoonsgegevens te laten verwerken, er in dat geval geen noodzaak of gerechtvaardigd belang is voor (het gebruik van) het systeem als geheel.

Immers, er zijn ook alternatieve systemen mogelijk, bijvoorbeeld het systeem met ATB-tickets en stationsbalies waar met contant geld kan worden betaald. Met dat systeem wordt het hoofddoel eveneens gerealiseerd en wordt tegelijk de privacy van de treinreizigers gerespecteerd.⁸¹

Het systeem is niet onomkeerbaar

Het door de spoorwegmaatschappijen inmiddels opgezette systeem voor massasurveillance, inclusief ETCD, is niet onomkeerbaar. Dat heeft de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 12 juni 2020 aangegeven. De voorzieningenrechter sprak van maatregelen die NS "voor eigen rekening en risico" nam, en die door NS, indien ze onrechtmatig zouden blijken te zijn, ook weer teruggedraaid konden worden. Uiteraard kan hetzelfde worden gezegd voor andere, buitenlandse spoorwegmaatschappijen die dezelfde maatregelen nemen of hebben genomen.⁸²

Met het oog hierop **verzoek** ik uw rechtbank om de AP opdracht te geven om:

- handhavend op te treden tegen de door NS gepleegde afschaffing van ATB-tickets, voorzover NS daarbij verwerkingsverantwoordelijke is, nu er geen privacy-vriendelijk alternatief is;
- na onderzoek welke buitenlandse spoorwegmaatschappijen (bijv. DB, SNCF, Eurostar/Thalys) in dezen verwerkingsverantwoordelijk zijn, ook handhavend op te treden tegen de door deze buitenlandse spoorwegmaatschappijen via een technisch systeem (bijv. Atlantis, Homeprint, ETCD) afgedwongen, onnodige verwerking van persoonsgegevens van treinreizigers.

---

81 Zie bijv. motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift, paragraaf 2.6.4 (pp. 87-88).

82 Zie paragraaf 3.1 van dit beroepschrift. Zie ook mijn zienswijze d.d. 22 juni 2020, gericht aan de AP (bijlage 6 bij dit beroepschrift).

4.6 Rechtmatigheidstoetsing

4.6.1 Implicaties van het aantoonbaarheidsvereiste in artikel 5.2 AVG

In 2016 oordeelde uw rechtbank dat de AP naar aanleiding van een handhavingsverzoek van mijn kant onvoldoende onderzoek had gedaan en dus alsnog meer onderzoek moest doen. In 2017 werd dit oordeel bevestigd door RvS, met het voorbehoud dat de rechtbank de beleidsvrijheid van de AP over de invulling van dat onderzoek moet respecteren.

Daarna veranderde er iets. In door mij in 2019-2021 gevoerde zaken gaven uw rechtbank en de RvS blijk van de stilzwijgende aanname dat als een verwerkingsverantwoordelijke iets zegt, dat "aannemelijk" is tenzij een handhavingsverzoeker het tegendeel bewijst. Ook als de verwerkingsverantwoordelijke de informatie waarmee dat kan worden bewezen, verzwijgt en achterhoudt.

Sinds 2025 lijkt de trend weer te veranderen. Op 31 juli 2025 deed de Franse Raad van State, de Conseil d'État, uitspraak in een zaak over de weigering van de Franse collega-toezichthouder van de AP, de CNIL, om onderzoek te doen en handhavend op te treden tegen het opeisen van een gender-identiteitsaanduiding van reizigers bij de verkoop van treintickets door de Franse spoorwegmaatschappij SNCF.⁸³ Daarin verwees de Conseil d'État naar een prejudiciële uitspraak van het HvJ-EU op 9 januari 2025.⁸⁴ Op 1 augustus 2025 attendeerde ik de AP daarop.⁸⁵

Om tot een rechtmatig besluit te kunnen komen, moet de AP toetsen (d.w.z. onderzoeken) of de verwerkingsverantwoordelijken voldoen aan het aantoonbaarheidsvereiste zoals vervat in artikel 5.2 AVG. In de periode sinds de inwerkingtreding van de AVG heeft de AP dat in verschillende door mij gevoerde zaken geweigerd, waaronder de onderhavige zaak over treintickets. De AP kiest ervoor om simpelweg beweringen van verwerkingsverantwoordelijken over te nemen door ze "aannemelijk" te achten, zonder dat er iets is aangetoond.

In een zaak over gegevensverwerking bij de verkoop van bioscooptickets vond uw rechtbank dat prima en negeerde artikel 5.2 AVG, maar brak de RvS op 11 februari 2026 gedeeltelijk met deze anti-rechtsstatelijke trend. Anders dan in een uitspraak van de RvS in 2021, vindt de RvS nu dat het volledig afwezig zijn van een feitelijke onderbouwing door de verwerkingsverantwoordelijke en het volledig ontbreken van een toetsing daarvan door de toezichthouder en de lagere rechter, niet tot een rechtmatig besluit leidt.

De in artikel 5.2 vastgelegde aantoonbaarheidsplicht werd in deze nieuwe uitspraak van de RvS niet langer volledig genegeerd, en ook niet meer omzeild door middel van een soort "aannemelijkheidspresumptie ten voordele van de verwerkingsverantwoordelijke".

Hiermee rijst, na een juridische nacht die misschien een jaar of vijf duurde, alsnog weer de vraag boven de horizon wat de bewijsplicht (demonstratieplicht) van de verwerkingsverantwoordelijke dan precies inhoudt. Ik verwelkom deze nieuwe juridische dageraad.

---

⁸³ Zie: <https://www.conseil-etat.fr/content/download/230356/file/452850.pdf>

⁸⁴ Zie paragrafen 3.2, 4.3.2 (onder punt (3), pp. 34-35) en 4.4 van het onderhavige beroepschrift.

⁸⁵ Zie paragraaf 3.2 en bijlagen 15 en 16 van het onderhavige beroepschrift.

Mijn standpunt op dit punt is dat er voor het aantonen van een noodzaak voor gegevensverwerking in elk geval twee dingen nodig zijn:

- een basis van specifieke, verifieerbare en, indien de aantoonbaarheid van deze feiten door de indiener van een handhavingsverzoek betwist wordt, door de toezichthouder ook daadwerkelijk geverifieerde feiten;
- respect voor de beginselen van deductieve logica, indien men uit die basis van specifieke, verifieerbare feiten een noodzaak meent te kunnen afleiden voor de betreffende gegevensverwerking. Dus dat er niet zomaar wilde hypothesen aan feiten worden vastgeknoopt, zoals destijds (tijdens die lange juridische nacht) het vermeende "waterbedeffect" als contante betaling op enkele lokale buslijnen geweigerd zou worden.

Het onderhavige besluit d.d. 14 april 2026 van de AP voldoet **niet** aan het rechtmatigheidsvereiste dat vereist dat de AP, op grond van haar wettelijke taak, adequaat getoetst heeft of de verwerkingsverantwoordelijke aan de aantoonbaarheidsplicht heeft voldaan of kan voldoen.

Zoals eerder door mij onderbouwd, heeft NS ten eerste weliswaar beweerd of althans gesuggereerd, maar **niet** aangetoond dat NS de enige verwerkingsverantwoordelijke zou zijn, of zelfs maar überhaupt een verwerkingsverantwoordelijke (art. 4 sub 7 AVG) zou zijn en geen verwerker (art. 4 sub 8 AVG).

Ten tweede is er **niet** aangetoond, ongeacht wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn (Deutsche Bahn, SNCF, SNCF Voyageurs, SNCF Connect, NS, Eurostar/Thalys, UIC, CIT, Hit Rail B.V., ...?), dat er op grond van een door één of meer verwerkingsverantwoordelijke(n) nagestreefd en contractueel vastgelegd, welbepaald en uitdrukkelijk omschreven (hoofd)doel een noodzaak zou bestaan voor de betreffende gegevensverwerking.

Op deze manier is er niet voldaan aan artikelen 5.1.b en 5.1.c juncto 5.2 AVG en is het besluit op bezwaar derhalve niet rechtmatig.

4.6.2 Rechtstreekse toetsing aan artikel 8 EVRM

In mijn bezwaarschrift heb ik de AP gewezen op de rechten die ik als Nederlander ontleen aan artikel 8 EVRM (eerbiediging van het privéleven en familielevens). Samengevat heb ik betoogd dat:

- rechtstreekse toetsing van de toepassing van de AVG aan artikel 8 EVRM verplicht is op grond van de artikelen 93 en 94 Nederlandse Grondwet, in ieder geval als een rechtzoekende procespartij in Nederland een beroep doet op artikel 8 EVRM;
- er bij de toetsing aan artikel 8 EVRM moet worden getoetst of er aan de materiële vereisten van dat artikel (in casu het vereiste een noodzaak in een democratische samenleving voor een afgedwongen inbreuk op het privéleven van natuurlijke personen) is voldaan, en dat artikel 8 EVRM dus niet slechts een "marginale" toetsing vereist;
- het Nederlands burgerlijk recht (in casu de interpretatie van het contractbegrip in het Nederlands burgerlijk recht) geen rechtmatige grondslag oplevert om artikel 8 EVRM met voeten te treden, door uit het Nederlands burgerlijk recht een wettelijke grondslag in de zin van artikel 6.1.b AVG af te leiden die **niet** voldoet aan het vereiste in artikel 8.2 EVRM.⁸⁶

In haar besluit op bezwaar veegt de AP dit van tafel met een beroep op "vaste rechtspraak":

5. U wilt zich zoveel mogelijk met behoud van anonimiteit kunnen verplaatsen om uw grondrechten, waaronder het recht op familielevens op grond van artikel 8 EVRM, uit te kunnen oefenen. U stelt dat het op zichzelf niet nodig is om persoonsgegevens te verwerken voor reizen in het openbaar vervoer, omdat er geen wettelijke verplichting daartoe is, zoals voor vliegreizen voortvloeit uit de PNR-richtlijn. U meent dat de verwerkingsverantwoordelijke daarom moet aantonen dat er een (andere) noodzaak is. U verzoekt te onderzoeken welke eisen artikel 8, tweede lid, van het EVRM met zich meebrengt voor het toetsen van de noodzakelijkheid van de gegevensverwerkingen.

6. De AP ziet in navolging van vaste rechtspraak geen reden om afzonderlijk aan artikel 8 EVRM te toetsen en toetst uw AVG-klacht aan de AVG.^{87,88}

De AP verwijst in een voetnoot daarbij (hier ook weergegeven als een voetnoot) naar een door mij ingesteld hoger beroep inzake de weigering van de AP om handhavend op te treden tegen een privacy-schending bij de verkoop van bioscooptickets, waarin de RvS op 11 februari 2026 uitspraak deed.

Ook in die zaak had ik verzocht om rechtstreekse toetsing aan artikel 8 EVRM. De RvS verklaarde mijn hoger beroep gegrond en droeg de AP op een nieuw, beter gemotiveerd besluit te nemen. In die uitspraak gaf de RvS echter tevens aan een rechtstreekse toetsing aan artikel 8 EVRM in dat concrete geval "niet nodig" te vinden. Dat is **niet** hetzelfde als stellen, zoals de AP deed, dat er sprake zou zijn van "vaste rechtspraak" om niet (rechtstreeks) aan artikel 8 EVRM te toetsen.

---

86 Zie aanvulling d.d. 4 maart 2026 op mijn bezwaarschrift (*Privacytoezicht gehoorzaam aan politieke signaalwerking*), paragraaf 4.3, hoofdpunten 5 en 6. Bijgevoegd als bijlage 19 bij het onderhavige beroepschrift. Downloadbaar via: <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2026-03-04-prv-AP-trein-nav-uitspr-ABRS-contant.pdf>

87 [voetnoot AP: Zie ABRvS van 11 februari 2026, ECLI:NL:RVS:2026:746, r.o. 7.]

88 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP, r.o. 5-6, pag. 3.

Nadat de AP op 8 april 2026 in de zaak m.b.t. bioscooptickets een nieuw besluit had genomen en mijn handhavingsverzoek opnieuw had afgewezen, heb ik tegen dat nieuwe besluit op 17 april 2026, conform aanwijzingen van de RvS, rechtstreeks beroep bij de RvS ingesteld.⁸⁹ In dat nieuwe beroep heb ik de RvS verzocht om zijn standpunt inzake de onnodigheid van rechtstreekse toetsing aan artikel 8 EVRM in die concrete casus te heroverwegen. Ik onderbouwde dat verzoek met argumenten.

Dat een bepaalde, herhaalde praktijk van rechters op een gegeven moment in de perceptie van rechters, en vervolgens in de perceptie van iedereen, uitgroeit tot "vaste rechtspraak", betekent niet dat er over deze praktijk dan helemaal niet meer hoeft te worden nagedacht door rechters of bestuursorganen. Tenminste, als het niet de bedoeling is om door middel van het concept van "vaste rechtspraak" taboes en een verbod op bepaalde gedachten te creëren. Immers, dan zou "vaste rechtspraak" veranderen in "dogmatische rechtspraak" of "van de realiteit losgezongen rechtspraak". Dat is nooit de bedoeling geweest van enige bona fide wetgever.

In sommige landen is het "vaste rechtspraak" dat mensen die kritiek uiten op de regering, tot gevangenisstraffen of erger worden veroordeeld. Het EVRM is er nu juist om dergelijke structurele wanpraktijken te voorkomen. Toetsing aan het EVRM verhindert zulke wanpraktijken.

Maar wat is er aan de hand als cruciale bepalingen van het EVRM, in landen die pretenderen het EVRM te respecteren, in concrete gevallen via een structurele rechterlijke wanpraktijk toch terzijde worden geschoven? Dan leven we niet meer in een rechtsstaat.

In dat geval is er sprake van een niet-rechtsstatelijke **keuze** van rechters die zich juist zouden moeten opstellen als steunpilaren van de rechtsstaat, en die steeds bereid zouden moeten zijn om onafhankelijk te blijven denken.

Ik geef uw rechtbank in overweging om, indien de RvS binnen afzienbare tijd uitspraak doet naar aanleiding van het door mij op 17 april 2026 ingediende beroep, deze uitspraak op het punt van toetsing aan artikel 8 EVRM te betrekken bij uw uitspraak in de onderhavige zaak. De RvS heeft in een ontvangstbevestiging aangegeven mijn beroep versneld te willen behandelen.

---

⁸⁹ Beroep d.d. 17 april 2026 van M. Jonker bij de RvS. Zie voor de tekst van dat beroep: <https://privacyfirst.nl/wp-content/uploads/2026-04-17-prv-ABRS-Focus-beroep-privacy-bioscoop.pdf>. Ten tijde van de indiening hiervan had ik overigens nog geen tijd gehad om kennis te nemen van het besluit d.d. 14 april van de AP, dat ik pas op die dag (17 april 2026) ontving.

4.7 Overige beroepsgronden

Mijn bezwaarschrift, de aanvullingen daarop en de andere bijlagen bij dit beroepschrift moeten worden geacht deel uit te maken van de onderbouwing van het door mij ingediende beroep bij uw rechtbank. Uiteraard noem ik in mijn onderhavige beroepschrift (dit document van mei 2026) alle beroepsgronden. Voor de **nadere onderbouwing daarvan** verwijs ik ook naar de bijgevoegde documenten. Uw rechtbank kan zelf bepalen op welke punten u het niet nodig acht om van deze nadere onderbouwing kennis te nemen, als mijn betoog in het beroepschrift zelf u al heeft overtuigd en de AP daar niets tegenin heeft gebracht.

Geklaag van AP over lange juridische teksten

In het door mij bestreden besluit brengt de AP haar ongenoegen tot uiting over het feit dat de "nadere aanvullingen" op mijn bezwaarschrift veel pagina's in beslag nemen. De AP spreekt morrend over "meer dan 500 pagina's", terwijl het in werkelijkheid gaat om 171 pagina's.⁹⁰

Daar komen dan wel nog mijn Woo-verzoeken en Woo-bezwaarschriften bij die gerelateerd zijn aan mijn bezwaarschrift. Tja, als de AP telkens weigert om mij deugdelijk te informeren, en vervolgens ook nog mijn Woo-verzoeken afwijst of sommige documenten achterhoudt of zwartlakt, dan kan de AP moeilijk klagen over het aantal pagina's van mijn Woo-verzoeken.

Bovendien is het de AP zelf die de procedure langdurig heeft gerekt en allerlei uitvluchten heeft verzonnen. Als de AP bijvoorbeeld netjes haar eigen (prioriterings)beleid had gevolgd en ook niet op het allerlaatste moment de NS om nog weer een extra zienswijze had gevraagd, dan had ik in mijn aanvullingen kunnen volstaan met 78 pagina's. En als de Afdeling bestuursrechtspraak in zijn uitspraak op 11 februari 2026 in een andere zaak (bioscooptickets) de beweringen van de AP netjes aan artikel 8 EVRM had getoetst, dan had ik waarschijnlijk kunnen volstaan met in totaal ongeveer 40 pagina's.

Voor bestuursorganen als de AP kan ik het nooit goed doen. Als ik het kort houd, lever ik volgens de AP "onvoldoende onderbouwing". Maar als ik het zorgvuldig onderbouw, vindt de AP het te veel tekst. Het komt erop neer dat de AP als bestuursorgaan niet werkelijk aanspreekbaar is of wil zijn. De AP wil niet lastig worden gevallen met redelijke argumenten van een burger die niet alles voor zoete koek slikt.

Zoals uw rechtbank zal hebben opgemerkt, zitten er hier en daar overlappings in de argumentatie die ik in dit onderhavige beroepschrift naar voren breng. Ik zal uitleggen waarom dat zo is. In het Nederlandse bestuursrecht kunnen bestuursorganen (zoals de AP) zonder onderbouwing allerlei beweringen doen, die dan door rechters voor waar worden aangenomen, tenzij een burger ze gemotiveerd bestrijdt. Van die burger wordt echter wel een dichtgetimmerde onderbouwing verwacht. Elke ruimte die een burger laat voor eventuele "misverstanden", wordt door juristen van bestuursorganen misbruikt om de positie van een burger in een rechtszaak te verzwakken. Daarom zie ik me genooddaakt mijn betogen op te stellen zoals je een waterdichte jas in elkaar zet. Zoals iedereen weet die zich met textiel bezighoudt, komen waterdichte naden tussen stukken stof alleen tot stand als die stukken stof over elkaar heen worden gelegd, met overlap tot gevolg.

---

⁹⁰ De optelsom is als volgt: aanvulling no 1 (11 juli 2025): 29 pagina's; aanvulling no 2 (1 augustus 2025): 2 pagina's; aanvulling no 3 (7 augustus 2025): 1 pagina; aanvulling no 4 (3 november 2025): 70 pagina's; aanvulling no 5 (23 december 2025): 23 pagina's; aanvulling no 6 (4 maart 2026): 46 pagina's. In totaal dus 171 pagina's.

Het lijkt ook alsof de AP zichzelf niet competent acht om met wat uitgebreidere dossiers om te gaan, en daarin aanleiding ziet om een slachtofferrol aan te nemen, in plaats van gewoon haar werk te doen.

In deze suboptimale situatie zal ik hierna mijn overige beroepsgronden weergeven, korthedshalve zoveel mogelijk door middel van verwijzingen naar wat ik reeds naar voren heb gebracht in mijn bezwaarschrift en de aanvullingen daarop.

4.7.1 Schending artikelen 13 en 17 AVG

Schending van artikel 13 AVG

In mijn bezwaarschrift heb ik aangevoerd dat de betreffende spoorwegmaatschappijen en in het bijzonder NS artikel 13 van de AVG hebben overtreden, door niet te voldoen aan hun informatieplicht.⁹¹

In zijn besluit d.d. 14 april 2026 zwijgt de AP hier volledig over, maar verklaart mijn bezwaarschrift wel ongegrond. Alleen al om deze reden is er sprake van een motiveringsgebrek in het bezwaarschrift.

Eén van de zaken die ik op dit punt in mijn bezwaarschrift aanvoerde, was dat niet alleen de informatie die ik bij aankoop van een ticket aan de balie ontving, zeer onvoldoende was, maar dat ook de privacyverklaring van NS op dit punt onvolledig was: de webpagina over internationale treintickets ontbrak, ondanks een aanduiding van een hyperlink daarnaartoe. Ten onrechte zegt de AP hier niets over in haar besluit d.d. 14 april 2026.

Inmiddels heeft NS deze overtreding in zoverre beëindigd dat NS op **11 maart 2026**, bijna zes jaar na mijn tweede handhavingsverzoek, anderhalf jaar na het primaire besluit van de AP op 28 augustus 2024 en meer dan een jaar na de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaar, alsnog een document toegankelijk heeft gemaakt met een privacyverklaring ten aanzien van internationale treintickets. Zie voor mijn commentaar daarop paragraaf 4.3.5 van dit beroepschrift.

Ik **verzoek** uw rechtbank om het besluit op bezwaar onrechtmatig te verklaren op grond van het volledige motiveringsgebrek op dit punt, en om de AP opdracht te geven tot een nieuw, beter gemotiveerd besluit waarin de AP haar oordeel over dit onderdeel van mijn bezwaar kenbaar maakt en motiveert.

Schending van artikel 17 AVG

In mijn bezwaarschrift heb ik aangevoerd dat de betreffende spoorwegmaatschappijen en in het bijzonder NS artikel 17 van de AVG hebben overtreden, door niet te voldoen aan de plichten die voortvloeien uit dat wetsartikel met betrekking tot aanbieden van de mogelijkheid om persoonsgegevens te laten verwijderen.⁹²

In zijn besluit d.d. 14 april 2026 zwijgt de AP hier volledig over, maar verklaart mijn bezwaarschrift wel ongegrond. Alleen al om deze reden is er sprake van een motiveringsgebrek in het bezwaarschrift.

Ik **verzoek** uw rechtbank om het besluit op bezwaar onrechtmatig te verklaren op grond van het volledige motiveringsgebrek op dit punt, en om de AP opdracht te geven tot een nieuw, beter gemotiveerd besluit waarin de AP haar oordeel over dit onderdeel van mijn bezwaar kenbaar maakt en motiveert.

---

91 Motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift, paragraaf 2.6.2, pp. 83-85.

92 Motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift, paragraaf 2.6.3, pag. 86.

4.7.2 De AP heeft zich niet gehouden aan haar eigen (prioriterings)beleid

Uit het primaire besluit d.d. 28 augustus 2024 van de AP bleek dat de weigerde om de mogelijke verwerkingsverantwoordelijkheid of andersoortige betrokkenheid van buitenlandse spoorwegmaatschappijen (bijv. Deutsche Bahn, SNCF, Eurostart/Thalys) zelfs maar oppervlakkig te onderzoeken. De AP beriep zich daarbij op "bepaalde criteria" die invloed hadden op waar zij tijd aan wenste besteden.

In reactie daarop vroeg ik in de motivering van mijn bezwaar om informatie over deze onduidelijke "criteria" waarop de AP zich baseerde in haar weigering. Dit deed ik in de vorm van een Woo-verzoek. Uiteindelijk, na twee Woo-verzoeken en een Woo-bezwaarschrift van mijn kant (zie paragraaf 3.2 van dit beroepschrift), werd duidelijk dat de AP bij de totstandkoming van haar primaire besluit op twee manieren in strijd had gehandeld met haar eigen beleid, dan wel "vaste werkwijze".

Ten eerste had de AP haar eigen beleid niet gevolgd door tijdens of na de eerste bestudering van mijn handhavingsverzoek (dus tijdens het "verkennende bureau-onderzoek") ondanks de internationale aspecten daarvan, toch niet haar eigen "stroomschema internationaal" te volgen dat bij zulke handhavingsverzoeken moet worden gevolgd.

Ten tweede had de AP haar eigen beleid niet gevolgd door, ondanks het feit dat een aantasting van de privacy van alle internationale treinreizigers binnen de EU miljoenen mensen raakt en ook anderszins aan alle geldende prioriteringscriteria van de AP voldoet, toch niet te willen onderzoeken of er sprake was van buitenlandse verwerkingsverantwoordelijken.

In haar besluit d.d. 14 april 2026 op mijn bezwaar, zwijgt de AP volledig over deze onrechtmatigheden in het primaire besluit, en verklaart mijn bezwaar daartegen ongegrond. Er is daar op zijn minst sprake van een **motiveringsgebrek**, maar hoogstwaarschijnlijk ook van een **onrechtmatige weigering om mijn handhavingsverzoek voor wat betreft die buitenlandse verwerkingsverantwoordelijken in behandeling te nemen**.

Ik **verzoek** uw rechtbank om het besluit op bezwaar ook op deze gronden onrechtmatig te verklaren en te vernietigen, en de AP opdracht te geven tot een nieuw besluit op basis van adequaat onderzoek naar de rol van de hoogstwaarschijnlijke, buitenlandse verwerkingsverantwoordelijken (Europese spoorwegmaatschappijen, waaronder Deutsche Bahn, SNCF en Eurostar/Thalys).

4.8 De les van Irmgard Furchner: naïviteit is geen excuus, ook niet voor rechters

Op 20 december 2022 werd een 97-jarige vrouw, Irmgard Furchner, door een Duitse rechtbank veroordeeld tot een opgeschorte gevangenisstraf van twee jaar, op grond van het feit dat zij bijna tachtig jaar eerder, op 18- en 19-jarige leeftijd, als secretaresse had gewerkt voor het concentratiekamp Stutthof tijdens de Tweede Wereldoorlog. In het proces werd geconcludeerd dat zij op de hoogte moest zijn geweest van dingen die er in het kamp gebeurden. Op die grond werd zij medeplichtig geacht aan de dood van meer dan tienduizend mensen. Hierbij werd het jeugdstrafrecht toegepast, gezien haar jonge leeftijd ten tijde van het delict. Nadat dit vonnis in augustus 2024 in hoger beroep was bevestigd, overleed zij in januari 2025 op 99-jarige leeftijd.

De rechtszaak nam veertig dagen in beslag, met zittingen van twee uur per dag, waarbij dertig overlevenden van het concentratiekamp en familieleden van kampgevangenen werden gehoord.⁹³

Zonder de gruwelen van de Holocaust, de betekenis daarvan of het leed van de kampgevangenen en hun familieleden op enige wijze te bagatelliseren, vond ik het tegen Furchner gevoerde proces getuigen van een stuitende zelfgenoegzaamheid van de hedendaagse autoriteiten.

Toen deze voormalige secretaresse in 2022 veroordeeld werd voor het misdrijf van het bijna tachtig jaar geleden op de hoogte zijn van iets zonder daaruit de consequentie te trekken dat zij haar baan onmiddellijk moest opzeggen (hetgeen het ongenoegen van een levensgevaarlijk regime ten aanzien van haar had kunnen wekken), bevonden zich, ten tijde van het strafproces, in datzelfde land tienduizenden intelligente, volwassen mensen (van dertig, veertig, vijftig, zestig jaar oud) die medeplichtig waren aan wapenleveranties aan, en handel met, een ander land dat op dat moment al meer dan zeventig jaar lang een volk beroofde van land, huis, haard, vrijheid, en in vele duizenden gevallen ook van het leven. Een ander land dat twee miljoen mensen opsloot in een gevangenkamp met een vierletterige naam.

In sommige andere Europese landen, waaronder Nederland, Engeland en Frankrijk, was de situatie anno 2021-2022 geen haar beter.

Al deze intelligente, volwassen mensen, gewend aan de veiligheid, het comfort en het sociale vangnet van welvarende, West-Europese landen, vonden het absoluut **niet** nodig om uit het proces tegen de voormalige secretaresse-in-oorlogstijd de consequentie te trekken dat zij zelf onmiddellijk hun baan moesten opzeggen. Nee, zij keken liever op TV naar de strafrechtelijke vervolging van een hoogbejaarde die als meisje van 18-19 **niet** had gedaan wat zij zelf als welvarende, veel beter beschermde, rijpe volwassenen anno 2021-2022 **ook niet deden**.

Het is duidelijk dat Irmgard Furchners werkelijke fout **niet** was dat zij op de hoogte was van dingen zonder hierin aanleiding te zien om ethisch te handelen, maar dat zij als 18-19-jarige te naïef was geweest en niet op tijd de bakens had verzet om haar onethische handelen **beter te verbergen**.

Het gaat mij hier echter niet om dit specifieke geval van massale hypocrisie en gewetenloosheid, maar om twee andere dingen die samenhangen met het tegen Furchner gevoerde proces.

---

⁹³ Zie bijvoorbeeld: <https://www.theguardian.com/world/2022/dec/20/nazi-camp-secretary-irmgard-furchner-stutthof-germany> ; en: https://nl.wikipedia.org/wiki/Irmgard_Furchner (beide geraadpleegd 12 mei 2026).

Structurele misleiding van het publiek inzake privacy en privacybescherming

Toen ik zelf 18 en 19 jaar oud was, in de jaren tachtig van de twintigste eeuw, maakte ik niet de fout van Furchner. Ik was me zeer bewust van de verderfelijke van het toenmalige, neoliberale bewind in Nederland en andere Westerse landen in Europa en Noord-Amerika. Ik begreep dat mijn land een heilloze weg was ingeslagen, die vroeg of laat tot grote ellende moest leiden.

Tegelijk moest ik constateren dat de overgrote meerderheid van mijn landgenoten dat een prima weg vond. Massaal sloeg de bevolking aan het consumeren. Het milieuvervuilende massatoerisme nam een hoge vlucht. Critici op dit gebeuren werden belachelijk gemaakt en voor ouderwets uitgemaakt. Veel van die critici, bijvoorbeeld categorische pacifisten of communisten, hielden er ook in mijn ogen een achterhaald wereldbeeld op na, omdat ze bepaalde realiteiten niet onder ogen wilden zien. Zelf voelde ik dat ik bij geen enkele groep hoorde.

Later, vanaf ongeveer 2000 en in versterkte mate vanaf ongeveer 2010, gooiden verreweg de meeste Nederlanders hun privacy bij het grof vuil, door massaal gebruik te maken van data-slurpende digitale systemen die hun eerst met spiegeltjes en kraaltjes werden aangeboden, en later steeds dwingender aan hen werden opgelegd. De onthullingen van Edward Snowden in 2013 over de praktijken en de leugens van Amerikaanse en West-Europese overheden en bedrijven konden deze trend niet ombuigen. Het privéleven van mensen werd, via de dataficering daarvan tot "persoonsgegevens", veranderd van een gerespecteerd persoonlijk domein in een wingewest voor grote bedrijven en voor op bewaking en controle ("*surveillance*") gerichte overheidsinstanties.

Nu, anno 2026, is het me volstrekt duidelijk dat ik destijds, veertig jaar geleden, de juiste intuïtie had en de juiste analyse maakte, op basis van de informatie die destijds beschikbaar was. Het wordt nu voor steeds meer mensen duidelijk dat het neoliberalistische systeem dat ruim veertig jaar lang de wereld heeft gedomineerd, aan het instorten of althans muteren is, en dat het in de loop van die veertig jaar talloze slachtoffers heeft gemaakt en verwoestingen heeft aangericht.

De neoliberalistische machthebbers proberen nu hun heerschappij te behouden en voort te zetten door over te gaan op een nog ergere vorm van machtsmisbruik, namelijk een technocratische surveillance-staat waarin de hele bevolking continu wordt bewaakt en gemonitord, in alle sectoren van de maatschappij waaraan zij deelnemen: van medische zorg, energiegebruik, gezinsleven, beroepsbeoefening en vrijetijdsbesteding tot hun communicatie met elkaar, en ja - ook bij de reizen die zij maken, per auto of met het openbaar vervoer, om elkaar te kunnen ontmoeten.

Dit kwalijke regime probeert zijn onderdrukkende maatregelen, net als elk kwalijk regime, te rechtvaardigen en tegelijk te verhullen door middel van fraaie slogans. Anno 2026 zijn populair: "terrorisbestrijding"; "kinderpornobestrijding"; "fraudebestrijding"; "veiligheid"; "gezondheid"; "pandemische paraatheid"; "slimme oplossingen om uw leven makkelijker te maken"; "de verdediging van Europese waarden en van de rechtsstaat". Ik ben er vast nog een paar vergeten.

Daarbij wordt de **huidige** wetgeving op het gebied van privacy niet eens gehandhaafd. Die wetgeving wordt vooral gebruikt (misbruikt!) als rookgordijn en als geopolitiek instrument van de EU en haar lidstaten. De AP heeft, naar haar gedrag te oordelen, als stilzwijgende opdracht om enerzijds op hoogdravende wijze haar zorgen rond te bazuinen over de ontwikkelingen, maar anderzijds koste wat kost **niet(!)** effectief op te treden tegen diezelfde ontwikkelingen. De taak van

de AP is kennelijk om door middel van misleidende publieke communicatie bij zoveel mogelijk mensen de onjuiste indruk te wekken de overheid zich naar beste kunnen inzet om hun privacy te beschermen - terwijl de overheid in feite het omgekeerde doet.

De schijnbare zinloosheid van verzet

Moet ik nu bij de politie aangifte gaan doen tegen 90% van de Nederlanders, inclusief 90% van de politie, en inclusief de toezichthouder AP, omdat zij allen medeplichtig zijn aan de inhumane activiteiten van een neoliberalistisch, technocratisch en inmiddels naar techno-fascisme neigend regime dat zich al lang niet meer laat sturen door formeel gekozen "volksvertegenwoordigers"? Inhumane activiteiten waarvan Nederlanders, inclusief politiemedewerkers en AP-medewerkers geacht moeten worden op de hoogte te zijn, maar waaraan zij toch dagelijks hun medewerking verlenen - waarbij zij ervoor kiezen die activiteiten niet "inhumaan" te vinden, maar nuttig voor het bevorderen van "veiligheid"?

En wat zou ik bij het doen van aangifte dan moeten zeggen over al die rechters die ook twee keer per jaar met het vliegtuig op milieuverwoestende vakantie gaan, een benzineslurpende (semi-)SUV rijden, grondrechten overboord gooien en de afbraak van privacy en vrijheid afzegenen met hun interpretaties en uitspraken, en die dus net zo medeplichtig zijn? Moet ik van rechters verlangen dat zij **zichzelf** gaan veroordelen en aan zichzelf straffen gaan opleggen? Begrijp me goed, ik ben een realist. Ik begrijp dat dat niet gaat gebeuren.

Immers, zoals de succesvolle reclameslogan luidt: "Wij van WC-eend adviseren WC-eend."⁹⁴

Ik zou bij het doen van zo'n aangifte even weinig succes boeken als een achttienjarig meisje dat de kampcommandant bij wie zij op sollicitatiegesprek komt, erop attendeert dat hij meewerkt aan een genocide. Of die na drie maanden ontslag neemt omdat zij haar secretariële werk niet langer kan verenigen met haar geweten, en dat dan meldt (mondeling of in een ontslagbrief).

Een schone lei - onbevangen naar de huidige situatie kijken

Dus nee, ik besef daarom heel goed dat ik het verleden van de afgelopen veertig jaar moet laten rusten. En ook een deel van het heden. Ik zal de rechters van uw rechtbank daar verder niet mee lastig vallen. Zand erover. *Let bygones be bygones. No hard feelings? Smile!* Laten we voor wat uw rechtbank en andere bestuursrechters betreft, met een schone lei helemaal opnieuw beginnen.

Dat wil zeggen, laten we als uitgangspunt nemen dat uw rechtbank, net als de gehele rechterlijke macht, zich heeft weten te onttrekken aan de algemene trend van opkomend techno-fascisme, en dat u daarom volkomen onbevangen en zonder vooringenomenheid kunt kijken naar wat er op dit moment in Nederland en Europa gaande is op het gebied van privacy, de omgang met persoonsgegevens, alsmede de grondrechten en vrijheden van de burgers. Wat ziet u dan?

---

⁹⁴ **Wc-eend** (gestileerd als **WC-EEND**) is een toiletreinigingsproduct dat in 1982 op de Nederlandse markt werd gebracht. De wc-eend-fles heeft een bocht vergelijkbaar met een zwanenhals waarmee makkelijker onder de wc-rand kan worden gespoten. (...) Wc-eend is in Nederland ook bekend vanwege de slagzin *Wij van Wc-eend adviseren Wc-eend*, daterend uit 1989. (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wc-eend>).

Wij van Wc-eend adviseren Wc-eend was een slagzin die in Nederland een tijdlang werd gebruikt in reclameuitingen voor het product wc-eend. De slagzin (...) verwierf in Nederland al snel veel populariteit. Hij ging (...) een eigen leven leiden als uitdrukking (...) wanneer het gaat over deskundigen die advies geven dat (voornamelijk) hun eigen belang dient. (https://nl.wikipedia.org/wiki/Wij_van_Wc-eend_adviseren_Wc-eend)

Kamp Europa

Wat u dan ziet, is dat er, na een aanloop vanaf ongeveer 2010, in de eerste vijf jaren van het decennium 2020-2030 iets is gebeurd dat enerzijds lijkt op, en anderzijds afwijkt van wat er in Duitsland gebeurde, na een aanloop vanaf ongeveer 1930, in de eerste vijf jaren van het decennium 1940-1950.

In Duitsland werden destijds concentratiekampen opgericht waarin het regime zoveel mogelijk burgers opsloot die gezien werden als behorende tot bepaalde bevolkingsgroepen (bijvoorbeeld Joden, Roma, homoseksuelen, communisten, ondermijners van de staatsveiligheid).

Boven de ingangen van sommige van die concentratiekampen werd een tekst aangebracht, namelijk het infame motto: "*Arbeit macht frei.*" In de praktijk betekende dit veelal de "vrijheid" om te sterven, lichamelijk gebroken te worden of levenslang getraumatiseerd te raken met als gevolg een levenslang verlies van geestelijk welzijn of zelfs geestelijke gezondheid.

Tachtig jaar later werden er in de EU geen concentratiekampen opgericht. Nee, in plaats daarvan werden vanaf ongeveer eind 2001, maar met versnellingen vanaf 2015 en 2020, de buitengrenzen van de EU omgebouwd tot muren die niet alleen vluchtelingen en virussen buiten hielden, maar tevens de inwoners van de EU zelf in toenemende mate opsloten in een steeds strenger bewaakte, geestelijke gevangenis. Dit in naam van hun "veiligheid" - tegen terroristen, kindermisbruikers, fraudeurs (inclusief witwassers), immigranten, pandemische virussen.

Met allerlei nieuwe wetgeving en maatregelen (Pandemiewet, DSA, EU-ID, EHDS etc.) proberen de EU en haar lidstaatregeringen sinds medio 2020 voor zichzelf de juridische mogelijkheid te creëren om diverse grondrechten van EU-burgers op elk moment van hen te kunnen afpakken (d.w.z. in elke vermeende "crisissituatie", waarbij het ook kan gaan om "crisissen" van onbepaalde duur).

Aan de inwoners van de EU wordt sindsdien een impliciet, onuitgesproken maar op zich even schandalig motto voorgehouden als tachtig jaar eerder. Dit keer luidt het: "*Sicherheit macht frei.*" In de praktijk betekent dit veelal de "vrijheid" om geestelijk te verschrompelen en om als mens tot een soort digitaal bemiddelde en gestuurde, producten en diensten consumerende, technoslaafs denkende zombie te worden gereduceerd. Geen fysieke dood, maar wel ontmenselijking.

Crisis als vermeend excuus voor het afnemen en weg-interpreteren van grondrechten

Op een vergelijkbare manier als tachtig jaar eerder, werd vanaf 2020 onze humaniteit, onze privacy en onze vrijheid van meningsuiting op cruciale punten versneld onder druk gezet, waarbij verschillende crises werden aangegrepen als rechtvaardiging hiervoor. In 2020-2022 ging het om de "corona"-crisis, vanaf 2022 vooral om de door de Russische inval in Oekraïne veroorzaakte crisis.

In het najaar van 2023 kwam daar de crisis in en rond Gaza bij, die in Nederland tot medio 2025 van het bestuurlijke establishment niet officieel mocht worden erkend als zijnde óók een West-Europese en Nederlandse (ethische) crisis, maar die ondertussen door datzelfde bestuur wel werd gezien als een reden om de meningsvrijheid van Nederlanders hierover onder druk te zetten - in een poging om de Noord-Atlantisch-Israëlische alliantie te bestendigen. Na de dodenherdenking van 4 mei 2025, waarin wel de Holocaust officieel werd herdacht, maar niet de Nakba en de daaropvolgende, jarenlange onderdrukking en verdrijving van het Palestijnse volk, viel dit door het Nederlandse bestuur nagestreefde taboe hier ten lande niet langer goed vol te houden.

Medio 2025 leidden de pogingen van de Amerikaanse president Trump om Groenland te annexeren tot een (eerst nog niet officieel erkende) breuk in de Noord-Atlantisch-Israëlische alliantie, die in januari 2026 expliciet werd gemaakt door de Canadese premier Carney, in een toespraak op de bijeenkomst van het World Economic Forum (WEF) in Davos.

Op zich is het zeer begrijpelijk en terecht dat de EU en haar lidstaten zichzelf in de nieuwe geopolitieke situatie adequaat willen beschermen. Het probleem is dat het bestuur van de EU en haar lidstaten (d.w.z. de Europese Commissie, de lidstaatregeringen en hun ambtenaren) uit het doel om Europa te beschermen, ten onrechte een noodzaak menen te kunnen afleiden om de gehele bevolking van de EU in alle maatschappelijke sectoren en op alle levensgebieden onder massasurveillance te plaatsen, en zo van de EU een openluchtgevangenis te maken.

Burgers mogen de EU weliswaar fysiek verlaten wanneer ze emigreren of als toerist op vakantie gaan naar andere delen van de wereld, maar ze worden ondertussen via de digitale sporen die ze achterlaten, continu gevolgd en bewaakt, zowel binnen als buiten de fysieke grenzen van de EU. Het bewind van de EU en haar lidstaten streeft er ook naar om het gedrag van EU-burgers in steeds grotere mate te beïnvloeden met een steeds uitgebreider spectrum aan (financiële en andere) "prikkelers", die de gedragsvrijheid van burgers in de praktijk steeds verder inperken. Met behulp van alle zonder instemming van burgers verzamelde persoonsgegevens, worden deze prikkels bovendien steeds verder gepersonaliseerd, en tegelijk minder transparant gemaakt (de gepersonaliseerde prikkels worden steeds vaker in de black box van digitale computersystemen door algoritmes bepaald). Op deze manier wordt er door het Europese bewind een gevangenis voor onwetende burgers gecreëerd die lijkt op de gevangenis waarin onderdanen van het autoritair bestuurde China zich wereldwijd bevinden. Dit is wat ik "Kamp Europa" noem.

De keuze van uw rechtbank: Irmgard Furchner of onafhankelijke, kritische rechtspraak

Het is deze, hierboven kort samengevatte, actuele situatie waarin mijn onderhavige beroep door uw rechtbank moet worden behandeld. De keuze waarvoor uw rechtbank nu staat, is welke houding u in deze rechtszaak gaat aannemen.

Gaat u de houding aannemen van een naïeve, 18-jarige secretaresse zoals Irmgard Furchner destijds? In dat geval hoeft u niet verder na te denken over het regime waaronder u dient. U kunt dan gewoon aannemen dat alles wat het regime de afgelopen jaren op papier heeft gezet, klopt en de waarheid is. Uw rechtbank kan dan voor Kamp Europa een secretariële functie vervullen. U kunt zich dan opstellen als de echtgenote van de kampcommandant in de film *The Zone of Interest* (Jonathan Glazer, 2023), die er *bijna(!)* à la Candide voor kiest alleen haar eigen tuin te cultiveren.

En omdat u als rechters in functie, anders dan Furchner destijds als secretaresse, waarschijnlijk de leeftijd van veertig jaar op dit moment reeds bent gepasseerd, zult u er geen last van hebben als men over tachtig jaar in Nederland of Europa onverhoopt tot de conclusie mocht komen dat u in 2026 medeplichtig bent geweest aan het afschaffen van feitelijke, effectueerbare grondrechten, en aan het opbouwen en bedienen van een inhumane, techno-fascistische gevangenis. U kunt zich op die manier beschermd weten als u het principe volgt van "Na ons de zondvloed" (*Après nous le déluge*, of in de huidige context: *Sintflut macht frei*).

Afgaande op mijn ervaringen met Nederlandse bestuursrechtspraak in de afgelopen vijfentwintig jaar, vermoed ik dat u een vergelijkbare keuze gaat maken als Irmgard Furchner.

Immers, Furchner zag zichzelf als een vrije burger van een land dat fatsoenlijk werd geregeerd. Een land met verstandige rechters en met een regering die het belang van het volk voorop stelde. Zij deed haar werk vrijwillig, in het vertrouwen dat zij daarmee een goede bijdrage leverde aan de samenleving. Alles was in beginsel in orde, zolang de staat maar overwinningen boekte.

Dat er in die samenleving voor bepaalde mensen en voor bepaalde gedachten geen plaats was, dat stoorde haar niet zo. Waar gehakt wordt, vallen nu eenmaal spaanders.

Als uw rechtbank zo denkt, dan kunt u gewoon de staat (in casu de AP) laten winnen, mijn beroep ongegrond verklaren door het betoog van de AP simpelweg te volgen en mijn argumenten wel te citeren, maar verder vooral te negeren, en ervanuit te gaan dat alles dan verder in orde is.

Anderzijds, als u wilt is er wel een alternatieve keuze voorhanden. Daar wil ik u op attenderen.

Voor het geval dat u een andere keuze wilt maken

De andere keuze die u kunt maken, is om geen genoegen te nemen met het gemak van een inmiddels genormaliseerde façade.

In dat geval gaat u mijn onderhavige beroep met de frisse blik van een *ander* soort 18-jarige (een *beginner's mind*) bekijken en interpreteren, in het licht van de materiële doelstelling van de AVG, zoals verwoord in artikel 1 van die wet, en in het licht van het materiële doel van artikel 8 EVRM. U engageert zich dan met de ethische normen die in die doelstellingen tot uiting komen, en laat die ethische normen ook doorwerken in uw wetsinterpretatie.

In de motivering d.d. 27 oktober 2024 van mijn bezwaarschrift, en in de zes aanvullingen daarop (zie bijlagen 13 t/m 19 van het onderhavige beroepschrift) heb ik daartoe een aantal handreikingen gedaan.

Als u zich zo gaat engageren, legt u ook verbanden met de actuele situatie in Nederland en Europa. Dat wil zeggen dat u dan de actuele politieke, bestuurlijke, sociaal-maatschappelijke en technische ontwikkelingen erbij betreft, waarbij u de vraag stelt: ***Wat is er nodig om in deze actuele situatie het grondrecht op privacy effectief te waarborgen - ook gezien vanuit het perspectief van de natuurlijke persoon die conform artikel 1 AVG daadwerkelijk wil worden beschermd?***

Op die manier kunt u als rechters en als rechtbank de fout die Irmgard Furchner maakte, vermijden - ***als*** u dat wilt. Ik heb niet de illusie dat ik u daartoe zou kunnen dwingen. Niet met mijn woorden en ook niet op enige andere manier. Als u, en na u de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, liever willen doorgaan met de instandhouding van een onwaarachtige façade, dan zal ik u niet kunnen tegenhouden. Er rest mij, op mijn leeftijd, in dat geval niets anders dan, voor wat betreft de huidige pseudo-rechtsstaat, te gaan wachten op de komst van die zondvloed.

Ik hoop, ongeacht al mijn ervaringen tot dusverre, dat u in deze zaak de juiste keuzen zult maken.

5 Verzoeken aan uw rechtbank

Inleiding

Ik realiseer me dat ik in deze zaak veel van uw rechtbank vraag. Zoals in paragraaf 4.5.7 uiteengezet, vraag ik aan u om bij de behandeling van deze zaak rekening te houden met het feit dat uw rechtbank, inclusief de individuele rechters die deze zaak behandelen, zelf deel uitmaakt van een "techno-juridisch" systeem, zoals ik het noemde, dat aanspoort of zelfs dwingt tot het massaal zonder noodzaak verwerken van persoonsgegevens van onschuldige burgers (massasurveillance in het openbaar vervoer).

Dat systeem is nog groter dan het daarin ingebedde, "technisch-organisatorische" systeem (inclusief ETCD) dat de spoorwegmaatschappijen hebben opgezet om de door hen beoogde massasurveillance te faciliteren en te implementeren. Overheden, inclusief bestuurders, ambtenaren, toezichthouders en rechters, zijn als het ware medeplichtig geworden aan deze grootschalige schending van artikel 8 EVRM.

Vanwege deze omstandigheid, kan ik de schadelijke uitwerking van het technisch-organisatorische systeem alleen op een legale wijze proberen te beëindigen als ik ook bepaalde axioma's van het techno-juridische systeem ter discussie stel. Ik sta dus voor de opgave om het vigerende techno-juridische systeem ervan te overtuigen dat het beëindigen van de grootschalige privacy-schending niet alleen een ethische en juridische plicht is, maar op de iets langere termijn ook loont voor het techno-juridische systeem zelf. Het loont voor dat systeem om zichzelf te hervormen, en om op die manier zijn legitimiteit te behouden, te herstellen en/of te versterken.

Als het mij niet lukt om de vertegenwoordigers van het techno-juridische systeem (in dit geval: u als rechters) daar op tijd van te overtuigen, dan wordt het voor mij een kwestie van wachten tot ergens een keer "de vlam in de pan slaat" en er op een onbeheersbare manier "de pleuris uitbreekt". Dat zal in dat geval waarschijnlijk pas gaan gebeuren wanneer substantiële bevolkingsgroepen hun comfort verregaand verliezen, en zich ervan bewust zijn of worden dat dit mede het gevolg is van geïnstitutionaliseerde onrechtvaardigheden die in stand worden gehouden door politici, bestuurders, ambtenaren en rechters.

Ik hoop dat het niet zover zal komen. Daarom zal ik in deze paragraaf aan uw rechtbank een aantal verzoeken doen die ***binnen het huidige techno-juridische systeem, en ook binnen het huidige wettelijke kader, op zichzelf zonder legaal beletsel goed kunnen - en ook moeten - worden gehonoreerd.***

Misschien valt een verdere "*Verelendung*" van ons techno-juridische systeem op die manier nog te voorkomen, of althans om te buigen in een meer constructieve, legitieme richting.

Mijn verzoeken aan uw rechtbank

Aan uw rechtbank verzoek ik het volgende:

- (1) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.3.1 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
  - vast te stellen dat het primaire besluit d.d. 28 augustus 2024 onrechtmatig was omdat de AP niet had onderzocht of er buitenlandse verwerkingsverantwoordelijken zijn (bijv. Deutsche Bahn, SNCF, Eurostar/Thalys);
  - vast te stellen dat de AP dit bij de totstandkoming van het besluit op bezwaar (BOB) d.d. 14 april 2026 nog steeds niet voldoende heeft onderzocht;
  - het BOB om die reden te vernietigen;
  - de AP op te dragen een nieuw besluit te nemen dat is gebaseerd op adequaat onderzoek naar wie de verwerkingsverantwoordelijken zijn van de door mij gemelde gegevensverwerking

- (2) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.3.2 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
  - vast te stellen dat, indien een buitenlandse spoorwegmaatschappij vaststelt welke persoonsgegevens er worden verwerkt ten behoeve van een hoofddoel, te weten een door die spoorwegmaatschappij geleverde spoorvervoersdienst, die buitenlandse spoorwegmaatschappij in dat geval conform artikel 4 onder 7 AVG de verwerkingsverantwoordelijke is voor de betreffende gegevensverwerking;
  - vast te stellen dat Deutsche Bahn en SNCF Voyageurs in het geval van de door mij gemelde gegevensverwerking de bedrijven zijn die vaststellen (zoals bedoeld in artikel 4 sub 7 AVG) dat er bij de ticketverkoop, ook indien die aan Nederlandse stationsbalies plaatsvindt, de naam (DB en SNCF) en in sommige gevallen ook de geboortedatum (alleen SNCF) van reizigers worden opgeëist;
  - vast te stellen dat ook NS dit in 2022 bevestigde in zijn beantwoording van vragen van de AP;
  - vast te stellen dat de AP in haar BOB (april 2026) **niet** aannemelijk heeft gemaakt, laat staan aangetoond, dat dat nu anders zou zijn geworden in het geval van de verkoop van tickets van Deutsche Bahn, SNCF of Eurostar/Thalys via Nederlandse stationsbalies van NS;
  - vast te stellen dat de AP om die reden in haar BOB niet adequaat heeft gemotiveerd waarom NS bij de ticketverkoop voor de betreffende buitenlandse spoorwegmaatschappijen een zelfstandige verwerkingsverantwoordelijke zou zijn voor de persoonsgegevens die deze buitenlandse spoorwegmaatschappijen opeisen;
  - vast te stellen dat de AP derhalve bij de totstandkoming van het BOB niet adequaat heeft getoetst of er aan het aantoonbaarheidsvereiste in artikel 5.2 AVG is voldaan;
  - het BOB om die reden te vernietigen;

- (3) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.3.4 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat de AP tijdens de totstandkoming van het besluit op bezwaar (BOB) heeft geweigerd mij de door mij middels een Woo-verzoek opgevraagde informatie te verschaffen over haar beleid (vaste werkwijze) ten aanzien van de totstandkoming van besluiten op bezwaar;
  - vast te stellen dat de AP ter motivering van die weigering heeft verwezen naar "strategische redenen" die door haar niet nader werden verduidelijkt;
  - vast te stellen dat er op deze manier door de AP de schijn wordt gewekt dat zij bij het beoordelen en afhandelen van bezwaarschriften op een zodanige manier te werk gaat, dat die niet in overeenstemming is met normen van behoorlijk bestuur;
  - vast te stellen dat het als gevolg van deze weigering van de AP noch voor een bezwaarde, noch voor uw rechtbank toetsbaar is of de AP het onderhavige bezwaarschrift op een behoorlijke en rechtmatige manier heeft behandeld bij de totstandkoming van het BOB;
  - vast te stellen dat er als gevolg daarvan sprake is van een motiveringsgebrek in het BOB ten aanzien van de overwegingen van de AP die tot het BOB hebben geleid;
  - het BOB om die reden te vernietigen;
  - aan de AP op te dragen om een nieuw BOB te nemen dat door zowel de bezwaarde als door een bestuursrechter kan worden getoetst aan de hand van een kenbare werkwijze.
- (4) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.2 en 4.3.4 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank tevens om:
- Op een onafhankelijke manier te (laten) onderzoeken wat de beweegredenen van de AP zijn om te weigeren op een transparante wijze inzicht te geven in de afwegingen en handelwijze van de AP bij de behandeling van mijn bezwaarschrift. Kan er sprake zijn van netwerkcorruptie waardoor de leiding van de AP zich gebonden voelt om informele aanwijzingen van derden te volgen, bijvoorbeeld hooggeplaatste Nederlandse ambtenaren binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid, of werkzaam voor de Europese commissie, "adviseurs" met een uitgebreid netwerk in de OV-sector, of sleutelfiguren van NS en/of andere Europese spoorwegmaatschappijen. Doel van het onderzoek waarom ik uw rechtbank verzoek, zou zijn om uw rechtbank meer inzicht te verschaffen op grond waarvan u de vraag kunt beantwoorden of het BOB van 14 april 2026 wel of niet rechtmatig is.
- (5) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.3.5 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat ook uit de privacyverklaring d.d. 11 maart 2026 van NS blijkt dat voor treintickets naar Duitse en Franse bestemmingen die uitgevoerd worden door spoorwegmaatschappijen Deutsche Bahn, SNCF, Eurostar/Thalys e.d., deze buitenlandse spoorwegmaatschappijen de verwerkingsverantwoordelijken zijn. En dat dit met name blijkt uit de volgende zin in de genoemde privacyverklaring: *"De vervoerder is degene die de treindienst uitvoert en deze is verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens op het ticket."*

- (6) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.4.1 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat uit jurisprudentie van het HvJ-EU blijkt dat bij het beoordelen van de rechtmatigheid van een gegevensverwerking, het hoofddoel van die gegevensverwerking maatgevend is, en dat het hoofddoel in dit geval is: "het aanbieden van een spoorvervoersdienst", daarbij inbegrepen de levering van die spoorvervoersdienst;
  - vast te stellen dat, op grond van diezelfde jurisprudentie van het HvJ-EU, het doel van ticketverkoop ten behoeve van die spoorvervoersdienst moet worden beschouwd als een subdoel dat "integreerend deel uitmaakt van het hoofddoel";
  - vast te stellen dat bij de wijze waarop het subdoel van ticketverkoop wordt vormgegeven en ingericht, de beginselen van dataminimalisatie, subsidiariteit en technologieneutraliteit zodanig moeten worden toegepast, dat dit leidt tot de minimale gegevensverwerking die nodig is voor het realiseren van het hoofddoel;
  - vast te stellen dat het verwerken van naam en geboortedatum van treinreizigers op zichzelf niet nodig is voor het realiseren van het hoofddoel, te weten het aanbieden van een spoorvervoersdienst;
  - vast te stellen dat de AP bij de totstandkoming van haar BOB *niet* adequaat heeft getoetst of de relevante vervoermaatschappijen (Deutsche Bahn, SNCF, Eurostar/Thalys en wellicht ook NS) hebben aangetoond, zoals vereist door artikel 5.2 AVG, dat de verwerking van naam of geboortedatum nodig zou zijn ter realisering van het hoofddoel;
  - vast te stellen dat het BOB om die reden onrechtmatig is;
  - het BOB om die reden te vernietigen;
  - aan de AP opdracht te geven om mijn handhavingsverzoek alsnog te toetsen aan de hand van de systematiek zoals het HvJ-EU die heeft uiteengezet in zijn jurisprudentie van 9 januari 2025, en op basis daarvan een nieuw besluit op mijn bezwaar (BOB) te nemen.
- (7) Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.4.2 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat de AP bij de totstandkoming van het BOB niet adequaat getoetst heeft of en zo ja welke contractuele relatie er ontstaat tussen de koper van een treinticket van een buitenlandse spoorwegmaatschappij (bijv. SNCF Voyageurs) en die spoorwegmaatschappij, en dit ook niet duidelijk maakt in haar BOB, waardoor tevens onduidelijk blijft op welke te leveren prestaties de door de AP veronderstelde wettelijke grondslag ex art. 6.1.b (contract) precies betrekking heeft. Het lijkt of de AP wil suggereren dat er sprake is van twee aparte, separate gegevensverwerkingen, elk met een volledige eigen wettelijke grondslag ex art. 6.1.b AVG;
  - vast te stellen dat uit het BOB niet blijkt of er ten opzichte van 2020 of 2022 veranderingen zijn opgetreden in de contractuele verhoudingen tussen bijv. NS en buitenlandse spoorwegmaatschappijen zoals Deutsche Bahn en SNCF
  - vast te stellen dat er ook op dit punt sprake is van een motiveringsgebreken in het BOB;
  - het BOB ook om die reden te vernietigen;
  - aan de AP opdracht te geven tot het nemen van een nieuw BOB waarin de AP duidelijk motiveert welk contract of contracten de reiziger met welke partij of partijen aangaat op het moment dat ik als reiziger een internationaal treinticket koop binnen de EU.

- (8) Op grond van de overwegingen in paragrafen 4.5.1 en 4.5.2 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat de AP bij de totstandkoming van haar BOB d.d. 14 april 2026 is uitgegaan van een verkeerde interpretatie en/of een verkeerde weergave van mijn handhavingsverzoek en van mijn standpunt als bezwaarde met betrekking tot:
a) de betekenis van een contract; en b) de strekking en reikwijdte van mijn handhavingsverzoek;
  - vast te stellen dat er ook om die reden sprake is van een motiveringsgebrek in het BOB;
  - het BOB om die reden te vernietigen;
  - de AP opdracht te geven tot het treffen van een nieuw BOB waarin ook deze motiveringsgebreken zijn hersteld.
- (9) Op grond van de overwegingen in paragrafen 4.5.3 t/m 4.5.7 alsmede 4.7.2 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat er in de concrete, specifieke gevallen waarop het door mij ingediende handhavingsverzoek betrekking heeft, geen noodzaak en geen gerechtvaardigd belang is aangetoond voor de verwerking van mijn naam of geboortedatum bij de aankoop van een internationaal treinticket naar een buitenlandse bestemming binnen de EU, waardoor er niet is voldaan aan artikel 5.2 AVG;
  - vast te stellen dat er daarom sprake is van een overtreding of overtredingen van de AVG, nog los van de vraag wie er bij die overtreding of overtredingen is of zijn betrokken als verwerkingsverantwoordelijke(n);
  - vast te stellen dat er in het BOB d.d. 14 april 2026 van de AP ten onrechte wordt geconcludeerd dat er geen sprake zou zijn van enige overtreding;
  - vast te stellen dat de AP als toezichthouder een wettelijke taak heeft om mijn persoonsgegevens en mijn privacy op dit punt te beschermen en daarbij een hoog beschermingsniveau te realiseren;
  - vast te stellen dat het hierbij gaat om een overtreding die miljoenen treinreizigers in de EU raakt, en waarbij het gaat om gevoelige locatiesgegevens van natuurlijke personen, op grond waarvan deze overtreding voldoet aan de prioriteringscriteria van de AP, voorzover die op dit moment kenbaar zijn, hetgeen een plicht voor de AP met zich meebrengt om handhavend op te treden tegen deze overtreding;
  - vast te stellen dat de AP met het BOB van 14 april 2026 om bovengenoemde redenen niet voldoet aan haar eigen wettelijke taak en ook niet aan haar eigen (prioriterings)beleid;
  - vast te stellen dat het BOB om die redenen onrechtmatig is;
  - het BOB om die reden te vernietigen;
  - aan de AP opdracht te geven om een nieuw besluit te treffen waarin de bovengenoemde gebreken zijn hersteld.

- (10)** Op grond van de overwegingen in paragraaf 4.7.1 van dit beroepschrift, verzoek ik uw rechtbank om:
- vast te stellen dat de AP mijn klachten over de overtreding van artikel 13 AVG (informatieplicht) en artikel 17 (plicht tot het bieden van een mogelijkheid tot verwijdering van persoonsgegevens) in haar BOB van 14 april 2026 volledig buiten beschouwing heeft gelaten, zonder zelfs maar te motiveren waarom;
  - vast te stellen dat er daarom in het BOB ook om deze reden sprake is van een motiveringsgebrek, alsmede een kennelijk weigering van de AP om die overtredingen te onderzoeken of daar handhavend tegen op te treden;
  - vast te stellen dat mijn klachten over de overtreding van artikelen 13 en 17 AVG rechtstreeks voortvloeien uit en verband houden met de in mijn handhavingsverzoek gemelde overtredingen met betrekking tot het verwerken van mijn naam en geboortedatum;
  - vast te stellen dat het BOB ook om deze redenen onrechtmatig is;
  - het BOB om deze redenen te vernietigen;
  - de AP opdracht te geven tot een nieuw besluit, waarin ook de door mij gemelde overtredingen ten aanzien van artikelen 13 en 17 AVG worden geadresseerd.

* * *

6 Gedetailleerde inhoudsopgave; lijst van de bijlagen bij dit beroepschrift

1	Aanleiding voor het beroep	
1.1	Toedracht	2
1.2	Werkelijke aard van deze rechtszaak: een feitelijk, systemisch probleem	5
2	Waarom ik geen vertrouwen heb in uw rechtspraak	6
3	Procesverloop	
3.1	Bestuursrechtelijke voorgeschiedenis (het eerste handhavingsverzoek)	13
3.2	De huidige procedure (het tweede handhavingsverzoek)	15
4	Gronden voor het beroep	
4.1	Inleiding: de drie argumentaties van de AP	19
4.2	Is de illegale gegevensverwerking (ETCD) een private of een publieke activiteit?	
4.2.1	Het vraagstuk m.b.t. private of publieke doelen is van wezenlijk belang voor de toetsing van de wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking	22
4.2.2	Aanwijzing dat er in werkelijkheid sprake is van een publiek doel	23
4.2.3	Juridische implicaties voor wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking	25
4.2.4	Ex ante function creep - strijd met het beginsel van dataminimalisatie	26
4.2.5	Identificatie van alle treinreizigers is niet effectief bij terrorismebestrijding	27
4.3	Wie zijn de verwerkingsverantwoordelijken?	
4.3.1	De AP heeft reeds gefaald in haar eerste, verkennende bureau-onderzoek, en heeft het in de bezwaarfase nog erger gemaakt	31
4.3.2	Argumentatie van de AP ten aanzien van verwerkingsverantwoordelijkheid	33
4.3.3	De casus terugbetaling saldo OV-chipkaart boven 30 euro is een absurde rechterlijke dwaling en mag niet worden misbruikt als precedent	37
4.3.4	De AP wekt de schijn dat zij om "strategische" redenen weigert na te gaan wie nu echt de verwerkingsverantwoordelijken zijn	41
4.3.5	De verwerkingsverantwoordelijken volgens de privacy-verklaring van NS	42
4.4	Het doel van de gegevensverwerking; doelbinding	
4.4.1	Jurisprudentie van het HvJ-EU m.b.t. doelen van gegevensverwerking	45
4.4.2	De AP negeert of ontkent stilzwijgend het bestaan van een overeenkomst tussen mij en een buitenlandse spoorwegmaatschappij	53
4.5	Geen noodzaak, geen gerechtvaardigd belang, geen wettelijke grondslag	54
4.5.1	De AP geeft mijn standpunt over de betekenis van een contract onjuist weer	55
4.5.2	De AP vat de reikwijdte van mijn bezwaarschrift verkeerd op	59
4.5.3	Contractvrijheid, publieke dienstverlening en poortwachtersfunctie	60
4.5.4	Geen gerechtvaardigd belang	63
4.5.5	IRT-tickets versus NRT-tickets; e-tickets versus waardepapiertickets	73
4.5.6	Geen noodzaak	79
4.5.7	Een systeem dat in strijd is met subsidiariteit en overweging 15 AVG	91
4.6	Rechtmatigheidstoetsing	
4.6.1	Implicaties van het aantoonbaarheidsvereiste in artikel 5.2 AVG	95
4.6.2	Rechtstreekse toetsing aan artikel 8 EVRM	97
4.7	Overige beroepsgronden	
4.7.1	Schending artikelen 13 en 17 AVG	99
4.7.2	De AP heeft zich niet gehouden aan haar eigen (prioriterings)beleid	102
4.8	De les van Irmgard Furchner: naïviteit is geen excuus, ook niet voor rechters	103
5	Verzoeken aan uw rechtbank	109
6	Gedetailleerde inhoudsopgave; lijst van de bijlagen bij dit beroepschrift	115

Lijst van de bijlagen bij dit beroepschrift

Bijlagen 1 t/m 5 zijn opgenomen in één digitaal tekstbestand. De overige bijlagen worden verstuurd als separaat bijgevoegde (digitale en/of papieren) documenten.

Procedure n.a.v. handhavingsverzoek d.d. 9 juli 2018

- 1 Eerste handhavingsverzoek d.d. 9 juli 2018 van Jonker aan AP
- 2 Excerpt uit mijn bezwaarschrift d.d. 24 november 2018
- 3 Excerpt (paragraaf 6.3) uit hoger beroepschrift d.d. 6 maart 2020 in bodemprocedure, met een overzicht van de toedracht en de gevoerde argumentaties tot dan toe
- 4 Verzoek d.d. 6 maart 2020 van Jonker aan de **voorzieningenrechter** van de Raad van State (excerpt uit mijn hoger beroepschrift van die datum, te weten paragraaf 7.5 daarvan)
- 5 Aanvulling d.d. 7 april 2020 op het verzoek om voorlopige voorziening

- 6 Aanvulling d.d. 22 juni 2020 van Jonker in de bodemprocedure van het hoger beroep (o.a. m.b.t. het vraagstuk van de onderzoeksplicht van de AP i.r.t. gemelde informatie)

- 7 Verzoekschrift d.d. 25 februari 2022 van Jonker aan het EHRM (*Public Transport - a Railroad to Surveillance?*)
- 8 Analyse d.d. 30 september 2022 van de niet-ontvankelijkheidsverklaring door het EHRM

Procedure n.a.v. handhavingsverzoek d.d. 20 juni 2020

- 9 Tweede handhavingsverzoek d.d. 20 juni 2020 van Jonker aan AP
- 10 a) Reactie d.d. 7 mei 2022 van Jonker op vragen van de AP en b) zienswijze d.d. 6 augustus 2022 van Jonker in reactie op antwoorden van NS op vragen van de AP
- 11 Primaire besluit d.d. 28 augustus 2024 van AP: afwijzing handhavingsverzoek
- 12 Pro forma AVG-bezwaarschrift d.d. 3 oktober 2024 van Jonker

- 13 Motivering d.d. 27 oktober 2024 van AVG-bezwaarschrift
- 14 Aanvulling no. 1 van motivering bezwaarschrift, d.d. 11 juli 2025 (inclusief bijlage met mijn Woo-bezwaarschrift d.d. 15 april 2025)
- 15 Aanvulling no. 2 van motivering bezwaarschrift, d.d. 1 augustus 2025
- 16 Aanvulling no. 3 van motivering bezwaarschrift, d.d. 7 augustus 2025
- 17 Aanvulling no. 4 van motivering bezwaarschrift, d.d. 3 november 2025
- 18 Aanvulling no. 5 van motivering bezwaarschrift, d.d. 23 december 2025
- 19 Aanvulling no. 6 van motivering bezwaarschrift, d.d. 4 maart 2026

- 20 Woo-bezwaarschrift d.d. 23 maart 2026 inzake werkwijze AP bij behandeling bezwaar
- 21 Besluit d.d. 14 april 2026 van de AP op mijn AVG-bezwaar (het thans bestreden besluit)
- 22 Achtergrondinformatie: de realiteit van ex ante function creep

Met vriendelijke groet,

Michiel Jonker

Bijlagen: 22 (zie lijst van de bijlagen in paragraaf 6 van dit beroepschrift)